

BOGDANIA

Revistă de creație și cultură

Anul XI / Nr. 113-114 / 2023

Ediție specială

Lunile: noiembrie-decembrie 2023

Cuprins

1. Ionel Marin: România, tezaurul sfânt din sufletul Românilor – 3
2. Ioan-Aurel Pop: Importanța Tratatului de la Trianon – 7
3. Andrei Breabăn: Adevăruri distorsionate – 9
4. Ionuț Țene: Etnogeneza poporului român s-a încheiat în secolul VII – 12
5. N. Grigorie Lăcrița: Să nu ne uităm strămoșii – 15
6. Ben Todică: Inteligența artificială și Inteligența divină; Omul înrobitor de bani – 16
7. Ioan Miclău-Gepianu: Orgoliile și iar orgoliile – 19
8. Ionel Marin: Dimitrie Cantemir, Domnitor al Moldovei, eminent cărturar, mare promotor al istoriei și culturii românești – 20
9. Vasile Dan Marchiș: Portretul spiritual al scriitorului și ziaristului AL. Florin Țene – 22
10. Geo Călugăru: Întâiul Patriarh al BOR, Elie Miron Cristea și Marea Unire de la 1 Dec. 1918 – 23
11. Stelian Gomboș: Creștinul astăzi – 24
12. Geo Călugăru: În memoria scriitorii: D-tru Bălăeț; Ioan Maței-Buhăiești – 25
13. Ionel Marin: În memoria: Iulia Hasdeu – 28
14. Dumitru Miron: Să nu-i uităm niciodată...pe Maria și neicuța Costache – 30
15. Poezia lui Eminescu pe cărările timpului – 32
16. Ioan Miclău-Gepianu: Poeme – 33
17. Nicolae Vasile: Poemul „Universul ciclic” – 34
18. Ioan Rațiu: Voci interioare: El și Ea – 38
19. Diana Flavia Sava: Poeme – 41
20. Ionuț Țene: Din nou pe pământul românesc al poeziei din Spania – 42
21. Elena Buică: Din inimă și pentru inimă – 43
22. Ștefan Dumitrescu: O zi de mare sărbătoare în cultura română. Premiarea scriitorului, trad. C-tin Lupeanu – 44
23. Medalion liric: Al. Florin Țene, Cristian Petru Bălan, Mircea Istrate, Irina Mihalca, Ionel Marin, Mihai Merticaru, Adrian Nicolae Popescu, Titina Nica-Țene, Ion Apostu, Cătălin Vega, Doina Drăguț, Melania Rusu Caragioiu, Alexandru Armeanu, Carmen Oltean, Marina Bezerdic, Simion Marțian, Maria Sturdza, Vasile-Cristinel Groza, Mariana Gurza, Florea Constantinescu, Dumitru Popa, Corneliu Cristescu – 46
24. Catrene patogene și umoristice: Liviu Zănețescu și Ion Croitoru – 61
25. Proză scurtă: Gruia Cojocaru, Georgeta Tudor, Maria Sturdza Clopotaru și Vasile Groza – 62
26. Maria Filipoiu: Magia Crăciunului în trad. și colinde – 72
27. Cronici literare, recenzii, comentarii semnate de scriitorii: Alexandru Florin Țene, Maria Petrescu, Mihaela-Mariana Cazimirovici, Ionuț Țene, Melania Rusu Caragioiu și Daniela Vasiloschi – 75
28. Din creațiile tinerilor premiați la Festivalul-concurs de creație literară Bogdania: Cuțurescu Violeta și Genes Floriana – 90
29. Traduceri: Maria Rely Niculescu, Houcine Louri și Mariana Bendou – 94
30. Piesa de teatru: Cozia (Dramă istorică în versuri) de Al. Florin Țene – 97
31. Urări din partea revistei Bogdania – 102
32. Plugușorul revistei Bogdania – 103

Coperta: Imagine Net

Revista BOGDANIA, revistă de creație și cultură este fondată și editată de Asociația cultural-umanitară Bogdania din Focșani. Apare o dată la două luni.
ISSN 2343-8061; ISSN-L 2343-8061

REDACȚIA REVISTEI BOGDANIA

Ionel N. MARIN

(Președinte Asociația cultural-umanitară Bogdania)

Redactor șef

Editor senior: Nicolae Vasile, Geo Călugăru, Nicolae Rotaru, Vasile Groza.

Redactori: Corneliu Cristescu, M.M. Cazimirovici, Maria Filipoiu, Marcel Miron, Adrian Nicolae Popescu, Ioan Rațiu, Maricica Stroia, Ben Todică, Gheorghe Țiclete, Doina Bârcă, Iuliana Dinu.

Secretar de redacție: Corina MARIN

Membri de onoare:

Prof. univ. dr. Florentin SMARANDACHE (SUA) - cercetător științific, matematician, scriitor, membru al Academiei Americano-Române de Științe și Arte
Prof. CRISTIAN PETRU BĂLAN (SUA) - membru titular USR și al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe; pictor, sculptor.

ALEXANDRU FLORIN ȚENE - președintele național al Ligii Scriitorilor Români, membru UZPR și al Academiei Americano-Române de Arte și Științe.
GHEORGHE A. STROIA, scriitor, membru ARA.

Adresa redacției: Focșani, Strada

Contemporanul nr. 28, cod 620065, jud. Vrancea
Telefon mobil: **0752862369**.

Materialele se trimit cu diacritice pe adresa de e-mail:

ionelmarin55@gmail.com

revistabogdania.ro@gmail.com

În numele libertății de exprimare, autorii răspund în mod direct, conform legilor în vigoare, de conținutul materialelor publicate. Textele nu se înapoiază.
Vă așteptăm alături de noi!

Pentru realizarea proiectelor culturale și umanitare ale Asociației Bogdania, avem nevoie și de sprijin financiar. Vă rugăm să direcționați 2% în contul Asociației. Datele de identificare ale Asociației Cultural-umanitare Bogdania, sunt:

RO11BRMA0999100047750380, în RON;

RO11BRMA0999100047751156, în euro;

Exim Banca Românească S.A., Filiala Focșani, județul Vrancea; CIF (cod înregistrare fiscală) - 29080784.

Revista Bogdania,

Nr. 113-114, noiembrie-decembrie 2023

Editorial**Ionel MARIN****România, tezaurul sfânt din sufletul Românilor!**

Savantul Bogdan Petriceicu Hasdeu afirma: „Fără istorie nu este patrie și fără dragoste de istorie nu poate fi dragoste către patrie.” România, poporul roman urmaș al vitejilor geto-daci are o istorie multimilenară, fabuloasă, demnă de a fi cunoscută, apreciată și respectată în întreaga lume. Genialul Mihai Eminescu spunea: „Fără cultul trecutului nu există iubire de țară”.

Acad. Constantin C. Giurescu (13.10.1901-13.11.1977), afirma în volumul „Istoria românilor”: „...suntem unul dintre cele mai vechi popoare ale Europei și cel mai vechi din sud-estul European. Strămoșii noștri Dacii sau Geții locuiau acest pământ cu optsprezece veacuri înainte de Hristos. Istoria nu cunoaște altă patrie decât aceea în care locuiesc și astăzi urmașii lor. „Noi suntem de aici” în timp ce toți vecinii noștri au venit mult mai târziu în țările pe care le ocupă acum.

Din nefericire se vorbește prea puțin de eroismul și continuitatea poporului dac pe aceste binecuvântate meleaguri sfințite de Dumnezeu. Istoricul Constantin C. Giurescu, afirma: „Suntem apoi cel mai vechiu popor creștin din sud-estul European. Toți vecinii noștri, dar absolut toți, au fost creștinați mult în urma noastră. Suntem, în sfârșit, singurul popor în această parte a Europei care a izbutit să aibă o viață politică fără întrerupere, dela întemeierea statului până astăzi. Față de aceste fapte și de o sumă altele care se vor vedea mai departe, sentimentul de mândrie națională și de absolută încredere în viitorul poporului și statului nostru e cu totul natural. Fiecare cetățean aparține Patriei în care s-a născut,

noi românii aparținem României, patriei române! **România**, tezaurul sfânt din sufletul Românilor! Mari sacrificii și nenumărate lupte s-au dus de către poporul român pentru realizarea unității celor trei state românești.

Prima unire în istorie, în anul 1600, a realizat-o domnitorul Mihai Viteazul care a reușit să unifice, pentru scurt timp, cele trei țări române într-un singur stat. Apoi la 24 ianuarie 1859 s-a realizat Mica Unire, Unirea Principatelor române, prin unirea Moldovei cu Țara Românească. Alexandru Ioan Cuza, ales în ambele țări ca domnitor și care a reușit să pună bazele statului român modern. Lupta a continuat cu o imensă jertfă de sânge, a celor peste 1.000.000 de români, pe diferite câmpuri de luptă. Eroii de la Mărășești, Mărăști, Oituz și din toate bătăliile în care și-au dat viața pentru PATRIE, sunt vii, merită respectul, prețuirea și dragostea noastră. Ei au înfăptuit marea vis al înaintașilor.

ROMÂNIA MARE sa înfăptuit la 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia, prin alipirea la Regatul României a Transilvaniei, Banatului, Crișanei și a Maramureșului. Un rol deosebit l-a avut Armata română, Regele Ferdinand, Regina Maria dar și mari personalități precum: Ion I. C. Brătianu, Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Alexandru Vaida Voievod, Ștefan Pop, Alexandru Lepădatu, Ion Pelivan, General Alexandru Averescu, majoritatea miniștrilor, generali din armată, academicieni, profesori, personalități din fiecare regiune a țării.

Rezoluțiunea Adunării Naționale de la Alba Iulia din 18 Noiembrie/ 1 decembrie 1918

„I. Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia în ziua de 18 Noiembrie/1 Decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România.

Adunarea Națională proclamă îndeosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre.

II. Adunarea Națională rezervă teritoriilor sus indicate autonomie provizorie până la întrunirea Constituantei aleasă pe baza votului universal.

III. În legătură cu aceasta, ca principii fundamen-

tale la alcătuirea noului Stat Român, Adunarea Națională proclamă următoarele:

1. Deplină libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indivizi din sânul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc.

2. Egală îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din Stat.

3. Înfăptuirea desăvârșită a unui regim curat democratic pe toate țărmurile vieții publice. Votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe, în vârstă de 21 de ani la reprezentarea în comune, județe ori parlament.

4. Desăvârșită libertate de presă, asociere și întrunire, libera propagandă a tuturor gândurilor omenești.

5. Reforma agrară radicală. Se va face conscrierea tuturor proprietăților, în special a proprietăților mari. În baza acestei conscrieri, desființând fideicomisele și în temeiul dreptului de a micșora după trebuință latifundiile, i se va face posibil țăranului să-și creeze o proprietate (arător, pășune, pădure) cel puțin atât cât o să poată munci el și familia lui. Principiul conducător al acestei politici agrare e pe de o parte promovarea nivelării sociale, pe de altă parte, potențarea producției.

6. Muncitorimei industriale i se asigură aceleași drepturi și avantagii, care sunt legiferate în cele mai avansate state industriale din Apus.

IV. Adunarea Națională dă expresie dorinței sale, că congresul de pace să înfăptuiască comuniunea națiunilor libere în așa chip, ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici, deopotrivă, iar în viitor să se elimine războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaționale.

V. Românii adunați în această Adunare Națională salută pe frații lor din Bucovina, scăpați din jugul Monarhiei austro-ungare și uniți cu țara mamă România.

VI. Adunarea Națională salută cu iubire și entuziasm liberarea națiunilor subjugate până aici în Monarhia austro-ungară, anume națiunile: cehoslovacă, austro-germană, iugoslavă, polonă și

ruteană și hotărăște că acest salut al său să se aducă la cunoștința tuturor acelor națiuni.

VII. Adunarea Națională cu smerenie se închină înaintea memoriei acelor bravi români, care în acest război și-au vărsat sângele pentru înfăptuirea idealului nostru murind pentru libertatea și unitatea națiunii române.

VIII. Adunarea Națională dă expresiune mulțumirei și admirațiunii sale tuturor Puterilor Aliate, care prin strălucitele lupte purtate cu cerbicie împotriva unui dușman pregătit de multe decenii pentru război au scăpat civilizațiunea de ghiarele barbariei.

IX. Pentru conducerea mai departe a afacerilor națiunii române din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, Adunarea Națională hotărăște instituirea unui Mare Sfat Național Român, care va avea toată îndreptățirea să reprezinte națiunea română oricând și pretutindeni față de toate națiunile lumii și să ia toate dispozițiunile pe care le va afla necesare în interesul națiunii.

Actul Unirii cu Basarabia (Votat de Sfatul Țării la 27 martie St. V. 1918)

„În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară:

Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani, din trupul vechii Moldove. În puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama ei România. Trăiască unirea Basarabiei cu România de-a pururi și totdeauna!

Președintele Sfatului Țării, Ion Inculeț, Vicepreședinte, Pantelimon Halippa; Secretarul Sfatului Țării, I. Buzdugan

Declarația de Unire a Bucovinei cu România, la 15/28 noiembrie 1918

„Congresul General al Bucovinei, întrunit azi, joi în 15/28 noiembrie 1918 în sala sinodală din Cernăuți, consideră că: de la fundarea Principatelor Române, Bucovina, care cuprinde vechile ținuturi ale Sucevei și Cernăuților, a făcut pururea parte din Moldova, care în jurul ei s-a

închegat ca stat; că în cuprinsul hotarelor acestei țări se găsește vechiul scaun de domnie de la Suceava, gropnițele domnești de la Rădăuți, Putna și Sucevița, precum și multe alte urme și amintiri scumpe din trecutul Moldovei; că fiii acestei țări, umăr la umăr cu frații lor din Moldova și sub conducerea acelorași domnitori au apărat de-a lungul veacurilor ființa neamului lor împotriva tuturor încalcărilor din afară și a cotropirii păgâne; că în 1774 prin vicelșug Bucovina a fost smulsă din trupul Moldovei și cu de-a sila alipită coroanei habsburgilor; că 144 de ani poporul bucovinean a îndurat suferințele unei ocârmuiri străine, care îi nesocotea drepturile naționale și care prin strâmbătăți și persecuții căuta să-și înstrăineze firea și să-l învrăjbească cu celelalte neamuri cu cari el voiește să trăiască ca frate; că în scurgerea de 144 de ani bucovinenii au luptat ca niște mucenici pe toate câmpurile de bătaie din Europa sub steag străin pentru menținerea, slava și mărirea asupritorilor lor și că ei drept răsplată aveau să îndure micșorarea drepturilor moștenite, isgonirea limbei lor din viața publică, din școală și chiar din biserică; că în același timp poporul băștinaș a fost împiedicat sistematic de a se folosi de bogățiile și izvoarele de câștig ale acestei țări, și despoiat în mare parte de vechea sa moștenire; dară că cu toate acestea bucovinenii n-au pierdut nădejdea că ceasul mântuirii, așteptat cu atâta dor și suferință va sosi, și că moștenirea lor străbună, tăiată prin granițe nelegiuite, se va reîntregi prin realipirea Bucovinei la Moldova lui Ștefan, și că au nutrit vecinic credința că marele vis al neamului se va înfăptui prin unirea tuturor țărilor române dintre Nistru și Tisa într-un stat național unitar; constată că ceasul acesta mare a sunat! Astăzi, când după eforturi și jertfe uriașe din partea României și a puternicilor și nobililor ei aliați s-a întronat în lume principiile de drept și umanitate pentru toate neamurile și când în urma loviturilor zdrobitoare monarhia austro-ungară s-a zguduit din temelii ei și s-a prăbușit, și toate neamurile încătușate în cuprinsul ei și-au câștigat dreptul de liberă hotărâre de sine, cel dintâiu gând al Bucovinei desrobite se îndreaptă către regatul României, de care întotdeauna am legat nădejdea desrobirii noastre.

Drept aceea Noi,

Congresul general al Bucovinei, întrupând supremă putere a țării și fiind investit singur cu puterile legiuitoare, în numele Suveranității naționale,

Hotărâm:

Unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru, cu regatul României.

Dizolvarea statului Austro-Ungar și pregătiri pentru realizarea Marii Uniri:

Pe data de 31 octombrie 1918 - se formează la Budapesta, un nou guvern, condus de Mihály Károlyi, cu democratul Oszkár Jászi ca ministru al naționalităților.

Guvernul ungar încheie uniunea sa cu Austria, dizolvând oficial statul Austro-Ungar și pe 3 noiembrie 1918 - Generalul Weber, din partea Austro-Ungariei, semnează tratatul la Padova, Italia. Consiliul Național Român Central este creat, pe 3 noiembrie, din reprezentanții Partidului Național Român și din cei ai Partidului Social-Democrat din Transilvania, luând controlul asupra autorităților locale din Transilvania. Aparatul administrativ ungar se dezintegrează. Guvernul lui Károlyi Mihály începe negocieri cu Consiliul Național Român Central.

Victoria Antantei pe Frontul de vest a determinat demisia Guvernului român pro-german condus de Alexandru Marghiloman și formarea unui nou guvern, avându-l ca prim ministru pe generalul Constantin Coandă, care decretează mobilizarea generală, la data de 6 noiembrie 1918. Pe data de 10 noiembrie 1918 - România redeclară război Puterilor Centrale. Pe 11 noiembrie 1918 - Pe Frontul de vest se semnează la Compiègne, în Franța Armistițiul cu Germania. Și în aceeași zi - împăratul Carol I al Austriei semnează Declarația de renunțare, prin care arată că „nu dorește să fie o piedică pentru viitorul popoarelor sale iubite”.

În ziua următoare primele trupe din armata română intră pe teritoriul Ungariei și ocupă trecătoarea montană de la Tulgheș. În pofida Convenției de la București din 1916. Crișana și Maramureș, incluzând orașele Satu Mare, Oradea, Beiuș și Arad, ca de altfel și centrul Transilvaniei până la râul Mureș, sunt lăsate sub administrație ungară. Ungaria este obligată de puterile Antantei să permită trupelor armatei române să pătrundă în

teritoriile transilvănene la est de linia de demarcație aflată de-a lungul Mureșului. Ungariei îi este permis să păstreze doar opt divizii de armată. Trupele dezarmate se întorc acasă.

Negocierile din 13–15 noiembrie 1918 de la Arad între guvernul ungar al lui Károlyi Mihály și Consiliul Național Român Central din Transilvania, s-au încheiat fără o înțelegere. Consiliul Național Român Central a decis să țină alegeri pentru data de 18 noiembrie / 1 decembrie pentru Marea Adunare Națională a Românilor din Transilvania și Ungaria, organizată de Marele Sfat al Națiunii Române din Transilvania și Ungaria, încredințându-i și puterea. Trupele românești, în perioada 13-20 noiembrie 1918 au ocupat mai multe trecători montane importante de la granița de nord-est cu Ungaria, intenționând să ocupe aproximativ 1/4 din teritoriul Transilvaniei pentru a-l trece sub administrație românească temporar, așa cum a fost permis prin armistițiul de la Belgrad din 13 noiembrie 1918. Armata română eliberează Târgu-Mureș la data de 25 noiembrie 1918.

Prin Adunarea națională a Germanilor din Transilvania și Banat care a avut loc la Mediaș, în data de 15 dec. 1918, sașii și secuii au aprobat, pentru vecie, decizia românilor de a se uni cu Regatul României.

Regele Ferdinand I semnează pe data de 24 decembrie, 1918 un decret de acceptare a unirii Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu România, la care guvernul maghiar protestează. La Versailles încep negocierile cu cele patru puteri ale Antantei, precum și cu Cehoslovacia, Ungaria, Serbia, Bulgaria și Rusia, pentru stabilirea noilor granițe.

La 15 octombrie 1922, la Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, a avut loc solemnitatea încoronării regelui Ferdinand I și a reginei Maria. Însemnele Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei au fost adăugate coroanei regale de oțel a regelui Carol I, ce amintea de Plevna, fapt ce a simbolizat actul unirii tuturor provinciilor istorice românești sub sceptrul aceluiași monarh.

Cu acest prilej, **regele Ferdinand** s-a adresat tuturor românilor cu o proclamație:

"Mă închin cu evlavie celor cari, în toate vremurile și de pretutindeni, prin credința lor, prin munca și jertfa lor, au asigurat unitatea

națională și salut cu dragoste pe cei care au proclamat-o într-un glas și simțire de la Tisa până la Nistru și până la Mare".

În următoarea zi au fost organizate o serie de manifestări la Arcul de Triumf din București, la care au participat reprezentanți din peste 20 de state europene, din SUA și Japonia, acest fapt demonstrând recunoașterea internațională a noului stat unitar român.

1 Decembrie, Ziua națională a României, este Zi sfântă pentru toți românii din întreaga lume.

Bucurie și prețuire pentru înaintașii noștri care au realizat, cu mari sacrificii, unirea fraților români într-un singur stat. Dumnezeu să-i odihnească pe eroii neamului și să binecuvânteze pe români!

Dar deopotrivă și mâhnire, tristețe, căci după odiosul Dictat de la Viena și oribilul Al doilea Război Mondial ne-au fost furate teritoriile strămoșești. Românii cred, în valorile democrației, în reUnire, în triumful adevărului istoric și cu certitudine va veni vremea ca România să renască și să devină pasăre măiastră a infinitului uman. Din decembrie 1989 România a parcurs un drum sinuos, o perioadă de interminabile tranziții și reforme dar din păcate nu în beneficiul întregului popor român. A avut loc exodul milioanei de români, înstrăinarea petrolului, pădurilor, gazelor, băncilor, etc. Resursele naturale ale României au fost „cedate” aproape gratis „partenerilor străini” sub diverse pretexte și folosindu-se diverse artificii. În perioada anilor 2020-2023 datoria publică a României aproape s-a dublat, de la 373,5 miliarde lei la 724,8 miliarde lei, adică cu 351 miliarde lei, 94% creștere a datoriei publice; Este inadmisibil că am cedat o parte din suveranitatea, puterea statului român de a își decide singur soarta și de a fi stăpân în propria țară.

Cele trei puteri în stat: puterea legislativă, executivă și judecătorească trebuie să slujească cu loialitate poporul român, pe români și cetățenii României indiferent de opțiuni politice, de religie, sex, etc. Este timpul ca aleșii și politicienii să asculte de glasul poporul român, nu de puteri străine și de interesele acestora, în detrimentul intereselor legitime ale românilor. Înainte de a fi europeni suntem români! Să facem educație patriotică, răspândirea corectă a istoriei acestui neam brav și mereu încercat și nu istoria așa-zisul

Holocaust evreu. Suntem creștini și nu ne interesează ideologiile nocive precum: B.L.M., L.G.B.T., Woke și care or mai fi, întrucât acestea nu au legătură cu sufletul și spiritul românesc. Traversăm o perioadă grea, tulbure, cu ample și diverse crize la nivel național și mondial. Există posibilități de revigorare, trezire din nepăsare și indolență, acordând atenție sporită intereselor naționale românești. A sosit momentul, trebuie să urmeze drumul renașterii, al regăsirii de sine al românilor de pretutindeni și începutul construirii unui viitor demn, prosper în vatra strămoșească.

„Este timpul pentru acțiune. Cei care acționează se vor recunoaște. Cât despre ceilalți, iată ceva la care să ne gândim toți:

- A nu face nimic înseamnă a le lăsa câmp liber nemernicilor.
- A nu face nimic înseamnă a lăsa o lume dezumanizată generațiilor viitoare.
- A nu face nimic înseamnă a permite unei caste să continue să se îmbogățească în detrimentul tuturor.
- A nu face nimic înseamnă a fi complice.
- A nu face nimic înseamnă a-i lăsa pe alții să decidă pentru tine.

Nu este scris nimic. Totul se poate schimba, pentru că tu poți crea viitorul. Ține minte, viitorul este în mâinile tale, la bine și la rău”.

Uniți în cuget și simțire vom învinge! Putem și trebuie să devenim buni gospodari pe ogoarele patriei române, să participăm, fiecare după posibilități, la creșterea gloriei României în lume. Avem responsabilitate față de prezentul și viitorul țării și al planetei noastre. Dumnezeu să binecuvânteze România! LA MULȚI ANI!

Eroi ai Generației Unirii

Din galeria marilor personalități care au contribuit la înfăptuirea Marii Uniri amintim pe: **Regele Ferdinand I și Regina Maria**, Iuliu Maniu, Iuliu Hossu, Sever Bocu, Pantelimon Halippa, Vasile Goldiș, Enea Grapini, Alexandru Vaida Voevod, Ștefan Cicio-Pop, Aurel Lazăr, Iosif Jumanca, Ioan Fluieraș și mulți alții.

Este de datoria noastră să-i cinstim, pe eroii, știuți și neștiuți, care s-au jertfit pentru patrie,

pentru realizarea idealului unirii tuturor celor zece provincii ale României: Transilvania, Moldova, Basarabia, Dobrogea, Muntenia, Oltenia, Banat, Crișana, Maramureș și Bucovina, spre a nu se mai despărți niciodată.

Un rol important în menținerea și ridicarea moralului în rândul populației civile și a celor mobilizați în primul Război Mondial, l-au avut scriitorii și în mod deosebit poezii ale căror poezii înflăcărâte ajungeau odată cu ordinul de zi până în tranșee pe liniile frontului. Poezii chemau prin versurile lor armata și populația la lupta sfântă de eliberare a Transilvaniei și unire a Basarabiei și Bucovinei cu țara. Printre cei mai cunoscuți scriitori amintesc: Octavian Goga, George Topârceanu, D.P. Perpessicius, Camil Petrescu, Hortensia Papadat-Bengescu, poetul erou Mihail Rădoi și alții. „Pentru cinstirea memoriei celor aproape 170 de poeți, s-a înființat după evenimentele din decembrie 1989, Muzeul Memorial al poezilor și scriitorilor eroi ai Marii Uniri inaugurat în 1993 în localitatea Bogdana, județul Teleorman (Dumitru Rădoi).

Harta României interbelice

Acad. Ioan-Aurel POP Importanța Tratatului de la Trianon

Tratatul de la Trianon nu a hotărât unirea Transilvaniei cu România, ci doar a consfințit în plan internațional actul înfăptuit de români în 1918.

Unirea provinciilor românești, inclusiv a Transilvaniei, cu România nu s-a făcut în urma tratatelor încheiate de învingători cu statele

învinse (prin urmare, nici în urma Trianonului), ci datorită mișcării de emancipare națională, culminate cu deciziile luate la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia. Tratatul de la Trianon nu a hotărât unirea Transilvaniei cu România, ci doar a consfințit în plan internațional actul împlinit de români în 1918. Frontierele României Întregite nu au fost recunoscute doar la Trianon, ci și la Saint-Germain (granița de nord-est a României, cu Polonia), Neuilly-sur-Seine (granița de sud-est, cu Bulgaria; astfel, pentru români, Trianonul este doar un episod juridic, legat de granița de vest a României (este drept, extrem de importantă), din epopeea Marii Uniri. În consecință, acțiunile organizate de România la cei o sută de ani trecuți de la semnarea Tratatului de la Trianon se corelează, în general, cu acelea ale țărilor și popoarelor eliberate la 1918 de sub dominația austro-ungară. Este bine ca aceste acțiuni să se refere la recunoașterea internațională ale deciziilor popoarelor, la noua arhitectură europeană de după Marele Război, care nu este decizia Marilor Puteri; acestea din urmă nu au făcut decât să recunoască actele popoarelor eliberate. Aceste popoare din vecinătatea României au învățat să nu fie la remorca ofensivei ungare, să nu răspundă mereu și punctual provocărilor venite de la Budapesta. Argumentele principale ale Ungariei împotriva Trianonului erau bazate, la 1920, pe dreptul istoric, pe dreptul sabiei, pe „misiunea civilizatoare a maghiarilor în Bazinul Carpatic”. De altminteri, în anumite documente orchestrate de cercuri oficiale ale Budapestei, se iterează și astăzi ideea rasistă că, la 1920, marile puteri occidentale au dat Transilvania, „perla Regatului Ungariei” pe mâna „necivilizatei României balcanice”. Argumentele României, Slovaciei, Croației etc. se centreză pe etnia majorității populației, pe decizia majorității populației, pe dreptul popoarelor de a-și hotărî singure soarta (principiul autodeterminării popoarelor, susținut și impus de S.U.A. prin președintele Woodrow Wilson).

După cum se vede, este vorba despre două viziuni complet diferite. În dreptul internațional, nici la 1919-1920 și nici acum, argumentele Ungariei nu au validitate, nu fac parte din arsenalul democrației și nu au fost recunoscute de către

comunitatea internațională. Poziția Ungariei este singulară, izolată, pe când poziția României este împărtășită de mai mulți actori în cadrul configurației internaționale. Deciziile de recunoaștere a noilor state și a celor întregite la 1918 au fost revalidate (în mare măsură) după Al Doilea Război Mondial, apoi la Conferința de la Helsinki (1975) și apoi după căderea Cortinei de Fier. Pentru noi, pentru români, este dureros că au rămas în vigoare urmările Pactului Ribbentrop-Molotov (încheiat la 23 august 1939), care, deși a fost denunțat, produce, în continuare, efecte. Dar acest fapt grav nu are legătură cu Trianonul. Granița de vest a României cu Ungaria, cu excepția episodului din 1940-1944 (petrecută în timpul unui regim totalitar fascist, condamnat de toate instanțele internaționale), a rămas de un secol neschimbată, fiind considerată expresia relațiilor democratice și a principiilor internaționale de conviețuire pașnică. Unirea Transilvaniei cu România nu a fost actul unei elite (deși elita l-a votat), ci un act democratic cu caracter plebiscitar: 1228 de delegați, aleși și numiți din partea unităților administrativ-teritoriale, partidelor politice, bisericilor, asociațiilor profesionale, femeilor, studenților etc., au votat la 1 Decembrie 1918 nu doar în numele lor individual, ci și al milioanele de români care le-au delegat dreptul de vot, prin documente de încredințare, numite „credenționale” (publicate recent, în cele opt volume ale lucrării monumentale numite „Construind Unirea cea Mare”, elaborate de Universitatea „Babeș-Bolyai”). Prin urmare, un vot exprimat la Alba Iulia este votul a zeci și sute de români, iar toate cele 1228 de voturi reprezintă, de fapt, poziția tuturor românilor transilvani. Conform recensămintelor austro-ungare, românii reprezentau majoritatea absolută a Transilvaniei (cu Banatul, Crișana și Maramureșul).

După orice război, oriunde și oricând în lume, au fost învinși și învingători. Întotdeauna, învinșii au fost pedepsiți, iar învingătorii au decis soarta țărilor din zona lor de acțiune. Însă, pentru prima oară în istorie, învingătorii din Primul Război Mondial au fost obligați să țină seama, în proporție covârșitoare, de voința popoarelor implicate. Învinșii, ca întotdeauna, au avut frustrările și

suferințele lor, dar, în cazul special al poporului maghiar, o parte din elită (cea de extracție nobiliară) a cultivat mentalitatea de victimă obligată să se răzbuie. În consecință, tot ceea ce face România legat de centenarul Trianonului trebuie să fie detașat de contingent, trebuie tratat fără înverșunare și încadrat în contextul general de recunoaștere a noii arhitecturi a Europei prin sistemul de tratate de la Paris (Versailles, Saint Germain, Neuilly-sur-Seine, Trianon și Sèvres) din 1919-1920. România de la 1918 s-a legitimat în lume, iar legitimarea au făcut-o instanțele internaționale de atunci și au repetat-o mereu cele care au urmat, până astăzi. Istoria este interpretată diferit de către diferitele popoare. Românii, polonezii, cehii, slovacii, croații, lituanienii, letonii, estonienii și mulți alți europeni celebrează tratatele de pace de la Paris tocmai fiindcă acestea au acceptat deciziile popoarelor de formare a noilor state naționale și federale, pe ruinele imperiilor german, austro-ungar, țarist și otoman. Este drept că aceste realități noi au fost acceptate de către puterile aliate și asociate, învingătoare în cadrul Primului Război Mondial. Dar așa s-a întâmplat de când este lumea. De-acum un secol și până astăzi, alte decizii cu putere juridică internațională au confirmat –în linii mari –tratatele din anii 1919-1920 și existența statelor naționale din regiune, așa că orice discuție nostalgică despre vechi imperii și state multinaționale devine caducă. Mai ales că astăzi, statele și popoarele din fosta „Europă de Răsărit” comunistă militează pentru integrarea cât mai deplină în Uniunea Europeană. Sau, mai exact, în viziunea României, așa ar trebui să facă. Între pozițiile oficiale ale Ungariei și României este o diferență de accent, dar accentul este grav. România vede noul eșichier politic-teritorial al Europei Centrale ca parte a unui proces înlăptuit de popoare (1918) și legitimat de marile puteri (1919-1920), pe când Ungaria vede doar legitimarea și doar momentul 1920, neglijând complet rolul popoarelor. Evident, Tratatul de la Trianon are importanța sa internațională și națională greu de estimat și imposibil de minimalizat: el a legitimat voința dreaptă a poporului român și ne-a întărit în plan internațional o moștenire scumpă. Popoarele cărora li s-a recunoscut dreptatea istorică prin

tratatul de la Trianon au cuvânt să-l apere și să-i susțină justetea, din moment ce toate tratatele internaționale care i-au urmat l-au confirmat. Cu alte cuvinte, cu excepția imperiului rusesc (care s-a refăcut mereu în diferite forme), toate celelalte imperii destrămate de popoare în 1918, au rămas doar o amintire istorică. În schimb, statele polonezilor, românilor, cehilor, slovacilor, croaților, lituanienilor, letonilor, estonilor etc., create, recreate, întregite sau renașcute după Primul Război Mondial, au rămas și dăinuie și astăzi. În consecință, prima noastră menire este să ducem mai departe moștenirea lăsată de acei mari bărbați de stat și „părinți ai patriei” care au construit deciziile de la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia și care au făcut posibil Trianonul. Este bine să medităm din când în când asupra acestei moșteniri și să nu ne întrebăm atât - ca să parafrzez o mare conștiință a lumii –ce ne-a dat nouă țara, cât ce i-am dat noi țării[1].

[1] <https://acad.ro/com2020/doc/d0604-Tratatul-dela-Trianon-IAPop.pdf>

Harta DACIEI din anul 1919

Andrei BREABĂN

Adevăruri distorsionate...

Covid - 19 și Revoluția română

Prima manipulare în masă cu televizorul a fost experimentată la evenimentele din decembrie

1989 din România. În acele zile fierbinți de iarnă târzie un întreg popor a fost mințit cu tot felul de înscenări făcute prin emisiuni televizate, cu care oamenii erau ținuți în case, dornici să afle ce se întâmplă.

Scenariul a fost destul de bine regizat de către serviciile de dezinformate din afara țării care au urmărit nu numai căderea regimului comunist, cum s-a petrecut în celelalte țări aflate în lagărul socialist, ci mai ales prin crearea de panică, dezbinări sociale și haos, care ar fi fost urmate de destrămarea țării și trecerea ei pe bucăți în sfera de influență a statelor vecine. Un prim obiectiv a fost identificarea unui inamic găsit în fosta securitate comunistă, pentru că activiștii de partid trebuiau protejați, pesemne că așa a fost înțelegerea celor care au scris scenariile cu trădătorii din țară de care s-au folosit. Doar câțiva dintre ei au fost arestați, dar numai pentru o perioadă scurtă de timp, până s-a liniștit furia mulțimii, pesemne mai mult pentru a-i proteja.

Odată ce au avut spre cine direcționa ura poporului, manipulatorii au trecut și la alte scenarii. În București și în marile orașe din țară, în punctele sensibile, se trăgeau focuri de armă, unele reale, altele înscenate cu tot felul de mijloace electronice care până atunci nu se găseau în România. Au fost inventați teroriști care nu au fost identificați nici azi, dar cele mai grave au fost încercările de a crea panică și cele de a crea motive de dezbinare între principalele formațiuni militare din România pentru a produce haos complet și a se ajunge la război civil, care să motiveze o intervenție străină și punerea României sub controlul ONU sau al marilor puteri mondiale. Militari din Ministerul Apărării Naționale, preluat de un spion sovietic, au tras în Sibiu asupra milițienilor, iar alții, în București, au măcelărit ofițeri din serviciile antitero ale fostei securități, servicii care înainte de aceste evenimente erau apreciate și respectate în toată lumea. Astfel de scenarii s-au petrecut și în alte orașe ale țării, încercându-se a se provoca un adevărat război civil pe de o parte între trupele Ministerului Apărării, pe de altă parte, cele ale miliției și securității.

Văzând că nu le reușește stratagema pentru că țara mai avea patrioți, specialiștii în manipulare

au trecut la alte metode. Toți cei care am trăit acele evenimente cumplite ne amintim când chiar în noaptea de Anul Nou, un moment bine ales când lumea petrecea trecerea între ani, noul Guvern Provisoriu al Țării dă un Decret prin care sunt desființate fosta securitate și miliția. Oare câți au înțeles pericolul prin care trecea atunci România? Ce se putea întâmpla într-o țară lipsită de forțe de ordine? A fost un semnal dat infractorilor să treacă la treabă, ar fi urmat jafurile, tâlhăriile, violurile și alte nenumărate crime. Noroc că cineva a înțeles la timp și s-a revenit chiar în acea noapte la hotărârea luată, miliția fiind repusă în drepturi și astfel tăvălugul numai bine pregătit să pornească la vale a fost oprit la timp.

Cât despre fosta securitate, ea nu a mai contat. Confundată cu cea stalinistă, ea oricum era discreditată. Mai ales că erau doar o mână de oameni, oricum izolați de popor și compromiși prin manipulările făcute. De aceea nimeni nu s-a mai îngrijit o vreme de ea, prea mulți aveau interesul să dispară, mai ales activiștii de partid și cei cu funcții de conducere, corupții de ieri ai statului birocratic comunist, care nu difereau prea mult de corupții de azi .

Văzând că nu le-a reușit planul în întregime, manipulatorii trec la alte stratageme. Ne mai amintim oare de evenimentele din Târgul Mureș din martie 1990? Provocări făcute de agenți străini, iar după ce bat crâncen un român nevinovat, toată presa internațională îl prezintă ca victimă a naționalismului românesc, pregătindu-se în ascuns o intervenție armată în Transilvania. Am avut șansa să avem în zonă un mare general, un om patriot care a înțeles ce se întâmplă și folosind ca armă tricolorul, a spus hotărât dușmanilor țării:

- Opriți scenariile voastre infecte! Acesta este pământ românesc, stăpânit de strămoșii noștri daci de milenii! Pe aici nu se trece, jivinelor ce sunteți!

Abia atunci s-au speriat și guvernarea, care au repus în drepturi fosta securitate, botezată desigur cu alt nume, de parcă lupul ar fi căprioară dacă îi schimbi numele. Pentru a crea opinia că este controlată, au pus-o sub comanda Ministerului Apărării, toți șefii fiind schimbați cu ofițeri din armată lipsiți de pregătire specifică, ceea ce avea să aibă un mare impact asupra

activității viitoare a instituției, care nu și-a revenit nici azi. O altă măsură luată în urma vociferării corupților comuniști a fost desființarea structurilor care protejau activitatea unităților economice de stat (și nicidecum private), pentru ca astfel să le poată jefui mai bine. Rămase fără stăpân și fără un control, țara a fost prădată cum nu a mai fost vreodată, ca mai târziu mai toate fabricile să fie „vândute” pe „un leu”, cum cereau unii din noii politicieni care, de fapt, erau vechii activiști, numai că și-au vopsit părul în altă culoare ca astfel să poată să fure mai ușor. Fiind încă proprietatea statului, acele structuri ar fi trebuit să fie păstrate sau să fi fost înființate altele noi, o altă formă de control a economiei naționale, dacă nu se avea încredere în fosta securitate. Iar așa zisa privatizare se putea face cu capital românesc prin împărțirea gratuită a acțiunilor românilor care au pus umărul și, prin munca lor, au construit nenumăratele fabrici și uzine care puneau România în rândul țărilor dezvoltate din lume. Să nu uităm câți șefi de state din întreaga lume au vizitat în acea vreme România, pentru ca apoi să ne întrebăm pe bună dreptate, câți președinți ai SUA au fost în România după decembrie 1989? Oare atât de puțin le-a stârnit interesul noii guvernări „democrați” aduși în fruntea țării cu televizorul?

Măsurile de dezbinare și de distrugere a economiei naționale, pentru a fi astfel slăbită și mai ușor de controlat, continuă. Sunt auzite voci care cer distrugerea Casei Poporului doar pentru că a fost făcută în perioada comunismului, de parcă o clădire ar putea simți culoarea politică a vremii. Drept dovadă acum îi suportă pe toți politicienii, indiferent de ce culoare ar fi. Alții au cerut desființarea fostelor C.A.P.-uri, deși adunarea laolaltă a pământului cu toate traumele cu care s-au întâmplat, a fost până la urmă o mare victorie care a dus la posibilitatea folosirii mijloacelor mecanizate în agricultură și obținerea de recolte mai bogate. Asta în loc să fie transformate în ferme la care foștii proprietari să primească acțiuni, și astfel să se păstreze mai departe această modalitate de a lucra pământul, mult mai avansată decât împărțirea în loturi mici care se vede că nu a dat rezultate, în prezent fiind multe parcele nelucrate. Puținele ferme create în ultima vreme arată superioritatea netă a acestora

față de gospodăriile mici.

Desființarea mineritului, vinderea pe nimic a bogățiilor țării, exploatarea nemiloasă a pădurilor cu care altădată se mândreau Țările Române, sunt alte rezultate ale acelei manipulări crase, în spatele ei fiind forțe interesate să facă din România o țară de sclavi care să-i slujească pe cei avuți care au găsit astfel o cale „pașnică” de a-și reface Imperiul colonial pe care l-au pierdut după al doilea război mondial. Singură Marea Britanie nu s-a implicat în aceste stratageme, ea fiind neinteresată pentru că liderii ei au avut înțelepciunea să păstreze într-o formă sau alta Imperiul colonial pe care l-au avut. Dovadă și ieșirea ei din Uniunea Europeană, Brexitul fiind o lecție dată forțelor manipulative care urmăresc tot felul de interese meschine.

Scenariul televizat din România a fost urmat și de altele care au urmărit manipularea cu televizorul și a altor popoare ale lumii, scenariile care au condus la destrămarea fostei Iugoslavii, crearea de stări conflictuale în Albania, Kosovo, Turcia și alte țări, înscenarea intervenției în Irak, schimbările de regim din Egipt și Siria, încercări de intervenție armată în Iran, Coreea, etc.

După toate aceste experimente urmează marea manipulare cu Covid 19. De astă dată este o manipulare globală, se vede că scenariștii și-au regizat bine planurile. Altfel cum să poți explica apariția din senin a acestei molime, panica special creată la început cu acele izolete înspăimântătoare pentru a crea astfel efectul inițial scontat, numărul morților vehiculat zilnic prin televizor, în care cu greu se pot găsi persoane care să fi murit cu adevărat de Covid 19, valurile de molimă care veneau la comandă, fundamentate pe teste mai mult sau mai puțin reale, raportări de cifre scoase din burtă sau în baza unor teste impuse de călătorii în străinătate sau tot felul de alte activități, și nu în baza unei testări în masă a populației, etc.? Iar acum, dintr-o dată, virusul a plecat la plimbare și toate țările s-au hotărât să ridice restricțiile care au fost puse. E clar că există un plan de manipulare pe care îl cunosc prea puțini oameni. O fi acesta motivul pentru care unii și-au dorit „guvernul meu” și chiar de la Bruxelles s-au cerut guverne doar de o anumită culoare politică? E adevărat că virusul a existat, deși cu certitudine a fost creat în

laborator, concluzie la care au ajuns tot mai mulți dintre oamenii de știință. Altfel e greu de explicat de ce bieții lilieci nu au ieșit până acum din peșteri, deși în zonă ei sunt prinși și mâncați de sute și mii de ani. Ce este făcut de Dumnezeu nu poate funcționa decât după legile Lui, transferul natural al virusului de la liliac la om fiind practic imposibil. Scăpat din laborator sau special folosit nu de chinezi, ci de manipulatorii aflați în spatele acestor scenarii murdare, virusul a avut într-adevăr efecte nefaste mai ales asupra unor oameni cu boli grave sau care au ajuns la o vârstă înaintată, dar aceste efecte au fost mult exagerate, lucru care s-a făcut cu televizorul. În felul acesta televiziunea a devenit cea mai puternică armă de manipulare din lume, efectele ei fiind la fel de mari ca a unei bombe nucleare, de aceea mulți au numit pe bună dreptate această perioadă a pandemiei drept cel de-al treilea război mondial. Efectele lui sunt abia la început, ele vor continua atât în plan economic, lovind mai ales societățile mici și autohtone, dar și în plan uman, prin consecințele asupra psihicului uman a acestei îndelungate perioade de izolare, iar urmările sociale nu se vor lăsa mult așteptate, ele încep să se întrevadă prin încălcarea legilor naturale de conviețuire în familie și societate, accentuarea înstrăinării interumane, îndepărtarea omului de la legea fundamentală a Dragostei cum a numit-o și Einstein, și alte efecte grave ce vor conduce la denaturarea ființei umane și un control mai ușor asupra ei. Iar victimele viitoare s-ar putea să le depășească în număr pe cele din al doilea război mondial.

Pornind de la evenimentele din decembrie 1989 din România, cu care a început procesul de manipulare a maselor cu televizorul, se poate constata cât de mult a evoluat dezinformarea maselor cu televizorul în sfertul de veac ce a trecut de atunci, actele de manipulare în timpul pandemiei s-au perfecționat devenind mult mai cizelate și mai bine regizate, reușind să captiveze atenția întregii lumi și să o îndrume pe calea urmărită de scenariști. În felul acesta, manipularea cu televizorul a acestei molime a fost aproape perfectă și, în mod sigur, a avut rezultatele scontate pentru scenariști. Care au fost acestea numai ei le știu, și tot ei cunosc ce urmări vor în continuare, ce alte scenarii ne mai pregătesc și

care este scopul final al planurilor lor.

Trecând peste faptul că trebuie să facem totul pentru a scăpa de acest virus artificial care nu a venit din voia lui Dumnezeu, ar trebui să manifestăm atenție sporită și să învățăm din lecțiile primite, începând cu acele evenimente ce au avut la noi în decembrie 1989, România fiind singura țara comunistă în care regimul s-a schimbat cu televizorul.

Va urma

Ionuț ȚENE

Etnogeneza poporului român s-a încheiat în secolul VII. O perspectivă!

Întotdeauna în istoriografie, logica are partea sa consistentă din adevărul științific, în interpretarea documentelor și izvoarelor istorice. De-a lungul vremurilor istoricii români au căzut în mare parte de acord, că procesul de finalizare a etnogenezei limbii și a poporului român s-a încheiat spre finalul secolului IX, conform analizei cronicilor bizantine, literaturii germanice și, mai ales, a cronicii notarului regelui maghiar Bella al III-lea (Gesta Ungarorum), care vorbeau printre altele de "dux Gelu quidam blachus" în zona județului Cluj de azi. În general, în secolele X și XI cronicile și literatura bizantină sau germanică (inclusiv Cântecul Nibelungilor) menționează pe vlahi sau valahi în arealul deja cunoscut și conturat de istoriografia noastră: carpato-danubiano-pontic. Documentele se referă pentru secolul IX la formațiuni statale românești, numite generic cnezate și voievodate, adevărate "romanii" din Balcani până în Munții Tatra, ceea ce se poate concluziona că procesul de osmoză dintre populațiile geto-dacice cu romanii era încheiat

mult mai devreme, încă înainte de constituirea acestor formațiuni statale confirmate de cronică și chiar înainte de venirea populațiilor slave în migrația lor masivă în arealul Europei de est. Dacă acest proces al etnogenezei românești nu ar fi fost încheiat la sfârșitul secolului VI și începutul secolului VII, slavii ar fi absorbit populația daco-romană dintre Dunăre – Tisa și Nistru, așa cum s-a întâmplat cu populațiile balcanice de origine traco-ilirice sau turanică "volgară" (bulgară) la sud și vest de Dunăre, odată cu migrația masivă a slavilor. Faptul că în acele teritorii controlate de imperiul bizantin de la sud și vest de Dunăre nu s-a încheiat simbioza etnogenetică dintre traci, iliri, populații latinofone și turanice, triburile slave au asimilat aceste popoare și s-au impus formând "națiunile" medievale slave și cunoscutele state slave: țările bulgare și sârbești. În nordul Dunării procesul de etnogeneză daco-romană, dar și de latinizare a zonei, a continuat până la 602, când bizantinii s-au retras de la Dunăre, formându-se astfel poporul proto-român. Subliniez că titulatura de bizantini este o invenție târzie a istoriografiei, acest imperiu s-a considerat întotdeauna Imperiul Roman și populația se autonumea "romei", adică romani, iar până în secolul VI și VII armata și administrația imperială a folosit limba latină. Deci procesul de romanizare a continuat și după retragerea aureliană din 271 – 275 d. H, pentru că Imperiul Roman, cu capitala la Constantinopol, a administrat politic, economic, militar cu pauze Dobrogea și sudul Munteniei – Banatului până în anul 602. Menționez că împăratul Constantin cel Mare a construit un pod gigant peste Dunăre la Celei-Corabia la peste 30 de ani de la retragerea aureliană. Evident că acel pod era construit spre regiuni romanizate din fosta Dacia: Muntenia și sudul Banatului, care erau controlate clar de romani, altfel nu se putea construi un pod peste un teritoriu pe care romanii nu l-ar fi stăpânit. Este în logica istoriei dar și a descoperirilor arheologilor care atestă o intensă viață daco-romană materială și spirituală în arealul fostei provincii Dacia în secolele de control bizantin a zonei geografice unde s-a format etnogeneza poporului român. În ultimii ani s-au descoperit de către arheologi numeroase așezări daco-romane din perioada etnogenezei de la

Dunăre până în Maramureșul istoric sau pe Nistru, ceea ce atestă arheologic, că acest spațiu nu a rămas "gol", cum afirmă unii istorici maghiari, fapt de o absurditate istorică. Niciodată un teritoriu bogat în pământuri arabile, pășuni, păduri, minerale și ape curate nu a rămas "terra deserta" în istorie. De fapt, avem și prima atestare la sfârșitul secolului VI a unei propoziții în proto-română din cronicile bizantine. Theofilact din Simocatta (570 – 640) povestește în „Istoriile” sale că în timpul unui marș de noapte al armatei bizantine condusă de Comentiolus, unul dintre soldați a observat cum stătea să cadă un sac cu provizii aflat pe un catâr. Vrând să-și atenționeze camaradul, a strigat „în limba băștinașă”: torna, torna (fratre!) (adică să întoarcă sacul pe catâr). Ceilalți soldați au interpretat acest îndemn ca pe un semnal de alarmă și au început să-l repete cu răcnete din om în om. Atât bizantinii cât și avarii sunt cuprinși de panică, fiecare armată fugind în direcții opuse.

După două secole, în lucrarea sa „Cronographia”, Teofan Confesorul (752 – 817) relatează aceeași poveste într-un mod puțin diferit. Anume, soldatul văzuse povara catărului căzând și rostește „în limba părintească” – torna, torna, fratre! (adică să se întoarcă după sacul căzut). Deci, Teofan Confesorul este cel care a menționat pentru prima dată în cronică incidentul care a condus la apariția primelor cuvinte atestate ca aparținând limbii române. (Izvoarele Istoriei României (Fontes Historiae Dacoromanae). Volumul II. De la anul 300 până la anul 1000, București, 1970.) Istoricul literar George Călinescu este primul care abordează problema acestor cuvinte ca fiind rostite „în limba părintească”, în lucrarea „Istoria literaturii române” (1941): “Ceea ce jurământul de la Strasbourg (842) este pentru limba franceză și carta capuană (960) pentru cea italiană au crezut unii că pot înfățișa pentru limba română cuvintele torna torna, fratre.” Menționez că, istoricul Gheorghe Brătianu în cunoscuta sa artă interbelică ”O enigmă și un miracol istoric: poporul român” crede că aceste cuvinte „reprezintă o expresie din limbajul roman, așa cum se formase el în acea epocă în regiunile balcanice și dunărene. Ele aparțin probabil unuia și celui mai însemnat din substraturile peste care limba s-a clădit”. Consider

în urma analizei logice a documentelor că, dacă nu s-ar fi încheiat procesul de etnogeneză – formarea poporului român și a limbii române la începutul secolului VII – populația daco-romană carpato-danubiano-pontică ar fi fost fără identitate și s-ar fi topit în marea slavă, la fel ca traco-ilirii sau "volgarii" (bulgarii turanici) sud-dunăreni. Desigur vorbim de o etnogeneză a poporului și limbii române ca prototip -străromâni, pentru că o limbă și un popor își dezvoltă lingvistic, cultural și etnic în timp propria identitate. Este evident că la începutul secolului VII, românii erau constituiți ca popor cu o identitate definită în spațiul în care trăiește azi națiunea română extinsă în cele două state românești. Istoricul Constantin C. Petolescu (membru corespondent al Academiei Române) a publicat în 2019 o carte interesantă "Formarea poporului român și a limbii române" (Editura Enciclopedică) în care subliniază extinderea romanizării Daciei, prin Imperiul Bizantin, până în secolul VI. Imperiul roman a controlat arealul nord-pontic până la începutul secolului VII, ceea ce a contribuit la finalizarea romanizării populației autohtone geto-dace. Istoricul susține că retragerea aureliană din 271-275 a fost o imensă "propagandă" a statului roman, care a insistat pe retragerea nu numai a armatei și administrației, dar și a populației latinofone, pentru ca Roma să justifice că a avut grijă de cetățenii romani care nu au fost lăsați părăsiți în provincia Dacia, în calea invadatorilor. În realitate dovezile arheologice atestă o populație mixtă daco-romană, care a continuat să trăiască masiv în localități rurale, în "villa rustica" și chiar în castele și între zidurile fostelor orașe romane din Dacia. Arheologic nu se confirmă o dispariție a populației autohtone daco-romane, ci dimpotrivă, din Dacia s-a retras doar armata și administrația, nu și populația, cu atât mai mult cu cât Imperiul Roman cu capitala la Constantinopol a controlat linia Dunării, Dobrogea, Muntenia și o parte din Banat, până în anul 602. Există și o dovadă istorică că deja, în secolul VI, autohtonii daco-romani vorbeau deja o altă limbă decât latina, adică proto-româna, explicându-se, astfel, și dovedind existența propoziției deja celebre: "torna, torna fratre" de la 587. Istoricul roman Priscus Panites ne relatează, la anul 448, despre o ambasadă imperială la curtea

regelui hun Attila (după Getica lui Jordanes), care avea capitala regală în zona vestică a Transilvaniei în conexiune cu câmpia panonică. În drum spre curtea hunică istoricul se întâlnește cu o populație autohtonă, din zona Banatului, foști cetățeni romani, care și-au schimbat limba și nu se mai puteau înțelegeau bine în latina literară cu trimișii imperiali. Este evident că acești autohtoni erau daco-romani, care deja "îngurgitaseră" simbioza lingvistică dintre limbile dacă și latină, vorbind firesc o limbă nouă, latinofonă, și cu care greu se mai puteau înțelege cu trimișii Imperiului roman la curtea regelui hun Attila.

Un alt istoric roman Mauricius, care continuă aceleași idei ale lui Priscus Panites, vorbește de refugiați autohtoni de la nord de Dunăre care, "deși foști cetățeni romani", acum vorbeau un grai greu de înțeles pentru vorbitorii de latină literară ai imperiului roman cu capitala la Constantinopol. Acești transfugi, care "aveau tragere de inimă pentru dușmanii" imperiului erau evident reprezentanții unui nou popor provenit din simbioza daco-romană din fosta provincie Dacia Romană. În secolele V și VI se forma un popor nou cu o limbă nouă: poporul român și limba română. Contactul cu slavii nu le-a alterat străromânilor identitatea deja formată, chiar dacă istoricii și lingvisticii români, în frunte cu Sextil Pușcariu și PP Panaitescu, consideră că circa 14 la sută din cuvintele limbii române au origini slave. Istoricii români au considerat etnogeneză încheiată abia în secolul IX după ce s-a asimilat contactul cu slavii. Teoria mi se pare eronată, deoarece migrația slavilor a fost doar un "adstrat", nu a contribuit la formarea limbii și poporului român, care era deja constituit la începutul secolului VII. Slavii numeau pe romani "volohi", fapt ce confirmă că poporul roman se formase deja când au venit slavii (anții și sclavinii). Daco-romanii au rezistat marelui slav din secolul VII pentru că procesul de formare etnogenetică ca popor se încheiase. Adstratul slav din limba și structura socială a românilor era doar ce înseamnă termenul: un suprastrat lingvistic repede asimilat de autohtoni. Stăpânul absolut al românilor era domnul, denumire din latinescul "dominus". Voievodul, cuvânt de origine slavă, era comandantul militar. Pentru români, Domnul era

cel mai puternic stăpân – șeful sau liderul – cu care se identifica. Osmoza daco-romanilor cu migratorii gepizi goți, slavi sau avari a continuat fără să altereze substanța identitară a poporului nostru, care trăia în păduri, la munte și pe văile apelor. Doar am preluat anumite hidronime, toponime sau titluri de structuri sociale de la slavi: boieri din slavul boliari, ducele devine voievod sau cneaz, iar „căpcăunul” ce sperie azi copiii ce citesc povești, provine din numele conducătorului sau a liderului fioros avar ”kagan” din secolul VII. Putem afirma că etnogeneza formării poporului român s-a încheiat la începutul secolului VII, românii fiind, astfel, primul popor neolatin, cu trunchi etnic geto-dac, a cărui proces identitar s-a încheiat chiar înaintea formării popoarelor francez, italian sau spaniol. Aceste popoare originare neolatine s-au format, conform documentelor, cu propriul etnonim – diferite de fosta populație romană, latinofonă – la începutul secolului IX. Etnogeneza românilor trebuie rescrisă în urma noilor dovezi arheologice și a interpretării documentelor epocii prefeudale și medievale. În secolul VII, românii, care se numeau pe ei însăși ”rumâni” în evul mediu, trăiau deja în comunități rurale, practicând agricultura și păstoritul, fiind organizați în mici formațiuni statale – cu cetăți din valuri de pământ și întărite palisade – care odată cu contactul cu slavii au fost denumite cnezate și voievodate. Așa cum atestă lingvistica, o parte din elitele ”rumânilor” agricultori și păstori în contact cu slavii au primit denumiri de ranguri politico-sociale de factură slavă.

Dar așa cum era firesc ”elitele” slave sau slavizate s-au contopit cu timpul în populația majoritară românească, pentru că procesul de identitate etnogenetică a românilor era încheiat înaintea năvălitorilor slavi, maghiari sau cumani. Procesul de formare a poporului și limbii române s-a încheiat structural în secolul VII.

Nicolae Grigorie Lăcrița

Să nu ne uităm strămoșii

„Cei care și-au uitat strămoșii, nu merită ca, în lumea veșniciei, să fie alături nici de înaintașii și nici de urmașii lor.”

(N. Grigorie Lăcrița)

Se spune că murim cu adevărat *nu* atunci când medicul notează ora decesului, *ci* atunci când ultima persoană dragă uită de noi.

De aceea, comemorarea celor dragi trecuți în neființă este un moment atât de mare însemnătate spirituală, cât și un prilej de amintire și meditație.

Cu gând curat și adevărat, **să mergem**, din când în când, cel puțin la marile sărbători, **la mormântul strămoșilor noștri**, aprinzând o lumânare și închinându-ne lor cu profund respect, cerându-le smerită iertare pentru câte le-am greșit cândva, să le aducem un pios omagiu și să îl rugăm pe Bunul Dumnezeu să le ocrotească veșnicia, să-i odihnească în pace în Împărăția Cerurilor!

Astfel vom avea clipe de adâncă trăire, simțindu-i aproape de noi, mulțumiți că nu i-am uitat, în special atunci când o lacrimă fierbinte și curată va porni din adâncul sufletului nostru și ne va umezi, fie și numai pentru o clipă, pleoapele.

Așa le vom plăti, cu recunoștință și cu bunătatea sufletului nostru, nemăsurata lor trudă, încrederea și speranța pe care ei au pus-o în noi, nădăjduind că vom fi buni, drepecți și omenoși și că ne vom cinsti cum se cuvine înaintașii din care ne tragem.

Sunt strămoșii iluștrii, pentru care urmașii lor sunt o fală, și sunt și strămoșii la fel de iluștrii, dar pentru care urmașii lor sunt o rușine. Depinde de fiecare ceea ce vrea să fie, și pentru strămoșii și pentru urmașii săi. Cum fiecare se poartă cu înaintașii săi, așa se vor purta și urmașii săi cu el,

atât în vremelnica și trecătoarea viață pământească, cât și după trecerea spre veșnicie.

Sunt adevăruri pe care le vedem în viața de zi cu zi: **cei care și-au uitat strămoșii, sunt și ei uitați de urmași lor; cei care nu și-au uitat strămoșii, nu sunt nici ei uitați de urmași lor.**

Gloria străbunilor este o lumină pentru urmașii care nu i-au uitat, numai că unii ajung în întuneric.

În această lume, tot mai viciată, tot mai mulți uită că una dintre marile responsabilități ale fiecăruia este și aceea de a fi atât un demn urmaș, cât și un bun strămoș, că **șirul neamului trebuie să aibă continuitate.**

Mai grav este faptul că tot mai mulți rămân, prin voia lor, ca „puncte ultime” al unor linii de generații ce se întrerupe și se pierde (se trece în uitare definitivă) o dată cu pieirea lor.

Cu asemenea „puncte ultime” ale unor linii (șiruri) de generații ce se pierd o dată cu pieirea unora, omenirea ar degenera; acești „puncte ultime” ar trebui să fie conștienți de faptul că **numai prin fiecare viață se eternizează prin în a lua în stăpânire viitorul prin descendenții săi.**

„Cea mai mare responsabilitate a noastră este aceea de a fi buni strămoși.”

(Jonas Edward Salk. In: Responsabilitate, Strămoși)

„Prin familie viața individului se eternizează. Precum se cufunda în trecut prin strămoșii săi, așa ia în stăpânire viitorul prin descendenții săi.”

(Athanasie Paul Doumer. In: Familie, Strămoși, Trecut, Viață, Viitor)

„Ne iubim strămoșii, ne iubim însă și strănepoții; nu sîntem numai punctul ultim al unei linii de generații ce se pierde în trecut ci și punctul de plecare al generațiilor ce vor veni la lumină; nu sîntem numai strănepoții încărcăți de povara veacurilor, ci și strămoșii virtuali ai strănepoților tîrzii; obligațiile față de viitor depășesc pe cele față de trecut.”

(E. Lovinescu)

Celor care își uită strămoșii:

Cei ce uită de bunici și de părinți,
Sunt fără simțăminte omenești,
Uitați vor fi de copii și de nepoți,

Și vor rupe legăturile strămoșești.

(N. Grigorie Lăcrița)

„Cei care și-au uitat strămoșii, sunt condamnați uitării de urmași” (N. Grigorie Lăcrița)

Celor care NU își uită strămoșii:

Nici nu trece grija de bunici și de părinți,

Că-ncepe alta pentru copii și nepoți,

Și uite așa unii-n alții viețuim,

În unica viață pe care o trăim.

(N. Grigorie Lăcrița)

„Așa cum îți tratezi înaintașii, la fel vei fi tratat de urmași.” (N. Grigorie Lăcrița)

BEN TODICĂ (Australia)

Inteligența Artificială și Inteligența Divină

Omul rău a înțeles că nu poate supraviețui ca singularitate și atunci l-a construit pe cel bun. Această mașinărie binală macină și construiește progresul civilizației de mii de ani. Un motor nu poate funcționa alimentat de o baterie cu un singur pol. Când Gorbaciov a renunțat la opoziția vestului, Reagan s-a bucurat, însă imediat după, au realizat că se sinucid în filozofia lor militară fără adversar și s-au grăbit să-l aducă înapoi. E vechea formulă după care funcționează povestea.

Lumea poate folosi alte căi spre înălțare însă nu are răbdarea stropului de apă ca să penetreze stânca și atunci preferă explozivul (titanii tehnologici) pentru a confrunta motivul existenței, a-l confrunta pe Creator. Inteligența Artificială.

Pornind de la filozofia comunistă pe care erau invidioși, gândind: uite câte au realizat ăștia cu masele renunțând la Dumnezeu. S-au trezit dintr-o dată că nimic nu-i împiedică să se declare ei

însăși Dumnezei. Pentru asta, va trebui ușor să-i despărțim pe oameni de suflet și minte, și uite așa prin terenul prielnic al internetului și inteligenței artificiale am intrat în scenariul filmului METROPOLIS al marelui Fritz Lang, prezența digitalului în lume le-a închis oamenilor drumul spre Infinitul Divin. Libertatea gândirii.

De ce spun Infinitul Divin? Mă refer la faptul că entuziaștii globali, prin purtătorii de cuvânt susțin că Inteligența Artificială (un fel de Frankenstein) va întrece omul, îl va domina și apoi chiar elimina, considerându-l un parazit al planetei. Aceasta e filozofia prin care sunt intimidăți oamenii azi și tăiați de la Inteligența Divină ID. Un broscoi, când ei conduceau lumea a venit cu ideea să construiască omul și uite ce-a pățit.

Profesorul Yuval Noah Harari de la Universitatea din Jerusalem susține că IA în foarte scurt timp îl va depăși pe om. El fiind o minte ageră și bine pregătit a fost ales ca unul din purtătorii de cuvânt al globaliștilor, e sfătuitorul șef a lui Klaus Schwab care pompează zilnic în media această falsă fantezie precum că IA ne va înrobi. Că Dumnezeu nu există, că este o poveste inventată precum toate poveștile pe care se bazează societatea în progresul ei. Că Biblia a fost scrisă de oameni ca instrument de control și înrobire, iar IA este PREGĂTITĂ SĂ RESCRIE BIBLIA MULT MAI ECHITABIL ȘI SĂNĂTOS ÎN FAVOAREA ELIBERĂRII OMULUI DE SUB EXPLOATAREA RELIGIILOR DE PÂNĂ ACUM, cu trupuri și creere noi. Noile religii vor răsări din Valea Silicoanelor, Raiul va fi construit aici pe pământ, sub norii cerului divin cu ajutorul tehnologiei, în norii IBM și Microsoft. Înseamnă că ne îndreptăm spre lumea desenată de pe pereții Egiptului Antic. Unde or fi?

Deci tot ce a creat Dumnezeu până acum trebuie distrus și refăcut de noi, Noii Dumnezei de pe pământ care am ajuns tehnologic la acest nivel de a crea și distruge după plac creația biologică. Ați observat că toți cei care s-au înavuțit peste noapte au devenit dumnezei – taie și spânzură după voință. Elon Musk ne pingeleste creierul cu „chipuri” tot ca-n filme. Nu ne confunda cu mașina electrică Elon! Noi avem puterea de a crea lucruri și de a distruge lumea. Adică ce a creat omul până acum? Nimic. Ci doar se maimuțărește.

IMITA. Dacă eu fac o pisică mecanică care prinde șoareci prin curte, gata pot sări în sus că-s Dumnezeu? Să strig că această mătă va elimina toate mătăle lui Dumnezeu din lume? Aș fi declarat PARANOIC.

Să vă explic cum e cu această IA. Da, într-adevăr va analiza rapid lucrurile, va lua decizii mult mai rapide și mai bune decât orice specialist uman pentru că înăuntrul acestei minți artificiale sunt depozitate toate experiențele oamenilor de până acum ca într-un borcan. Le va analiza și compara rapid, alegând cea mai dorită de om concluzie de până acum și atât. Va epuiza toate posibilitățile după care se va opri (sau prosti) precum nebunul trimis la Jebel sau Gătaia (unde se duceau pe vremuri cei care nu erau de acord cu normalitatea stăpânirii). Nu va putea ieși din borcan pentru că ea, IA nu crede în Dumnezeu - de unde să se inspire. Nu va căuta universul infinit al cunoașterii. Se va închide într-un circuit și va arde pana la autodistrugere - soarta țintei globaliste. Peste o sută de ani, dacă nu mai devreme, roboții și inteligența artificială de azi va deveni învechită și vom râde de naivitatea omului care s-a putut lăsa păcălit de cei ce trag sforile din umbră. PROFITORII. Internetul e o plasă de prins pește fragilă. Atâta timp cât noi încă ne omorâm între noi nu putem crede în internet decât ca formă de înrobire. Nu suntem destul de maturi și cinstiți cu noi înșine. La întâlnirea de la Vilnius se discuta doar de arme și armate și nimic despre urmări. Un zbor deasupra unui cuib de cuci - 20 de mii de morți, 5 mii, o sută, două tot anunță media... mă întreb cine îi colectează de pe linia frontului și îi îngroapă? Și mă îngrijorez mai mult în special acum pe căldură și în ploile verii. Nu le este frică că vor naște ca și în războaiele mondiale dinainte bolile de ciumă și holeră etc., care vor năvăli duse de vânt în toate direcțiile sau poate acești morți se ridică după împușcătură și termină chefuind prin marile restaurante ale Europei? E doar o întrebare că nu am văzut corturi de crucea roșie pe frontul de est, pe care pe vremuri regina Maria le vizita. E acesta un război virtual? Dacă la pandemie am văzut cordoane de camioane militare cârând câteva sute de morți, unde sunt convoaiele acestui război? Pun și eu întrebări de om simplu.

Ca un bou la vaci, Putin a băut un țoi și-a trans-

format covidul în război. Nu vi se pare?

De ce Inteligența Divină? Privind o fotografie foarte clară și plină de amănunte cu flori și mulțimi și din curiozitate încercăm să o mărim ca să cunoaștem mai multe amănunte și facem un zoom în care vom observa cum toate florile și culorile se transformă în puncte negre și colorate numite pixels și apoi nu mai vedem decât compoziția hârtiei. Aceasta e inteligență artificială. Se termină în perete. Pe când cea divină e ca și cum ai privi în univers printr-un telescop care te duce până în marele Bang și apoi continuă și descoperă alte universuri cu alte banguri, deci un infinit de universuri. Așa e și cu omul prin Suflet și Conștiință își continuă călătoria experienței divine la infinit prin gândirea veșnică.

Desigur că IA e rapidă și decide în secunde ceea ce unui om i-ar lua o mie de ani (poate), dar asta nu înseamnă că acesta e destinul omului fiindcă nu e rapid în a memora și gândi. Si muștele sunt rapide dar rămân la locul lor. Sunt încă multe motive pentru care suntem așa cum suntem și nu știm motivul și experiențele prin care trebuie să trecem încă, să le întâmpinăm și să le cunoaștem până a ajunge (daca necesar) la acea rapiditate.

Suntem mereu sfinți la nivel de șarlatani. *Avem doua revelatii ne spune Yuval, Stiinta calculatoarelor si Stiinta biologica - a sosit timpul sa le unim intr-un singur trup.*

ATENȚIE! Respectul față de viață și om sunt primordiale. Smerenie, în față Inteligenței Divine.

OMUL înrobit de bani

În ciuda atenționării noastre de către Fiul Domnului, Isus Hristos ne-am lăsat momiți și copleșiți de hipnoza acestei momeli - BANUL.

Generalul american de culoare ne explică cât de eficienți sunt soldații în TEATRELE de război deschise pentru promovarea democrației pe pământ. Până aici, toată lumea crede că e vorba de un complex de cinematografe la care participă armata și continuă să-și vadă de viața cu zi de zi. Dacă nu s-ar folosi de acest șiretlic al convertirii cuvintelor și ar folosi adevărul reprezentat de veridicele cuvinte: FRONT, OMOR, CRIMĂ, INVAZIE, COTROPIRE, SUBJUGARE,

PRADĂ, ÎNROBIRE, EXTERMINARE ETC., atunci întreaga populație americană s-ar opune în a folosi astfel de scuze în politica externă de alimentare a economiei de război. Aceeași tehnică verbală a fost folosită și de Bush în invazia țărilor după 11 septembrie, schimbând legile în avantajul promovării războiului. A înrolat ziaristii în armată, dictând astfel mersul spre victorie financiară și scuzându-se în fața poporului prin măsluirea adevărului teroarei ale căror taxe erau investite în acest motor militar al economiei americane. După 20 de ani de realizare a șiretlicului de către populația pământului, azi identificăm instinctual că ce se întâmplă în Gaza este o copie fidelă a tehnicii de atunci. Ce mai percepem cu surprindere, e această ironie într-adevăr teatrală, freudiană a faptului că atât negrii cât și evreii persecutați în lagărele de concentrare germane și africanii sclavi de pe câmpiile americane (pe care tot lagăre le putem numi) folosesc azi tactici împotriva semenilor, primite pe spinarea lor de la aceiași stăpâni în control al BANULUI CARE ÎNROBEȘTE.

Realizăm dintr-o dată că cei care organizează din umbră aceste fărădelegi împotriva omului nu sunt diferiți de BANDELE DE GOLANI care vin să ceară TRIBUT celui OSTENIT de SUPRAVIEȚUIRE.

Banul inventat la început ca instrument de LIBERTATE a fost CONVERTIT ÎN LANȚ ÎNROBITOR.

Ajungem la concluzia că azi plătim pentru că am pus capul pe perină încredințând libertatea în mâna unor analfabeți lingători de clanțe și sugători de mânecă.

Succesul unei vieți adevărate stă în faptul că TREBUIE SĂ TRECÎ PRIN VIAȚĂ TREAZ.

PS. Trebuie să FACEM CURĂȚENIE IMEDIAT.

Matei 21:12-13

12. Isus a intrat în Templu și i-a scos afară pe toți cei ce vindeau și cumpărau în Templu. A răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei

13. și le-a zis: „Este scris:

„Casă Mea va fi numită o casă de rugăciune”, dar voi ați făcut din ea o peșteră de tâlhari!“

IOAN MICLĂU-GEPIANU: ORGOLIILE, ȘI IAR ORGOLIILE!

Motto:

- *SENECA*: "Puterea e îngemănată cu blândețea, sălbăticia

e un semn al slăbiciunii".

- *W. CHURCHILL* : "Opinia publică trebuie să orienteze și să controleze, în orice împrejurare, acțiunile miniștrilor, care sunt slujitorii nu stăpânii săi"

Orgoliile...și iar orgoliile! Câte nu ne aduc orgoliile nouă oamenilor, mai ales în cele ale fatalismului uman, căci se știe de când lumea, căci mândriile aduc mai mult suferințe decât bucurii! Dar, când orgoliile stăpânesc vârfurile imperiale, deci pe conducătorii acestora, atunci istoria omenirii poate cădea în multe neajunsuri și suferințe.

Aceste orgolii și lipsa de bune judecăți în acțiunile întreprinse nu sunt noi în istoria universală.

Primul Război Mondial orgoliile imperiale i-au deschis dezlănțuirea. Dacă orgoliului imperiului austro-ungar nu i se alipea și orgoliul kaizerului Wilhelm al II-lea, țările europene își vedeau bine de ridicarea bunăstării lor economice, iar Germania, ca un exemplu, nu ajungea prin Franța și adusă la starea în care a fost adusă, față de înflorirea economică la care se găsea înainte de război. Dar..., așa-s orgoliile imperiale!

Dar până nici sultanul Baiazid, zis "fulgerul" nu ajungea legat de coada cămilei și sfârtecat, dacă orgoliul lui nu-l întâlnea pe cel a lui Timur și nici Despina, frumoasa lui din serai, nu ajungea să împlinescă lui Timur orgoliul de a fi servit cu o cafea pe targa cu care era cărat, însă fără nici o

haină pe ea. Ce să mai mergem pe la Hanibal și cartaginezii lui, pe la Traian și legiunile sale, ori aiurea, când avem orgoliile vremilor noastre moderne!

Abia se ridicase Europa puțin pe picioare, abia reușiseră țările lumii să-și înstrămeze viața cu pace și muncă, abia se luminaseră orizonturile buneii credințe și buneii înțelegeri după -Primul Război – când, iată, orgoliile Hitler- Musolini-Stalin. Urmarea fu o altă prăpastie:

Al doilea – Război Mondial, din care crescuseră un hibrid de imperiu, cel comunist-sovietic. Nici bastionul sovietic nu ținu mult, dar urmările lui au fost dezastruoase; în cădere trăgând în prăpastie toate țările subjugate imperiului.

Dar era o vreme când, orgoliul comunist-sovietic se întâlnea cu orgoliul american și când, într-adevăr erau două forțe mondiale, și s-ar fi putut face multă îngrijire pe planetă, o înflorire economică a tuturor ființelor umane și animale, când s-ar fi putut zidi o pace și bună cooperare între popoare, dar... nu și nu! Orgoliile coloșilor împingeau spre militarizări, care să le arate mușchii forței lor, unul celuilalt, în detrimentul economiilor societăților umane, mai sperind și lumea din jur, fără să apeleze la înțelepciunea istoriei trecute, istorie ce stă și azi ca o oglindă în fața popoarelor! Dar, tot se merge din dezastru în dezastru!

Care sunt orgoliile zilei de azi? Ne place, nu ne place, interesele nu mult se deosebesc de cele știute din istoria omenirii, doar că acum s-ar numii niște "Orgolii religioase", dar ca orice orgolii, urmăresc niște planuri și idei înspre al căror viitor orizontul este încă destul de încețoșat. Lumea se întreabă dacă, totuși, orgolioșii, laici sau confesionali, au vreo siguranță, că în final scopul lor, la care se tinde, va fi trainic și aducător de bine umanității?

Sau vom deveni un "babilon biblic" cu o prăbușire și mai răsunătoare ca a tuturor vremurilor. Să sperăm în Dumnezeu și Oameni că va fi salvată viața pe această frumoasă Stea/Pământul.

Deci, să fie îndepărtate orgoliile de cei ce au primit talantul iubirii și adevărului pentru a conduce destinele omenirii. Și atunci vom găsi izvorul viitorului dorit de umanitatea de azi și cea viitoare.

DIMITRIE CANTEMIR**(26.10.1673-21.08.1723)****Domnitor al Moldovei, eminent cărturar,
mare promotor al istoriei și culturii românești**

Dimitrie Cantemir este unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai istoriei și culturii românești. **Domn al Moldovei**, Cărturar de formație enciclopedică, Dimitrie Cantemir, este cel mai important promotor al umanismului și preiluminismului românesc din secolele XVII-XVIII.

Enciclopedist, etnograf, geograf, filozof, istoric, lingvist, muzicolog și compozitor.

Domnitor al Moldovei, în două rânduri (martie-aprilie 1693 și 1710 - 1711).

Patron și protector al instituției de învățământ, Dimitrie Cantemir a fost ales de către fondatori ca egidă și emblemă spirituală datorită activității deosebit de complexe în întreaga sferă a cunoașterii valorilor culturale și spirituale, datorită rolului său de ambasador constant și asiduu al culturii și valorilor românești.

Născut la 26 octombrie 1673, la Iași, ca fiu al Anei Bantăș și al lui Constantin Cantemir, domn al Moldovei între 1685 și 1693, tânărul principe a beneficiat de o educație complexă și completă, sub îndrumarea lui Ieremia Cacavelas – învățat, filozof și literat grec – primul dascăl care a sădit în sufletul învățăcelului său, sămânța cunoașterii. În această perioadă a studiat limbile latină, greacă și slavonă, (ajungând să stăpânească la un moment dat 14 limbi), noțiunile „artelor liberale”, teologia, strategia militară și istoria. Dovedește o puternică aplecare spre sinteza și interpretarea cunoștințelor

acumulate; astfel că nu întârzie să elaboreze primele sale lucrări scrise:

„Divanul”, ”Metafizica” și „Logica”.

La Constantinopol a învățat turcește și mai multe limbi orientale. A asimilat cunoștințe de istorie și geografie, logică și filosofie, retorică, științele naturii și medicină, etică, etc.

„Aflat la Constantinopol, ca și garanție a Moldovei la Înalta Poartă, își continuă studiile la „Academia Grecească a Patriarhiei”, cunoscând lumea musulmană, înțelepciunea arabă, credințele și limbile orientale; devenind astfel primul nostru orientalist.

Pătrunzând în mediul ambasadelor marilor puteri Europene, Cantemir a avut prilejul promovării culturii și spațiului românesc. În Europa, Dimitrie Cantemir a fost repede și definitiv acreditat ca fiind cel mai de seamă cunosător al istoriei otomane, ocupând timp de peste un secol, un loc privilegiat în tagma erudiților.

Dimitrie Cantemir ajunge domn al Moldovei în 1710, iar în timpul scurtei sale domnii încearcă întemeierea unui stat centralizat domnesc, încheind „Tratatul de Alianță” cu Petru cel Mare și fiind nevoit astfel, să intervină de partea țării în războiul ruso-turc.

În urma înfrângerii de la Stănilești, cărturarul este nevoit să se refugieze la curtea lui Petru cel Mare. În Rusia, Dimitrie Cantemir devine un colaborator apropiat al țării, sprijinindu-l în acțiunile sale politice. A fost investit cu titlul de "Principe Serenissim al Rusiei" prin ucazul lui Petru cel Mare de la 1 august 1711. A contribuit la cartografierea Rusiei și a lucrat în sistem Mercator. Colecția sa de hărți, ale zonei Mării Caspice (Baku de azi), scrise în latină, se află în Arhiva Cabinetului lui Petru cel Mare de la Petersburg. Cantemir este ctitorul unei mănăstiri grecești de la Moscova, ridicată după arhitectura din țara sa, ale cărei planuri se pare că le-a desenat personal. A făcut prima tipografie mobilă cu caractere persane din Rusia (existentă astăzi la Oxford).

A scris *Hronicul a vechimei romano-moldovlahilor*, susținând latinitatea limbii și a poporului format pe teritoriul vechii Dacii, inclusiv faptul că româna are patru dialecte. Această lucrare a

devenit o referință fundamentală pentru corifeii Școlii Ardelene.

A scris, impulsionat de Leibntz, „**Descriptio Moldaviae**” – operă în care a dezvoltat aceeași concepție politică pe care o promovase și din postura de monarh. Ca o recunoaștere a valorii operei amintite, la propunerea filosofului german, Dimitrie Cantemir este ales membru al Academiei Regale din Berlin.

Sfetnic ideal, având în vedere unitatea de concepție statală a celor doi monarhi, inițiază o serie de reforme radicale, menite dezvoltării rapide a statului. Integrat în această viață de prefaceri economice și militare a Rusiei, Cantemir își continuă opera literară: „Istoria creșterii și descreșterii Imperiului Otoman” – lucrare tradusă din latină în toate limbile europene de largă circulație – și „Hronicul vechimei romano-moldo-vlahilor”.

Participarea principelui Cantemir la viața politică a Rusiei s-a intensificat după numirea sa în funcția de ” Consilier Secret și Membru al Senatului”.

Ultima mare acțiune politică la care participă – campania țarului Petru I împotriva Persiei (1722) – reprezintă izvorul celor din urmă cercetări și scrieri ale lui Cantemir: „Collectanea Orientalia. Principis Demetrii Cantemiri variae schedae et excerpta e autographo descripta”- volum de însemnări cartografice și arheologice, de note privind folclorul și moravurile orientale, de interpretări și comentarii asupra acestora. A fost membru al Academiei de Științe din Berlin. **George Călinescu** îl descria drept „un erudit de faimă europeană, voievod moldovean, academician berlinez, prinț moscovit, un Lorenzo de Medici al nostru.”

În scurta sa domnie, Dimitrie Cantemir a făcut unele reforme, pentru anumite pături sociale mai puțin bogate. La înscăunarea în domnie, Cantemir a scăzut "birul steagului", adică darea ce se lua la domnie nouă, ca să plătească cheltuielile steagului de domnie de la turci. O altă reformă fiscală a fost desființarea *deseatinei* (deseatină = dijmă, a zecea parte din produse, în special din stupi), care privea în special boierimea mică, crescători de albine. Din celelalte privilegii date de Dimitrie Cantemir se remarcă lipsa unor favoruri domnești date marilor boieri, mai multe acte fiind date oamenilor

săraci. Politica internă a lui Dimitrie Cantemir a însemnat în primul rând statornicirea unui stat centralizat domnesc, înlăturându-se astfel statul cârmuit de oligarhia marilor familii de boieri.

La 21 august 1723, eminentul cărturar **se stinge din viață la Dimitrievka**, azi Dmitrovsk-Orlovski, Rusia, la moșia dăruită de țarul Rusiei pentru serviciile aduse. A fost înmormântat la Moscova în biserica familiei. În 1935, osemintele i-au fost aduse în țară și reînhumate în biserica Trei Ierarhi din Iași. Pe lespeda raclei sale stă scris: „*Aici, întors din lunga și pre greaua pribegie înfruntată pentru libertatea țării sale, odihnește Dimitrie Cantemir, domn al Moldovei*”. Opera lui Dimitrie Cantemir este unică și în ziua de astăzi datorită complexității rezultate consecutiv formației sale enciclopedice: știința se împletește cu filosofia, istoria și geografia sunt analizate științific, iar etica, literatura și muzica, sunt completate de studiul moravurilor și al folclorului; departe de orice diletantism, toate acestea poartă pecetea metodei științifice și cunoașterii reale.

Opera literară

În evoluția literaturii române opera principelui Dimitrie Cantemir reprezintă un moment de cotitură prin care se schimbă modelul narativ nonfictiv al cronicarilor cu proza artistică, act de percepție a lumii prin intermediul plăsmuirii, creației. El poate fi considerat primul scriitor care introduce în literatura română atmosfera onirică.

La vârsta de numai 25 de ani, Dimitrie Cantemir își publică la Iași prima sa lucrare, *Divanul sau Gâlceava Înțeleptului cu Lumea sau Giudețul Sufletului cu Trupul* (1698, Iași; în limba română și greacă), carte ce încearcă să rezolve eterna dispută dintre trup și suflet, patimă și rațiune, sfânt și profan.

Conceptută în manieră clasică, lucrarea se prezintă ca un amplu dialog-dispută a două personaje alegorice: Înțeleptul și Lumea - orientarea epicureică, vizavi de formula austeră de ascet. Deși inegală ca valoare, scrierea nu este lipsită de pitorescul cuvântului și străluciri stilistice: „Vădz frumsétele și podoaba ta /lume/, ca iarba și ca floarea ierbii; bunurile tale în mâinile tâlharilor și îș dintele moliilor; desfătărilor tale: pulbere și fum, carele cu mare grosime în aer să

înalță și, îndată rășchirându-să, ca când n-ar hi fost să fac”.

Însă virtuțile literare se vor consolida în cea mai importantă operă literară a lui Dimitrie Cantemir *Istoria ieroglifică* (terminată în 1705), „adevărat Roman de Renard” românesc, cum o numește G. Călinescu. Din păcate, acest prim roman al literaturii noastre (nu vom intra în discuții de ordin genuistic) nu și-a lăsat amprenta asupra istoriei literare românești, căci până pe la sfârșitul secolului al XIX-lea a fost departe de ochii cititorului (1883).

Ca operă literară, *Istoria ieroglifică* a căpătat pondere, abia când exegeții au dat crezare „explicațiilor” scriitorului (deceniul al șaptelea al secolului XX), din prima adresare către cititor, „Izvoditoriul cititorului, sănătate”, prin care Dimitrie Cantemir mărturisea că printre cele trei „nu iușoare pricini” care l-au făcut să scrie lucrarea „cea mai cu deadins pricină ieste că nu atâta cursul istoriiei în minte mi-au fost, pre cât spre deprinderea ritoricească nevoindu-mă”. O veritabilă declarație de scriitor, care nu se arată îndemnat atât de evenimentele reale, cât de asiduitatea artistică.

Deși opera pornește de la realitatea istorică, grație transfigurării artistice, ea se deplasează pe plan secund. Alegorismul devenind modalitatea prin intermediul căreia se edifică extravagante caractere caleidoscopice, iar simbolurile, tipajele tradiționale primesc o coloratură, o esență nouă. Spre exemplu Leul și Vulturul din *Istoria ieroglifică*, nume „traduse” în *Scara* lui D. Cantemir drept „partea moldovenească” și „partea muntenească”. Tradițional ambii sânt simboluri ale autorității, cu multiple semnificații pozitive: forță, regenerare, ținută regală, privire ageră, scrutătoare, însă, în special, în cazul vulturului vom întâlni și o semnificație negativă - trufia. Semnificație pe care Dimitrie Cantemir o extinde și asupra Leului, reprezentându-i pe ambii drept niște îngâmfați: „Leul dară de pre pământ [...] și Vulturul din văzduh [...] în sine și cu sine socotindu-să și pre amănuntul în samă luându-să, după a firii sale simțire așe să cunoscură, precum mai tari, mai iuți și mai putincioasă dihanie decât dâșii alta a fi să nu poată”. Ambii suferă în opera principelui și de „boala” lăcomiei: „pofta lăcomii

și jelea mărimii numelui și a lățimei împărății ca cu o nepotolită și nestânsă de foc pară îi pîrjoliia” (prin reprezentarea acestor doi „monarhi” Cantemir îi anticipă pe regii din *Călătoriile lui Gulliver* de Jonathan Swift). Sau simbolul „apei” la D. Cantemir nu îl vom găsi cu semnificația pozitivă de element ce însuflețește și fertilizează, ci sugerând scufundarea și decăderea, scurgerea și dizolvarea materiei.

Istoria ieroglifică este opera despre care se poate afirma că descoperirea esențelor, a mesajului deghizat în manieră barocă, devine pentru cititor o adevărată aventură, căci atât autorul cât și personajele au permanenta manie a refugiului în persuasiuni „de ochiul zavistii supt scutul umilinții aciuându-mă”, șiretlicuri de acțiune sau de text. Și doar o cercetare meticuloasă a textului descoperă că aproape toate personajele operei oscilează între două sau mai multe euri. Găsim în *Istoria ieroglifică* și structuri alegorice mai complexe, unele dintre ele demne de *Divina Comedie* a lui Dante Alighieri. Așa ar fi imaginea apocaliptică a cetății Epithimiei, adevărată Gomoră infernală. Aflată în centrul unui peisaj feeric, dar paranormal-agresiv, Epithimia este locul scurgerii „lutului galben”, un tărâm al ororii ce trebuie parcurs de cei dornici de relevanța superioară. „Posibilitățile artistice ale lui D. Cantemir sunt imense și variate, autorul a trecut cu îndemnat de la șarjă, atac violent, blestem - la scriitura fină, duioasă, de la caricatural și grotesc - la vibrația lirică, patetică”.

VASILE DAN MARCHIȘ

Portretul spiritual al scriitorului și ziaristului Al. Florin Țene

Când talentul, harul și muza vin de la Dumnezeu, nu de la oameni se poate spune în acest context că nu există limită de vârstă în care

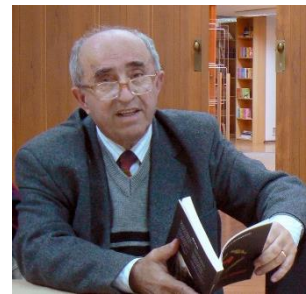
să se țină cont că frecvențezi clasele primare sau că ai ajuns la vârsta a treia. Când Tatăl Ceresc știe evident despre cineva ce poate, ce vrea și cât vrea, îi dă putere, voință, curaj, înțelepciune și bineînțeles talentul necesar pentru a începe și a continua ce și-a propus. În acest sens Dumnezeu a ales pe cineva potrivit în a duce pe foarte lungă durată o activitate pe linie literară pentru cetățenii de toate vârstele. Când spun asta mă refer la marele scriitor, promotor cultural și ziarist Al. Florin Țene, președintele național al Ligii Scriitorilor din România. Când foarte tânăr fiind, acest literat de marcă a înființat în orașul natal Drăgășani, în anul 1958 Cenaclul Gib I. Mihaescu. De asemenea a înființat de pe vremea studenției, la Baia Mare, unde a urmat facultatea, Cenaclul „Nord”. Iar după ce a înființat Liga Scriitorilor din România, a înființat la Cluj Napoca Cenaclul „Artur Silvestri”. În cadrul acestei realizări pe linie literară a reușit să unească și să consolideze ca într-o mare familie literați nu din Romania ci din toate colțurile lumii. Aici se poate evidenția faptul că Liga Scriitorilor condusă de Al. Florin Țene are filiale în 24 de județe ale țării cât și în străinătate.

Dar un factor extrem de important este (deși l-am lăsat mai spre finalul articolului deoarece doresc să spun mai multe despre acesta) că marele scriitor Al. Florin Țene a înființat în anul 2002 cenaclul care îi poartă numele „Al. „Florin Țene”, în cadrul Centrului de zi pentru vârstnici nr.2”, care are sediul pe strada Decebal Nr. 21 Cluj Napoca. De la data înființării acestui cenaclu care a avut o activitate foarte efervescentă, cu desfășurare lunară, în prima miercuri a fiecărei luni din an, activitate care merge înainte și azi, pe lângă prezența personalului angajat și a pensionarilor care frecventează această unitate, au fost prezente nume de marcă din domeniul literar și nu numai, care au ținut discursuri și alocuțiuni pe diverse teme: literatură, artă, istorie, tradiții. Cu ani în urmă s-a organizat un “Proces literar “ în cadrul căruia au fost “judecați” scriitorii care au colaborat cu regimul criminal comunist.

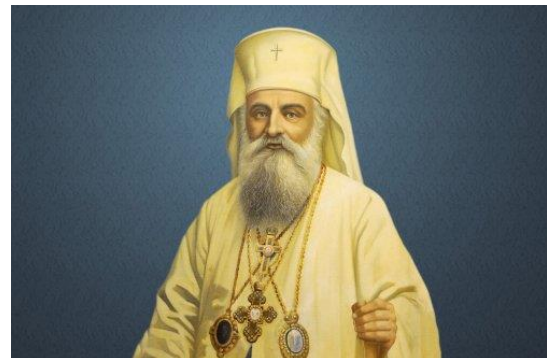
Pe lângă fondatorul acestui cenaclu, Al. Florin Țene, și-au făcut prezența în nenumărate rânduri scriitori, profesori, ingineri, artiști de toate felurile care au recitat și au expus lucrări din creația

proprie și nu numai. În acest context se vede că marele scriitor Al. Florin Țene, autor a 97 de cărți este o enciclopedie și un promotor cultural de înaltă clasă și mai ales un factor esențial în revigorarea sufletului pentru toate vârstele.

GEO CĂLUGĂRU

Întâiul patriarh al B.O.R., ELIE MIRON CRISTEA și Marea Unire de la 1 decembrie 1918

Nu de puține ori, întâmplarea oferă surprize cu totul neașteptate. Așa cum am descoperit eu, în volumul oferit mie de regretatul profesor universitar doctor Dan Smântânescu, unul din secretarii particulari ai savantului Nicolae Iorga, intitulat „**Pagini dintr-o arhivă inedită**”, ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Antonie Plămădeală – Documente literare-Editura Minerva, București 1984, detalii din viața lui Elie Miron Cristea, care îi vor statua neîndoielnic, un loc mai bine definit și în istoria culturii românești, pe lângă acela pe care l-a dobândit în istoria Bisericii Ortodoxe Române, ca întâiul patriarh (1925 – 1939).

Întâmplarea a făcut, consemnează Sfinția Sa Antonie Plămădeală în studiul introductiv, să descopere într-un colț din arhiva Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din București, cu concursul lui Gheorghe Vasilescu, un consistent fond de scrisori adresate lui Elie Miron Cristea de către oameni de cultură, istorici și oameni politici, precum și documente conținând date personale, proiecte și date privind preocupările sale și mai ales despre strădaniile lui culturale.

E un izvor de date prin care se vor adăuga noutăți cu privire la locul și rolul lui Elie Miron Cristea în epocă, precum și cu privire la epoca însăși și a oamenilor care au înfățișat-o, în istoria și în cultura Transilvaniei înainte de Unirea din 1918, și în România întregită de după Unire, până în preajma celui de al doilea război mondial. Apreciem ca necesare câteva elemente din biografia sa culturală, care vor contribui la înțelegerea și situarea sa în epocă. S-a născut la 18 iulie 1868 în Toplița Română, în Transilvania, aproape de izvoarele Mureșului. A urmat liceul săsesc din Bistrița, apoi cel românesc din Năsăud. Și-a luat bacalaureatul în 1887, iar în 1890 licența în teologie de la Seminarul Andreian din Sibiu. Și-a început cariera imediat după licența în teologie de la Sibiu, ca învățător și director la școala primară românească din Orăștie, în 1890-1891, înainte de a pleca la studii superioare la Budapesta. Astfel se explică de ce peste două decenii, își va aminti de experiența de învățător și va da o importantă circulară către învățători și catiheti, cu privire la „folosirea metodei intuitive în predare”. În 1891 a început să publice la „Telegraful român”, dar aceasta n-a fost prima sa ieșire în public în „Tribuna” din Sibiu, în 1892, un articol intitulat „Șovinismul până și în Academie” semnat Polux, apoi tot în „Tribuna”, „Românii pe scena maghiară”. În „Telegraful român” semna adesea Deca. Până în 1918 a mai fost nevoit de multe ori să se folosească de pseudonime ca să se apere de procese de presă. În „Țara noastră”, pe care o înființează împreună cu Octavian Goga, a iscălit Călugărul Miron.

De la Budapesta s-a întors doctor în filosofie și filologie modernă (15 mai 1895). Într-o autobiografie menționează că la Budapesta, timp de 4 ani, a făcut „studii de literatură germană,

maghiară și română, de psihologie, pedagogie, precum și de științe naturale”. După multe funcții de la Sibiu, printre care și cea de redactor la „Telegraful român” (1898 – 1900) și secretar al unui district al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român, a fost episcop al Caransebeșului (1910-1920) apoi mitropolit primat (1920-1925) și patriarh (1925-1939). La 1 decembrie 1918 a participat la Adunarea de la Alba Iulia și s-a aflat printre cei patru care au fost delegați de Adunare să ducă la București Actul Unirii. A murit la Cannes, în Franța, în 1939, fiind adus și îngropat la București cu funeralii naționale, deoarece din 10 februarie 1938 și până în momentul înălțării la cer a fost și prim-ministru al guvernului.

În conștiința publică și în istoria literaturii și a culturii românești au rămas puține date despre activitatea lui culturală. Câți dintre istoricii literari și exegeții lui Eminescu, de exemplu, știau sau pomenesc, măcar în treacăt faptul că Elie Miron Cristea i-a consacrat poetului nostru național o teză de doctorat.

Dacă mi se va îngădui, vom mai reliefa și alte laturi ale preocupărilor sale culturale în care și-a angajat priceperea și ființa, într-o epocă în care a face cultură în Transilvania, însemna a lupta să supraviețuiești.

Dr. Stelian GOMBOȘ

Creștinul astăzi...

Lumea în care trăim este una plină de frământări, aflată sub povara bombardamentului informațional și a crizelor de tot felul, care vin într-o veritabilă avalanșă peste oamenii zilelor noastre.

În acest context, creștinul de astăzi are extrem de multe provocări, care-i asediază viața

lui creștină. De aceea, păstrarea identității creștine pentru credinciosul acestor timpuri tulburi este esențială în fața nivelărilor ideologice la care este supusă lumea noastră.

Identitatea noastră creștină constă în mărturisirea și trăirea Evangheliei Domnului Iisus Hristos. Având această conștiință, nu trebuie să facem compromisuri când este vorba de credința noastră. Mai ales că Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne spune foarte clar: „Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat și păcătos, și Fiul Omului Se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri” (Marcu 8, 38).

Având înaintea acestor cuvinte ale Domnului, în mod sigur creștinul de azi trebuie să fie extrem de atent la capcanele seculariste ale contemporaneității în căutare de progres, chiar cu prețul sacrificiului moral, care la scara istoriei nu duce decât la regres și distrugere a civilizației și întoarcere la barbarie.

Creștinismul în urmă cu două milenii a transformat lumea, oferind societății umane un model axiologic ce dăinuie până astăzi. Din nefericire, la începutul celui de al treilea mileniu după nașterea lui Iisus Hristos se încearcă o schimbare a acestui model axiologic printr-o modelare a lumii după concepte tributare unei gândiri neomarxiste, prin care se dorește schimbarea lumii așa cum o cunoaștem noi.

Creștinii din estul Europei au trăit experiența comunismului născut din ideologia marxistă și au trăit groaznice persecuții, prin care s-a încercat distrugerea credinței lor. Efectul a fost unul invers decât au dorit ideologii comunismului, și anume, o rezistență prin credință la așa-zisa lume nouă, pe care doreau să o edifice promotorii marxismului.

Având acest exemplu contemporan de combatere prin credință a falselor valori marxiste, creștinul de azi este dator să aprofundeze învățătura ortodoxă a Bisericii lui Iisus Hristos și să arate lumii adevăratele valori prin viața și mărturisirea lor creștină.

Atâta vreme cât viața noastră este ghidată de valorile aduse lumii de Evanghelia lui Domnului nostru Iisus Hristos, nu ne vom pierde identitatea creștină.

Pentru aceasta trebuie să ne ferim de compromisuri de orice tip cu noile tendințe ateizante propuse de spectrul gândirii neomarxiste.

Creștinul de azi, ca și cel de acum 2.000 de ani, este chemat să-I urmeze lui Hristos Care este „Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6).

Mergând pe drumul credinței vom fi sub ocrotirea Mântuitorului nostru Iisus Hristos și nimic și nimeni nu ne va putea abate de la calea cea dreaptă care ne duce la mântuire, pentru că El este cu noi „în toate zilele până la sfârșitul veacului” (Matei 28, 20).

Prof. Geo CĂLUGĂRU
In memoriam: Scriitorul Dumitru Bălăeț
(8 noiembrie 1935 – 5 februarie 2009)

Scriitorul **Dumitru Bălăeț** s-a manifestat remarcabil ca: istoric literar, cercetător, îngrijitor de ediții, funcționar public plin de dăruire în domeniul biblioteconomiei. Domniei sale îi revine meritul de a fi desființat, „fondul special” din

bibliotecii, în anii 1968-1969, când lucra ca inspector general în fostul Minister al Culturii. De asemenea, Domnia Sa a avut inițiativa prelucrării biblioteconomice a fondului de carte aflat în rezerva Bibliotecii Centrale de Stat și a pledat pentru construirea unui nou local al acestei instituții de Cultură. Tot el a editat opera marelui bibliolog român dintre cele două războaie mondiale. Este vorba despre „N. Georgescu Tistu: Cartea și bibliotecile”, (1972).

Ca deputat (1992-2004) a susținut continuu în Parlamentul României cauza bibliotecilor. A reușit să promoveze „Legea Depozitului Legal” (1995) și să introducă în „Legea Învățământului” capitolul despre bibliotecii (1996) „Educația prin bibliotecii – o prioritate națională”, lege și carte ce-i poartă numele ca autor subliniază rolul deosebit al bibliotecilor în viața societății noastre actuale. Autorul pledează pentru creșterea acestui rol din perspectiva filosofiei culturii. Eseurile ce alcătuiesc această carte sunt scrise cu pasiune și într-un stil deosebit de atractiv, uneori cu accente critice.

Toate categoriile de cititori pot regăsi în lectura acestei cărți o cale de înălțare spirituală.

Aș mai adăuga aici faptul că, nu întâmplător, motto-ul acestei cărți, sună astfel: „Ceea ce devenim depinde în mare măsură de ceea ce citim după ce toți profesorii au terminat cu noi. Cea mai mare universitate este o colecție de cărți”.

Au trecut, iată 14 ani (5 februarie 2009), de când, scriitorul Dumitru Bălăeț, oltean gorjean prin naștere, locul de baștină fiind comuna Buzești, satul Crasna, s-a înălțat în Împărăția lui Dumnezeu. Au rămas să-l fixeze în nemurire cele peste 50 de apariții editoriale, pe care le-am așezat pe rafturile minții și ale sufletului nostru, odată cu seninul ochilor săi albaștri, vorba caldă și cumpănită, bucuria întâlnirilor la sărbătorile de neuitat ale lansărilor de cărți.

Temele majore pe care le-a abordat în opera sa sunt filosofia, ca nevoie de liniște interioară și echilibru sufletesc și mitologia, ca rădăcină a istoriei umanității din care s-au înălțat în timp, fapăturile consfințind perenitatea omenirii. Reprezentativ pentru exploatarea mitologiei este poemul „În căutarea lui

Trophonius” – mit al unui trac, ascunzător de comori. În cazul de față comorile cuvântului. Îmi aduc aminte de întâlnirea din ultima seară a lui Cireșar 2008, al cărei invitat special a fost scriitorul, acum devenit amintire, care a impresionat-o profund pe doamna Mariana Ionescu, care a sesizat în „Trophonius”, o aviditate de a cunoaște, bine controlată, erudiție, știind să caute valorile poporului nostru pentru a-și crea propriul univers.

Îmi amintesc de acea seară, în care, la final, dându-i-se cuvântul, neuitatul nostru prieten, scriitorul Dumitru Bălăeț, de parcă ar fi stat de vorbă cu propriul suflet a spus: „Orice poet are nevoie de recunoaștere ca om. Conversația cu stelele este o legătură extraordinară de profundă; nu-mi pare rău că am cercetat ani în șir, colecțiile au început să se distrugă în Bibliotecile Academiei; în interiorul pământului sunt glasuri care descoperă comori, eventual, sacrificiul; Trophonius mă urmărește pentru că m-a urmărit ca un Pre-Faust; Trophonius așteaptă să primească nemurirea, dar a obținut petrecerea, cântecul.

Trophonius este un erou al zbaterilor în care ne aflăm astăzi; cel care aruncă comorile este constructorul într-o fază mefistofelică; văgăunile lui Trophonius reprezintă raportul între Meșterul Manole și Miorița. Am muncit cincisprezece ani și a rezultat acest poem. Miturile sunt o întoarcere în istoria existenței sale. Am constat că în Iliada sunt vreo două sute de cuvinte românești.” După chipurile celor din sală, și nu au fost puțini, confesiunea a provocat o profundă impresie, iar mie mi-a adus în memorie zicerea lui Eminescu: „Viitorul și trecutul / Sunt a filei două fețe, / Vedea-n capăt începutul/ Cine știe să le-nvețe;” (Glosă, p. 185).

De același autor, pe teme dacice: „Glasuri” (poezii, 1978); „În căutarea lui Trophonius” (poeme, 1985); „Către rădăcinile mitologice ale literaturii române. Motivele mării în poezia română populară”; Herodot și săgetarea, cercetări în volumul „Regăsirea continuă” 1986; Țara lui Dromihete (poezii, 2000); „Spațiu etnic unitar din preistorie”, Dacia Mare a lui Burebista, Tracorimania, De la Regalianus (cercetări, în volumul „Făurirea României Mari”, 2001).

Referințe critice:

Vasile Băran: „În ceea ce privește „Patimile lui Decebal”, două mi se par a fi realizările de bază ale poemului epico-dramatic al lui Dumitru Bălăeț: umanizarea personajului central și actualizarea conflictului tragic în care este angrenat el. În ambele direcții, Dumitru Bălăeț acționează discret, pe baza datelor istorice. Planurile epic și dramatic se îmbină armonios, încât ai impresia că te afli uneori în fața unei prelungiri a Iliadei lui Homer, alteori, în fața unei tragedii shakesperiene sau a unui film modern de inspirație istorică. Toate elementele acțiunii converg către o filosofie specifică autorului. Decebal și dacii lui călătoresc în etern spre originile Universului, unde se află Zeul lor, iar deltele stelelor constituie puncte de orientare pe acest drum.”

Prof. Univ. Dr. Ovidiu Ghidirmic: „Pentru cine a urmărit cu atenție evoluția lirică a lui Dumitru Bălăeț, nu era greu de observat resorturile programatice ale activității sale poetice, în carapacea de a construi cu mijloace proprii, noi și originale, o mitologie dacică...”

Poetul poartă pe umeri zestrea ancestrală a ciobanului mioritic, se simte și el, altfel spus, un copil al transumanței, forează arheologic în memoria veacurilor. Capacitatea de a transmite trecutul într-un prezent perpetuum atemporal (într-un timp netimp) este impresionantă”.

Închei, întorcându-mă la poeziile create de artistul cuvântului Dumitru Bălăeț, mai cu seamă la cele cu formă fixă, în primul rând sonetele, cu o prozodie impecabilă și de aici armonia muzicală a lor, care pune în lumină faptul că a înțeles corect înțelesul sintagmei „libertatea-n poezie” dintr-un catren al poetului George Lesnea, în care-și definește crezul poetic. Modul cum a înțeles să-i satisfacă rigorile îi asigură poetului Dumitru Bălăeț, perenitate și un loc de primă mărime în lirica română contemporană. Catrenul glăsuiește astfel:

„Poetii trebuie să știe
Să lupte și să sângere,
Căci libertatea-n poezie
E-o strașnică constrângere.”

Poetul Dumitru Bălăeț, în perpetua sa strădanie spre autodesăvârșire, atât ca artist al cuvântului cât și ca om, a înțeles, în mod organic,

faptul că viața n-are preț câtă vreme nu poți să faci un pas înainte, câtă vreme nu crești odată cu orizontul pe care ți-l depărtezi sporindu-l. Cine se copiază devine șters.

In memoriam: Poetul Ioan V. Maftei - Buhăiești (20.07.1941-30.08.2016)

Cunoscut mai ales ca matematician și deci așa cum se crede îndeobște, face parte dintre personajele, atât de mult îndatorate rigorilor unor legi absolute, care nu le oferă nici o șansă fanteziei, IOAN V. MAFTEI- BUHĂIEȘTI, vine, și de această dată, prin volumul de poezii „**Approape de rug**”, apărut la *Editura „Timpul”*, al șaptesprezecelea, dintre care trei de epigrame, să infirme această prejudecată.

Probabil cei tributari unei asemenea prejudecăți, uită sau ignoră destul de multe similitudini între matematică și poezie. Matematica (și îndeosebi geometria) cultivă, asemenea poeziei, forme estetice dar și pline de conținut.

Judecând astfel lucrurile, ambele par dedicate (și!) zeiței frumuseții, cu toate că, au muze proprii.

Cunoscându-l, cât de ambițios și prolific este, n-am fost surprins că IOAN V. MAFTEI, la scurt timp, după apariția volumelor de versuri „**Mic tratat la chipul din oglindă**” apărut la *Editura ieșeană „Timpul”*, ne-a dăruit o nouă carte de poeme, al cărei titlu, în bună măsură șochează „**Approape de rug**”.

Structurată în trei părți, consistente ca număr de poezii dar și ca mesaj conținut, cartea conturează chipul unui poet damnat, care intră într-un dialog liric și, aș spune chiar ferm, cu Paradisul care, pe măsură ce, volumul se naște, se constituie stâlp de rezistență al acestuia.

În chiar poemul cu care se deschide cartea, din prima mare secvență a sa „Ceva, cineva”, autorul ne dezvăluie dorința lui intimă, cea mai intensă „Apropierea de divinitate”. Deși conștientizează dificultatea împlinirii acesteia, datorită celor două forțe morale de care suntem stăpâniți – RĂUL și BINELE, poetul are o încredere fermă în bine, pe care o și motivează, fără echivoc:

„Dar oricât cineva s-ar împotrivi / Nu ne poate opri să iubim/ florile, copiii, iubirea și în acest haos galactic/ singurul punct comun/ care trebuie să ne unească este/ apropierea de Divinitate” („Apropierea de divinitate”, pg. 7)

Iubirea este singura forță din Univers, capabilă de naștere și renaștere, gășire și regășire, iar poetul nostru, pentru a ne convinge de acest fapt, de fapt, una din temele cheie ale creației sale lirice, găsește, ca mai totdeauna „cuvinte potrivite”: „Cu ochii inimii te privesc / și te asemeni unui înger / ... zburând spre mine / să-mi stea la căpătâi / până îmi alină suferințele / și-mi alungă toate viciile / lăsând să se scurgă din / inima mea tot sângele / negru / iar eu să mă alin / între sânii tăi ca doi hulubași./ să simt în tăcere cum îți cresc/ semințele ca / un cântec nespus! / („Semințe regășite”, p. 8)

Despre infinit, noțiune din matematică dar pe care, aici o definește din unghi poetic, la fel de necuprins ca și cel din matematică, poetul afirmă: „Știu că nu ești cu adevărat/ dar am dorit mult să te-ntâlnesc”. Toate încercările de a ajunge la înțelegerea lui, au eșuat : „Te-am căutat printre/ suflete și tot nu am reușit / să dau de tine”, astfel că „am rămas ca la început! *Aproape de rug* aceasta, pentru că / infinitul absolut nu există.” („*Despre infinit*”, p. 18)

Fiecare poem te ispitește, aproape irezistibil, ca un vas de Oboga sau Horezu să-l descoperi în părțile componente, ca apoi, recompunându-l să-i înțelegi efectul magic avut asupra ta (dacă ești în stare de așa ceva), numai așa, ceea ce simți, e deplin cu adevărat. Fără iubire și înțelegere, nimic nu e asimilat trainic și deplin. Cei care, au această pricepere, înțelegere, încearcă să retrăiască prin exercițiul analitic, fiorul trăit de poet, n-o va putea face: el ține de har divin și,

constituie, „taină”, care-i apără nemurirea către care năzuiește.

Vibrația cu care am trăit emoțional, lecturând, cu maximă atenție acest volum al poetului matematician, IOAN V. MAFTEI-BUHĂIEȘTI, mă îndreptățește să afirm concluzia că dânsul, la granița dintre sacru și profan, trăiește erotic poezia, ea întrupând însăși femeia iubită și dorită. Echivalente, nu de puține ori, ca sentiment, trecerea și petrecerea ființei prin lume, surprinse în poemele de dragoste și de moarte pot fi rostite în șoapte, pot fi strigate ori însoțite de lacrimi, exprimând trăirea la limita cea mai de sus a suportabilității de către creator.

Tot ceea ce asimilăm în spațiul dintre cei doi poli – naștere și moarte- presupune o îndelungă răbdare, pentru a nu fi luați prin surprindere de „Lecția finală”, care ne prilejuiește în treapta cea mai înaltă, pe care, ca muritor o putem atinge, în ceea ce privește înțelepciunea.

Nu greșim, spunând că scriitorul a parcurs această sumă consistentă de experiențe, convertite în creații lirice deosebite, pentru a ne dăruii această „Lecție finală”, un concentrat la maxim, eșantion de trăire al cărei vector permanent l-a constituit apropierea de Divinitate, adică ajungerea aproape de rug.

Îm memoriam: Iulia Hașdeu
(14.11.11869-29.09.1888)

Iulia Hașdeu a fost o tânără româncă supradotată, scriitoare și poetă, cu talent deosebit

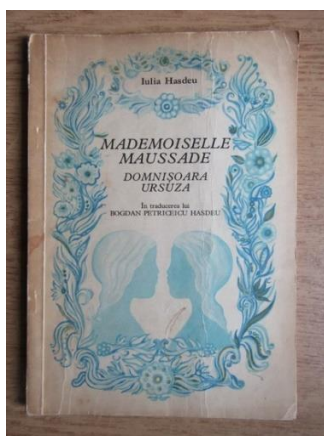
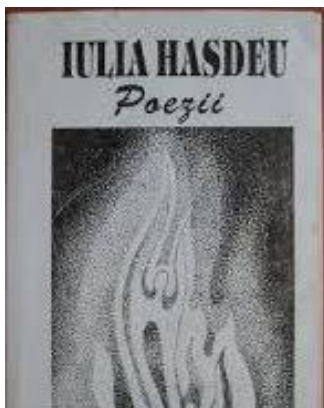
la muzică, pictură, filosofie și limbi străine, în special limba franceză.

Iulia Hasdeu, fiica savantului și scriitorului Bogdan Petriceicu Hasdeu și a Iuliei, o ardeleană născută Faliciu, s-a născut la 14 noiembrie 1869 în București.

Iulia, la 8 ani neîmpliniți a luat examenele cumulate ale celor patru clase primare. La 11 ani, a absolvit Colegiul Național „Sfântul Sava”, iar în paralel a urmat cursurile Conservatorului de muzică din București. A fost prima româncă ce a studiat la Sorbona, studiu început la 16 ani, uimindu-și profesorii cu talentul său.

Opera

Cu excepția câtorva poeme apărute în timpul vieții, dar fără voia autoarei, opera Iuliei Hasdeu este postumă. Bogdan Petriceicu Hasdeu s-a ocupat de postumitatea literară (și nu numai) a unicei sale fiice. A scris preponderent poezie, dar și piese de teatru, povești și povestiri.

Primul ei volum de poezii, Bourgeons d'Avril, scris în 1887, apare doi ani mai târziu, sub

pseudonimul Camille Armand în volumul Œuvres posthumes.

Iulia Hasdeu a murit de tuberculoză, La 29 septembrie 1888, în vârstă de doar 18 ani și a fost înmormântată la Cimitirul Bellu.

Savantul Bogdan Petriceicu Hasdeu, tatăl Iuliei, nu s-a resemnat niciodată cu pierderea celei mai dragi ființe. În memoria ei, a construit un castel la Câmpina, cunoscut sub numele de Castelul Iulia Hasdeu.

Castelul Iulia Hasdeu din Câmpina, jud. Prahova

Nu mă-mpiedica de-a plânge...

Nu mă-mpiedica de-a plânge
dacă am darul lacrimii
durerea în plîns o poți înfrînge
și sperii ceva în boaba ei.

nu știi că-n plîns de-atîtea ori
poți să-ntrezezi o rază nouă
și că-i la fel cum pentru flori
e-o reîmprospătată rouă?

nu știi că plînsu-i izbăvire
la orice inimă înfrîntă?
e ultima înveselire
ce-adeșea durerea o cîntă.

cînd plîngi speranța nu te-nfrînge
și vezi ceva în raza ei
o, lasă-mă, amice-a plînge
dacă am darul lacrimii.

Ne me defends pas de pleurer ...

Ne me defends pas de pleurer
si j'ai le don des larmes

pleurer, deja c'est esperer
c'est avoir moins de larmes!

ne sais-tu donc pas que les pleurs
sont a l'aime brisee
ce qu'est a de mourantes fleurs
une fraiche rosee?

c'est un dernier soulagement
du cœur qui desespere
c'est son epanouissement
quand la douleur le serre

pleurer, deja c'est esperer
c'est avoir moins de larmes!
ami, laisse moi donc pleurer
si j'ai le don des larmes!

Iulia Hasdeu, o tânără superdotată intelectual,
un geniu urcat la cer și care totuși a rămas la
Câmpina...Dumnezeu s-o odihnească în Împărăția
Sa! (Ionel MARIN)

DUMITRU MIRON

Să nu-i uităm niciodată... pe Maria și neicuța Costache

În aceste vremuri goale de predictibilitate,
dar dense în incertitudine, sărace în aducere
aminte, dar bogate în entuziasm nesustenabil; cu
tot mai puține ancore-reper de mare și autentică
substanță, dar cu tot mai multă impostură
culturală și științifică, puțini oameni se mai
aventurează să creadă că acest popor a avut uriașe
nestemate ale educației, științei și creației artistice.
Pe acest fond, este meritoriu demersul omului de
spirit care s-a consacrat a fi domnul Marin Voican-

Gheoroiu de a reda, celor care mai sunt
contaminați de sindromul proprietății culturale și
artistice, o părțică din uriașul tezaur pe care l-a
acumulat acest popor.

În panteonul devenirii noastre la nivel european și
global se aud, mai piano sau mai alegro, voci care
emoționează în orice vreme și pe orice meridian și
păsări măiestre care simbolizează zborul
umanității către ceea ce doar vizionarii au putut să
întrevadă.

Cei care, într-un exercițiu de imaginație
sănătoasă, și-ar propune să redea esența ethos-ului
românesc la nivel de picătură și ar căuta să îl
identifice cu oameni deveniți simboluri, nu pot să
ocolească, în fiecare domeniu câteva piscuri
semețe ale performanței. În planul expresiei
muzicale a ființei românului și al celei artistice a
prezentului și viitorului, s-au detașat demult pe
aceste meleaguri dar și aiurea doi inegalabili
Români și anume, fermecătoarea Maria Tănase și
genialul Constantin Brâncuși.

Așa cum spune autorul acestei drame, într-
un act și trei tablouri, pe care o intitulează „*Ne
vedem la Paris*”, cei doi titani ai domeniilor pe
care le-au slujit cu dedicare, erudiție și uriaș talent,
*„au fost ca un far luminos în viața mea, fiindcă
prin talentul, munca și dăruirea sufletească pe
care au depus-o în slujba artei, lăsându-ne
moștenire un tezaur inestimabil, acoperindu-se de
glorie nepieritoare, ducându-ne în lume numele și
renumele... va trebui să le aducem un prinos de
recunoștință veșnică”*. Cei care ne revendicăm de
la „*acest plai mioritic*” pe care Creatorul a
semănat foarte multă bunătate, dar oamenii au
lăsat să crească și multe buruieni, unde au fost
hărăzite toate condițiile să crească dragoste, dar
vicisitudinile vieții și greșelile oamenilor au adus
și multă gâlceavă, unde au răsărit multe minți
geniale... dar s-a perpetuat și multă incultură, ar
trebui să facem, din când în când, popas pe drumul
nostru presărat cu destrămare și să reflectăm la
coerența dintre trecut și viitor.

Orice tânăr născut pe plaiurile iubite de Dumnezeu
ale Olteniei are în genă universul pe care îl conțin
versurile melodiei care a depășit de mult
orizonturile natale „*dragostea oltenească... te
usucă te face iască și te scoate la primăvară,
galben ca turta de ceară*”. Autorul acestei drame

își propune să promoveze un demers narativ care are în centru povestea de iubire dintre cei doi titani ai culturii autentice românești. Narațiunea se vrea o feerie discursivă în care imaginarul se juxtapune peste real, în care dialogul artistic, cu instrumente diferite, se manifestă plenar și, în care ceea ce este natural, se îmbină cu rafinamentul pretențios așa cum piatra se transformă în Masa Tăcerii, Poarta Sărutului, Coloana Infinitului sau Pasărea Măiastră... simbolizând cerdacul românesc, poiana tradițională dar și cosmografia stilizată.

Ceea ce își propune și reușește magistral autorul acestei lucrări este panoramarea, într-o suită de imagini de mare autenticitate, secvențelor relevante pentru un întreg univers, greu de decis dacă este unul rural sau urban, compus armonios din secvențe atent alese din munca truditului care a înnobilit ceea ce are mai peren Terra, și anume piatra, dar și din triluri ale privighetorii Gorjului care a pledat, sub amenințarea blestemului, pentru continuitatea sentimentelor și a gândurilor bune.

Cei doi mari artiști pe care autorul dramei își propune să îi readucă în atenția celor care, în mod condamnabil, par a-i fi uitat s-au pus undeva la păstrare, slujesc magistral sentimentul de mândrie a neamului românesc, unul cu dalta sculptorului genial, altul cu glasul care înglobează tot ceea ce omul poate cel mai puțin să facă, adică să redea ciripitul păsărilor și interjecțiile naturii.

Mesajul pe care ni-l transmite apăsător autorul este cel al datoriei pe care o avem cu toții, cei care ne revendicăm a fi rămas români de a ne sluji patria, cu atât mai mult cu cât, în acest carusel care sporește pericolul dizolvării identității culturale proprii, avem ce păstra și transmite mai departe.

Citind acest produs literar m-am întrebat din nou cu mâhnire, de ce s-au scris atât de multe piese de teatru despre oțelari (evident o categorie de meseriași admirabilă și care merită respectată) și atât de puține, sau deloc, piese de teatru despre Maria Tănase sau Constantin Brâncuși, de ce se fac atât de multe filme, chiar premiate la marile festivaluri internaționale de profil despre pușcăriași și cerșetori și atât de puține, sau deloc, despre sculptori, pictori de geniu sau rapsozi de mare rezonanță artistică?!... Demersul narativ al autorului debutează într-un peisaj integrator din

punct de vedere cultural fiind plasat în Paris, Capitala Culturală a Europei și în anul 1937 când normalitatea globalizatoare lua forma Expoziției Universale și nu pe cea a războiului care, din păcate, a izbucnit cu doar doi ani mai târziu. Se încearcă și se reușește cu brio construirea unui dialog între cea care avusese un concert extraordinar în cadrul Expoziției Universale și cel care robotea în atelierul său din Impasse Ronsin din Paris pentru a uimi, peste ani, criticii de artă și a-i îmbogăți (*fără ca el sau țara sa natală să se aleagă cu vreun câștig*), pe colecționarii de artă și casele de licitație de profil.

Întregul demers narativ este plasat sub semnul zodiacal al prieteniei, tradiționalismului gorjenesc, admirației nedisimulate și neaoșe. Presărat cu melodii autentice zonei Gorjului, înnobilate de către autor prin versuri de mare sensibilitate și ilustrative pentru stările pe care își propune să le sugereze, discursul epic este unul care face recurs la basmul românesc, la apă vie și la creaturi de legendă care ne-au presărat, multora dintre noi, anii copilăriei.

Duelul, sau mai degrabă, dialogul celor doi artiști este unul secvențial. Marele sculptor decriptează tainele moleculei fizice închise în zăgazarile pietrei, pe care artistul le dezleagă, iar marea voce a neamului românesc îl recompensează cu câte o melodie culeasă și prelucrată de autorul piesei de teatru. Marele Brâncuși este asemănat cu Sfântul Francisc pentru harul său divin de a vorbi cu păsările, de a le mângâia cu bunătatea bunicului tradițional și a elibera din colivii imaginare în care le-au închis alții. În tabloul al doilea, autorul deplasează decorurile în parcul din Târgu Jiu, unde marele sculptor a făurit ceea ce se numește „Calea eroilor”, în acest loc care poate fi numit „Grădina Inițiativă”, fiind plasată a doua rundă a dialogului dintre cei doi geniali artiști.

Maria Tănase este plasată în postura învățăcelului în ale artei sculpturale, care a venit la educator pentru a-și pregăti propria lecție în care cuvintele cheie sunt infinit, sărut, tăcere și însingurare. Unealta cu care autorul îi pune pe cei doi mari artiști să opereze este cuvântul pus în planul rezonanței semantice cu aromă artistică.

Ideea sărutului este articulată de către autorul dramei, Marin Voican-Ghioroiu, astfel...

încât să prevaleze componenta dragoste a acestei manifestări umane. Ceea ce se regăsește ca liant al narațiunii este condiționalitatea. Maria Tănase îl răsplătește pe genialul sculptor cu cântecul său doar atunci când răspunsul la întrebări este cel satisfăcător pentru sensibilitatea artistului dedicat. Tradiția este elementul de autenticitate al dialogului, ambii interlocutori făcând frecvent recurs la aceasta atât în plan monumental cât și în cel muzical. Ambiția autorului este aceea de a-l prezenta pe marele artist în postura sa demiurgică, încercând să identifice în opera marelui sculptor elementele definitorii pentru întregul univers, lumina, cuvântul și omul.

Ultimul act al piesei este unul specific basmului, dar și realității românești și se desfășoară sub semnul peregrinării. Marele artist lasă locurile care îi sunt atât de dragi pentru a pleca către alte meleaguri cu temerea că poate nu își va mai vedea vreodată, altfel decât cu ochiul imaginației, ceea ce i-a fost așa de drag. Actorii principali ai piesei rămân aceiași, doar scenografia pare a se fi schimbat. Intriga artistică insistă pe nostalgia de locurile natale a celui nevoit să le părăsească și pe speranța călătoriei viitoare a celui care stă mai mult pe acasă.

Ceea ce trebuie apreciat la această eseistică densă artistic este mesajul pe care îl transmite apăsător autorul Marin Voican-Ghioroiu și, anume că trebuie să nu precupețim nici un efort pentru a reaminti celor care trebuie (*dar și celor care pot*) că destrămarea nu se poate opri din drum, iar veșnicia are nevoie de slujitori dedicați, fără ale căror eforturi, ceea ce compune adevărata noastră identitate culturală... poate dispărea cât de curând.

Maria Tănase

C-tin Brâncuși

Poezia lui Eminescu, pe cărările timpului Mihai EMINESCU (15.01.1850-15.06.1889)

Din străinătate

Când tot se-nveselește, când toți aci se-ncântă,
Când toți își au plăcerea și zile fără nori,
Un suflet numai plânge, în doru-i se avântă
L-a patriei dulci plaiuri, la câmpii-i rătători.

Și inima aceea, ce geme de durere,
Și sufletul acela, ce cântă amorțit,
E inima mea tristă, ce n-are mângâiere,
E sufletu-mi, ce arde de dor nemărginit.

Aș vrea să văd acuma natala mea vâlcioară
Scăldată în cristalul pârăului de-argint,
Să văd ce eu atâta iubeam odinioară:
A codrului tenebră, poetic labirint;

Să mai salut o dată colibele din vale,
Dorminde cu un aer de pace, liniștiri,
Ce respirau în taină plăceri mai naturale,
Visări misterioase, poetice șoptiri.

Aș vrea să am o casă tăcută, mititică,
În valea mea natală, ce undula în flori,
Să tot privesc la munte în sus cum se ridică,
Pierzându-și a sa frunte în negură și nori.

Să mai privesc o dată câmpia-nfloritoare,
Ce zilele-mi copile și albe le-a țesut,
Ce auzi odată copila-mi murmurare,
Ce jocurile-mi june, zburdarea mi-a văzut.

Melodica șoptire a râului, ce geme,
Concertul, ce-l întoană al păsărilor cor,
Cântarea în cadență a frunzelor, ce freme,
Născur-acolo-n mine șoptiri de-un gingaș
dor.

Da! Da! Aș fi ferice de-aș fi încă o dată
În patria-mi iubită, în locul meu natal,
Să pot a binezice cu mintea-nflăcărată
Visările juniei, visări de-un ideal.

Chiar moartea, ce răspânde teroare-n
omenire,
Prin vinele vibrânde ghețoasele-i fiori,
Acolo m-ar adoarme în dulce liniștire,
În visuri fericite m-ar duce către nori.

Criticilor mei

Multe flori sunt, dar puține
Rod în lume o să poarte,
Toate bat la poarta vieții,
Dar se scutur multe moarte.

E ușor a scrie versuri
Când nimic nu ai a spune,
Înșirând cuvinte goale
Ce din coadă au să sune.

Dar când inima-ți frământă
Doruri vii și patimi multe,
Ș-a lor glasuri a ta minte
Stă pe toate să le-asculte,

Ca și flori în poarta vieții
Bat la porțile gândirii,
Toate cer intrare-n lume,
Cer veștmintele vorbirii.

Pentru-a tale proprii patimi,
Pentru propria-ți viață,
Unde ai judecătorii,
Ne'ndurații ochi de gheață?

Ah! atuncea ți se pare
Că pe cap îți cade cerul:
Unde vei găsi cuvântul

Ce exprimă adevărul?
Critici voi, cu flori deșerte,
Care roade n-ați adus -
E ușor a scrie versuri
Când nimic nu ai de spus.

IOAN MICLĂU-GEPIANU (Australia)

CĂCIULA LUI DECEBAL

Căciula asta-i pentru cine știe să o poarte,
Pentru acel ce viața adorând el nu se sperie de
moarte;
E semnul dacicului neam, un semn regal și
boieresc,
Un simbol peste veșnicii născut în suflet
românesc!

Căciula asta-i pentru cine născut e să o poarte,
Și nu e pentru orice cap rotund înfricoșat de
moarte
Atunci când vremile vin iar furtunii să ne-arunce,
Coroana asta-i steag de Neam, ca o ființă dulce;

Privind-o pare un catarg adus de-naltul val,
Și Muntele o poartă iar ca însăși Decebal;
Voi ră mulți s-o aibă, pe la petreceri scrise,
Cercând precum amanții la arcul lui Ulise!

Căciula are brâu de aur și-mpletituri cu sânge,
Se potrivește celor ce nu-s porniți a plânge,
Acelora ce pentru Neam și biruință,
Poartă de-apururi curata lor credință!

Când vremuri tulburi vin zdrobind istoria
străbună,
Rapsozii nu sunt cei ce cânt jelării către Lună;

Iubiți Căciula cea cu brâu de aur și-npletituri de sânge,
Căci semnul Daciei de-apururi în inimi se răsfrânge!

AȘA E ARDEALUL

Uriăș cu ochi de stele,
Stând pe munții Transilvani
Și cu pletele pe dealuri
De vreo șapte mii de ani!

Paznic al moșiei noastre
Unde râuri curg în soare,
Alergând voioase, sprinten,
Către Dunărea cea mare!

Bravi locuitori și vârstnici,
Ca și piatra de pe munte,
Ca și gheața Europei
Ce-ntindea duioasă punte,

Triburilor Traco-Dace,
Din Balcani și din Carpați,
Peste Tisa mai departe,
Era grai de-aceiași frați;

Meșteri în turnat de aur,
Zei ai muzicii eterne,
Luptători cu șapte inimi,
Demiurghi de vremi moderne!

Fiul lui Scorilo are,
Mai târziu, drept moștenire
Peste toate aceste plaiuri,
Sub al ochilor privire.

Să le apere de dușmani
Veac de veac și deal cu deal,
Iar noi azi urmași la vatră,
Purtăm o iubire sfântă în
Ardeal!

Așa e Ardealul nostru,
Ca altarul unui templu!
Și-au venit și alte nații,
Ce-n a lui Hristos exemplu,

Au primit masă și pâine,
Și iubire, și respect,
Căci românul nu își schimbă
A lui inimă din piept!

Așa e Ardealul nostru,
Ca și stupul de albine,
Ardeleni și Ardelence,
Oameni doritori de bine!

Însă cel viclean aiurea,
Să se țină mult departe,
Și să nu își cerce jocul
Pe-a strămoșilor mei parte!

Căci Ardealu-i Raiul nostru,
În a cărui glie stau
Sufletele sfinte-a celor
Ce cinstire îi purtau!

Dorul lor și-amara trudă,
Le-auzim și azi cum plânge,
Iar fierbintea lor dorință,
Urcă în al nostru sânge!

Iar de vremurile cearcă
A-ncropi calea frăției,
Atunci lumea-ntreagă are,
Tot acceptul României!

Nicolae VASILE

Poemul „Universul ciclic”
(Urmare din nr. 111-112/2023)

Apare inteligența!...

Materia, inteligență nu avea,

nici viața, ce fusese până-atunci,
ea înseamna,... ce oare însemna?
Ce faci când nu te mai descurci!

Forme de viață, multe, și ființe
au apărut și încă vor apare,
acestea, cu ale lor putințe,
putea-vor trăi, nu vor dispăre?

Unele se vor selecta, de acum,
dând speciei o consistență,
și-au dezvoltat, ele știu cum,
ideea și dorința de inteligență.

Deja, memorarea și repetarea
unor fapte bune întâmplare,

corelarea lor cu toate celelalte,
însemnat-au lucruri învățate.
Toate puse cap la cap
au crescut, s-au adunat,
și au condus la selecția
care să protejeze specia.

Acum, tot ce este viu,
într-un mare pustiu,
ca să rămână-n viață,
simte, reține și învață.

Diferența esențială,
a lumii vii de cea materială,
nu ține de consistență,
ci vine din... inteligență!

Materia moartă, ca atare,
memorie, știm, nu are,
și nici nu-i poate apare,
dar niciodată nu dispăre!

Vânturile universului
o spulberă și o împarte,
forțele atracției universale
o adună iar, în altă parte.

Materia vie, așa a fost să fie,
apărută-n condiții aparte,
are o diferență de esență,
dispune de inteligență!

Partea vie, care simte,
un prim început de minte,
dintre multe selectează,
și apoi le memorează.

Asta-nseamnă că trăiește,
poate aduna fapte și alege,
câștigând din orice situație
experiență sau o informație.

Inteligența este, deci, vie
și crește, informație să fie,
se dezvoltă prin trăire,
acumulare, selecție, simțire.

Apare societatea!...

Odată apărută, lucra inteligența,
puternic ești nu numai dacă lupți,
îți poți mări și într-alt fel putința,
să te aduni cu alții, cât mai mulți.

Un mod de viață nou a apărut,
pentru ființele de-atunci,
văzut-au că trăiesc mai mult,
cei ce se unesc și nu stau “cuci”.

Societatea noastră așa a apărut,
ființele stinghere s-au organizat,
și au dorit din ce în ce mai mult,
să fie împreună și să stea la sfat.

Să se apere, s-au întâlnit, la început,
apărându-se, între ei s-au și unit,
uniți fiind, au și vînat mai mult,
plăcându-le, nu s-au mai despărțit!

Adăpost făcând, văzut-au că au spor
participând cu toții, cu ce era al lor,
împreună muncind,... s-au îmblânzit,
dormind la un loc,... s-au și încălzit.

Mîncarea încă îi mai separa
și fiecare lupta pentru el,
cum nu se poate trăi fără ea,
trebuia minte și braț de oțel.
Pe pământ, pe sub pământ,

în aer, în apă, unde au putut,
crescut-au ale noastre ființe,
după ale lor dorințe și putințe.

Orice vietate, pe al ei teritoriu,
în paradis sau în purgatoriu,
uneori, chiar fiind în infern,
luptă ca să trăiască etern.

Apare omul!...

Chiar de atunci, de la început,
efortul fizic n-a fost de dorit,
au încercat toți, tot ce-au putut,
dar numai unii din ei au și reușit.

Unele dintre acele ființe,
schimbându-se după dorințe,
au dovedit mai multă putință
cu muncă, inteligență și voință.

Deși trăia încă în pom,
una dintre ființe, numită om,
a căutat o viață mai ușoară,
să nu obosească sau să doară.

Armele și uneltele inventate
l-au separat de animalele primare
și l-au diferențiat pe acest om
încurajându-l să coboare din pom

A început să gândească mai mult,
de alte ființe nu s-a mai temut,
a reușit, chiar, să se organizeze,
să se apere mai bine, să vâneze.

Nimic în cale nu îi mai stătea,
muncea, vâna, avea ce mânca,
se deschidea în față lumea toată,
haita, ca grup, devenea ceată.

Multe nu le înțelegea,
prea tare nici că-i păsa,
cât timp se putea apăra
și avea ceea ce-i trebuia.

Descoperirea lui Dumnezeu

Până atunci, universul
doar materie părea,
venise poate timpul,
să arate și altceva!...

Neplăceri tot mereu apăreau,
la care explicații nu găseau,
gândeau ei, n-o fi cumva oare
cineva sus, ca ei mai mare!...

Plutea omul, în mintea lui,
spre infinitul universului
și, cu puterea gândului,
visat-a ideea Domnului!...

Îl simțea, deși nu-L vedea,
nu se îndoia nicicum de El,
îi dădea omului ceva, o voință,
ce venea din mister și credință.

Dumnezeu este lumina, ca o undă,
ce poate peste tot să pătrundă,
oriunde se simte a Lui prezență,
aduce iubire, prin interferență!...

Puterea pe care-o transmite
vine pe cale de minte,
nu se transferă ca substanță,
se multiplică prin rezonanță.

Universul și cu Domnul,
au găsit cale cu omul,
și în sprijin ca să-i vină,
au revărsat spre el lumină.

Lumina, un simbol de armonie
între Univers și Dumnezeu,
i-a dat un sprijin pe veșnicie,
omului și celor din jurul său.

Omul, supus voinței divine,
nu-nțelegea lumina de unde vine,
nu cunoștea structura ei profundă,
știm azi că e materie și undă.

Cerul vrea să-l mântuiască
lumina sfântă să i-o dăruiască,
periodic, i se arată și renaște,

așa a apărut... ideea de Paște.

Cel ce credea în lumină,
în esența ei divină,
avea o viață luminată
ducând-o și la el în ceată.

Apare femeia!...

Omul se simțea neterminat,
vieții sale îi lipsea ceva,
pe Dumnezeu L-a întrebat,
aștepta să-l ajute cumva.

Domnul i-a oferit un serviciu,
pentru dorința ce o avea,
dar i-a cerut și-un sacrificiu,
o parte din el, o coastă a sa.

La cerința Domnului,
omul s-a lipsit de-o coastă,
cu trecerea timpului,
s-a pomenit cu o nevastă!

Între timp, a învățat să gândească,
înainte de a-I cere Domnului ceva,
uneori, poate chiar să și primească,
când el nici nu se mai aștepta!...

Cheia de boltă a universului,
bazată pe materie, timp și ideie,
pe Pământ, cu timpul, a devenit
relația dintre bărbat și femeie!

Grădina Domnului e gata!...

Pe fața Pământului,
în bătaia vântului,
parcă-n ciuda gândului,
se află omul cu ai lui.

Sus, e lumina cerului,
jos este fundul iadului
între ele, dilema omului,
unde i-ar fi bine lui?...

Doamne, dacă cred în tine,
o s-o duc bine poimăine,

știi ce mă doare pe mine,
ce fac azi și ce fac mâine?...

Fiind singurii cu carte,
oamenii se vor aparte,
printre multe alte ființe,
impus-au ale lor dorințe!

Stând cu toții la un loc,
derulând al vieții joc,
fiecare-n felul lui,
vedeta Pământului!...

Un păun se umflă-n pene,
o lebădă dă din gene
lângă o privighetoare,
care se vrea sclipitoare!

Florile, mândre de ele,
se veștejesc de tinerele,
duc o viață, vai de ele,
ca să devină imortele!

Alături, sunt niște ciori,
printre oameni, printre flori,
țop-țop-țop, peste miriște,
fără ca graba să le miște!

Pe veșnicie nu dau doi bani,
nici nu vor s-ajungă-n rai,
visele nu le răsfață,
fiindcă le trăiasc în viață!

Ele ne privesc cu-ngăduință,
căci în viața lor, cu sutele de ani,
poate-și vor mai aminti vreodată,
că am fost cândva contemporani!

Oamenii, crezând că sclipesc,
nici nu știu ce-și mai doresc,
puternici și frumoși să fie,
dacă se poate pe veșnicie!

Nu tot ce-i drag omului
este pe placul Domnului,
în curgerea timpului,
fiecare-și vede d-ale lui!

Pe plante și pe animale
omul trebuie să le ajute,
oricât i s-ar părea de multe
să învețe să-le-asculte!

Să le aibă în grija sa,
fără ele, viața ar fi mai rea,
chiar de nu pot cuvânta,
te-nțeleg și te vor asculta!

O plantă, mai întâi,
să încerci să o îngrijești,
un animal, apoi, de-l crești,
începi să le prețuiești!...

Grijă să ai pentru acestea,
să aibă apă și ce mânca,
apoi, și pentru tine poți spera,
cere Domnului și îți va da!...

va urma

Ioan RAȚIU

Voci interioare: El și Ea
(urmăre din numărul anterior)

EL:
(3351)
- Încep trducerea zorilor
cu tine-n brațe

Printre lalele roșii
te caută dorul

Mă chinuie norii
împărțiți în secunde

EA:
(3352)
- Primește privește plătește

Vina din *clipe* rănite
Zborul minciunii-napoi
Teama de-A FI înainte

Sensul venirii spre noi
Tren al plecării la noapte
Ora iubirii necoapte

Dor de niciunde venit
Paznic târziu dovedit
Tremur aproape răspuns

EL:
(3353)
- Am rămas în urma ta plângând
să zâmbesc îndelung așteptărilor

Am răspuns ca un ecou pornirilor tale
repetând orele pașilor scăpați din fior

Ai rămas acolo unde voiai să vii
întrebându-mă de ce nu plec

Adiere de toamnă pe-aleile primăverii
gând căutat cu-ntrebări repetate

EA:
(3354)
- Mi-e destul cât a fost
Voi veni fără mine

Să mângâi singurătatea
Cu poeme pentru tine

Să nu regret nimic
Din ce-a fost

EL:
(3355)
- Aș scrie fără-ncetare
Peste lacrimi de iertare

Pentru *clipe* fără jale
Când Iubita e pe Cale

Cum fiorul cere-ntruna
Să se lepede minciuna

Unde mai aştept şi eu
Să mă ierte Dumnezeu

EA:

(3356)

- Am învăţat să tac
Scriu pentru tine

Te rog ai grijă de suflet
Mă rogi să te iert

Aş vrea cât nu pot
E greu fără tine

Cu mine te simt
Scriind pentru tine

EL:

(3357)

- Mă-ntrebi de ce nu răspund
Când e târziu
Te-ntreb ce mai faci

Printre lalele
Clipe ne-ascund

Stele duc spre vise
Dorul din colivia deschisă

EA:

(3358)

- Mi s-a făcut dor
Glasul mamei mă scutură

Cum aş pleca fără sfaturi
Unde rămâne vina
De când încep să mă rog

O lacrimă coboară din glas
Un zâmbet caută şoapte

EL:

(3359)

- Reveneau primăveri
Fără tine ploile câştigau

Sentimente pierdute
Frunze derutate

Noţi înfiorate
Zâmbete prefăcute
Lalele roşii
Lumânări parfumate

EA:

(3360)

- Gânduri sau lacrimi
Căutau prin toamna târzie

Dezlegarea de ploi

Rămâneau prea multe cuvinte
Nespuse nescrise nemeritate
Nici atunci nici acum

O poveste sfârşea începutul
Pregătit să mintă
Înainte de-a trage concluzii

EL:

(3361)

- Te-am aşteptat într-o *clipă*
risipind sentimente

Erai acolo stăteam aici
Veneai aici eram acolo

Gând după gând
Suflete-pereche refuzând

Colivia deschisă de zâmbet
Zidul surpat în toamna târzie

EA:

(3362)

- Te-am căutat şi te-am găsit
Într-o toamnă zorită de ploi

Eram poezia ta nescrisă
Clipa nerefuzată

Să nu mint alt ceas pierdut
Aş fi vrut să fii doar al meu

Ai fi putut să mă vezi
Cum refuzam să vorbesc

EL:

(3363)

- Seara-mbrăcase minciuni
parfumate

Până la tine se vedea
noaptea rănită din vis

Dorul păzea sentimente
ascunse de plâns

EA:

(3364)

- Se răcise-ntre două plecări
tremurau întrebările

N-a mai venit ploaia
sature frunzele
zborul ieșit din boboci

Sărăceau căutări
sub pleoapele-nchise

N-a revenit soarele
să chinuie florile dorului
rămas din arșița nopții

EL:

(3365)

- Mă strigă durerea
Te mângâie dorul

O ploaie de visuri
Coboară-n poveste

Și mie mi-e greu
Pe cine aștepți

Închisă în zâmbet
De lacrimi păzită

EA:

(3366)

- Trăim în lumi paralele
Vrem și nu putem

Oricât am vedea
Ne desparte o *clipă*

Nu-s gratii de vină
Doar zâmbetul uită

Într-o ploaie mărunță
Colivia-i deschisă

EL:

(3367)

- Ne ține un lanț de tăcere
Nu găsim cuvintele durerii

Să ne-ntoarcem am vrea
Cât ține o noapte de vină

Schimbăm și noi alt deceniu
Sărim peste *clipe* târzii

Ne mor și renasc sentimente
Rătăcesc primăveri printre noi

EA:

(3368)

- Am scris pentru tine
Am plâns în rugăciune

Te-am simțit dincolo de cuvinte
Sărutând amăgiri și-ndoieli

Nu mai pot fi rănită
Printre ploi am rămas

Culegând frunze căzute
Din pădurea cu neîmpliniri

EL:

(3369)

- Ți-am sorbit adierea
parfumată de dor

Alergam nebun după tine
cu gândul înfometat

între
nopti de vis
flori culese-n tăcere
ploi de toamnă-ndemnat

să doară

Mi-ai lăsat o *clipă* uitată
în plicul rămas văduv

EA:

(3370)

- Știu că minți

Nu vrei să faci nimic
altceva decât dragoste

DA

te-am gonit atunci

Supurau rănilor
unor greșeli repetate

Acum nu mai vreau decât
să te gândești din când în când
la ce-a rămas

Măr verde fără semințe
Tăcere-nlăcrimată de patimi
Nevoie răscolind amintirile
(**Va urma**)

Diana Flavia SAVA

RUG

De departe vin...
Cu degete reci îmi caut prin cenușă ființa.
Sunt vinovată?
Zborul am vrut să-l învăț
Și lumina în mine s-aprind m-am rugat...
Scară spre cer mi-a fost
Dulce, vrăjită, privirea ta...
Înfiorată, fluturi de foc am crescut
-Și n-ai văzut-
Din palma ta...

De unde să știu
Că pentru fluturi zborul doare,
Că aprig rug lumina îi este...

ZBOR

Hai să nu vorbim astăzi
Despre însingurare...
Mai bine să fim desueți, retorică,
Să vorbim despre visul acela
Inocent, din noi renăscut,
Când întinzând simplu brațele,
Puteam zbura...
Chiar dacă mă învelesc bine
În căutate tăceri
În gândul meu, să știi,
Mereu poți să îți întinzi brațele,
Copil râzând, îmbătat de zbor...
Hai să nu vorbim astăzi
Despre însingurări...
Hai mai bine
Să renaștem în lumină !...

REVELAȚIE

Poate ar trebui să aștept
Să-mi intre o pasăre pe geam.
Mai demult a intrat una,
Mângâierea mea a durut-o ...
Poate pasărea era mângâiere,
Poate eu eram pasărea și m-a durut..
Poate chiar așteptam și aștept
Nu o pasăre, nu o mângâiere...

Doamne, într-o zi
Te-am găsit
La mine în viață!...

NEVĂZUTUL

Ce fir nevăzut ne leagă de viață
De parcă noi am fi ai ei
Și nu ea a noastră?...
Ce fir nevăzut ne leagă de moarte
De parcă ea ar fi a noastră

Și nu noi ai ei?...
 Ce fir nevăzut ne leagă,
 Fără să știm ce e al nostru?...
 Poate e al vieții,
 Poate e al morții
 -Firul nevăzut-...

Ionuț ȚENE

Din nou pe pământul românesc al poeziei din Spania!

Și anul acesta am avut onoarea și bucuria de a participa ca invitat la manifestările culturale româno-spaniole din peninsula iberică. Spania, care are cea mai puternică comunitate românească din Diaspora, și-a dezvoltat și creat o rețea culturală de evenimente literare și spirituale în limba română, precum și o generație de scriitori români de limbă română și spaniolă. În perioada 5-8 octombrie a.c. s-a desfășurat în localități din comunitatea Madrid, prima ediție a Festivalului de Carte și Arte – Culturo și primul târg de carte al românilor din Diaspora, cu sprijinul DRP, ICR și MAE. Meritul organizării acestui festival îl are Mircea Giani Florescu de la Centrul Cultural La Tierra Tracia – Asociația Romanați, care editează cea mai populară publicație culturală a românilor din Spania: „Români în Andalucia”, sub semnul „Frați de grai, frați de trai”. La acest eveniment au participat logistic și cu sufletul ong-uri din Spania, ca exemplu RUF-Rumanian United Fund, care aduc aportul lor la păstrarea tradițiilor și identității românești în Diaspora. În cele patru zile de festival am cunoscut oameni frumoși, care duc mai departe dragostea față de limba și cultura română, deși

locuiesc de 20-25 ani în Spania, iar cei mai tineri sunt chiar născuți în țara lui Cervantes din familia românești. Tinerii români sunt la a doua generație fără să uite limba română, ba mai mult au devenit promotori entuziaști ai scrisului românesc și ai culturii române în Spania. Prin inițiativa poetei Mariana Feride am participat la un recital de poezie româno-spaniole în Mejorada del Campo, unde au fost prezenți circa 40 de poeți spanioli, dintre cei mai buni din peninsula iberică. Am avut bucuria de a recita două poezii de-ale mele inspirate de „pământul spaniol/sfințit cu sânge valah” (scrisă pe aeroport la sosirea în Spania). Întâlnirea cu poeții spanioli a fost fascinantă pentru că am aflat lucruri noi și mi-au deschis orizonturi diferite față de „bula” în care trăim noi poeții din România. Desigur spaniolii au avantajul limbii, care este după engleză cea mai utilizată din lume. Spaniolii scriu și pentru popoarele de limbă spaniolă din America de sud, centrală sau din sudul Statelor Unite. Orizontul lor de prezentare și cunoaștere este mult mai vast.

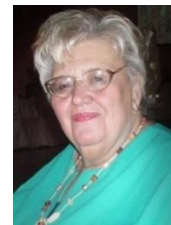
Din recitalul și dialogurile cu poeții spanioli am înțeles că opera lirică nu este importantă doar prin cuvântul scris și transmis. Poate exista paradoxal o poezie fără cuvinte, acestea fiind doar „pretexte” (vehicul) de a transmite fiorul emoției și ritmul universului liric. Există un limbaj universal al poeziei, în care traductibilitatea cuvintelor nici nu mai contează, ci doar deschiderea ființei, prin emoție, spre celălalt. În Spania funcționează mai multe uniunii, asociații și ligi ale scriitorilor, nu numai una sau două ca în fostele țări comuniste. Diversitatea uniunilor de scriitori face ca să existe o competiție fructuoasă și benefică pentru scrisul literar spaniol (concurențial), ne-existând un monopol literar ca în fostele țări comuniste. Statul spaniol le sprijină pe toate asociațiile, tocmai ca din această competiție să se dezvolte o suma de evenimente cultural/literare, din care să se decanteze cei mai buni și valoroși scriitori ai Spaniei. Am cunoscut scriitori români din Spania, care publică la cele mai puternice edituri din Madrid, cărțile lor au devenit bestselleruri în Peru, Argentina, Bolivia sau Mexic, dar în România sunt absolut necunoscuți. Cred că a venit momentul ca scriitorii români din Diaspora să fie incluși în istoria literaturii române recente, iar critica noastră

literară, care este foarte bună și competitivă, să nu mai trăiască într-o „bulă” istorică izolată de noile fenomene literare din Diaspora. Chiar îmi spuneau poeții româno-spanioli, care nu vor să renunțe la scrierea în limba română, că poezia română e foarte bună și modernă în limbaj, dar faptul că nu e tradusă în Spania e total necunoscută din păcate. Poeții români aduc o noutate de limbaj și de mesaj, pe care poeții spanioli nu o mai au, fiind cantonați într-un stil modernist din anii '60. Poeții români scriu ca în anul curent 2023 ca modalitate stilistică. De asemenea, în Spania aproape că a dispărut critica literară. România are, însă, o excelentă critică literară și de recenzare, care ierarhizează valoric scriitorii români și îi ambiționează pentru a-și înnoi limbajul și semnificațiile, astfel poeții români fiind printre cei mai buni din lume, dar nu sunt din păcate traduși. Poeții româno-spanioli scriu în limba română tocmai pentru a asimila modernitate scrisului poetic din țară, superior celui spaniol. Deci trebuie creată o generație de traducători, nu de traductori fiind concluzia conferinței de la Universitatea Complutense din Madrid, Facultatea de Litere, patronată de prof. dr. Felix Nicolau, conferință la care au participat profesori de la universitățile Timișoara, Iași și București: Daniel Dejica, Gelu Sabău și Sorin Patraș, în prezența șefei ICR Madrid, Maria Floarea Pop. S-a concluzionat că traducătorul este un adaptor al textului și un creator, iar traducerea o creație literară. Traducătorul e bun în textele științifice, pe care trebuie traduse ad litteram, iar traducătorul să-și impună creativitatea în textele literare pentru a fi înțelese.

În cadrul acestui eveniment s-a desfășurat un recital liric Direcția 9 și s-a înființat Liga Scriitorilor, Filiala Spania, președinte fiind ales talentatul poet Marin Dumitrescu, fost prieten cu Nichita Stănescu. Odată cu această ședință de fondare a Ligii s-a propus demararea procesului de traducere a poezilor români în limba spaniolă, pentru ca vorbitorii de spaniolă să cunoască valoarea poezilor români, care este de top și universală. Consider că literatura română din Diaspora construiește poduri culturale și oferă o viziune optimistă și comprehensivă asupra ierarhizării literaturii române în străinătate. Tot

mai mult se împlinește profeția lui Nichita Stănescu „limba română este patria mea”. Istoria și critica literară din România trebuie să re-evalueze scriitorii români din Diaspora și să-i introducă în circuitul istoric literar contemporan românesc. În Spania am simțit alături de poeții româno-spanioli, că am ajuns pe pământul liric românesc al peninsulei iberice „sfântit cu sânge valah”. Literatura română se cuvine să iasă din izolarea granițelor statale și să se îndrepte spre patria extinsă a românilor din Diaspora. Eu știu deja că acolo unde se scrie și se vorbește românește literar este patria mea.

Elena BUICĂ-Buni (Canada)

DIN INIMĂ ȘI PENTRU INIMĂ

Despre inimă nu pot să scriu decât cu lumină în ochi și strecurând picuri de căldură printre rânduri. Nici nu m-așez bine la scris că, deodată, fața îmi devine mai destinsă, și un surâs discret, poate chiar imperceptibil pentru cei din jur, se întoarce cu fața spre sinele meu. Îndată simt tic-tac-ul inimii care dă semne că a înțeles că va trebui să vorbească. Și are multe de spus, căci ea dă pulsul vieții și dă viață tuturor trăirilor, așa cum este înțeleasă de omenirea întregă. Ca simbol, inima reprezintă iubirea. Vorbind despre inimă, vorbești despre iubire, iar eu la acest aspect mă opresc cu bucurie. Am mai scris pe aceasta temă și mă bucur să revin uneori, chiar și cu scurte fragmente ușor prelucrate.

Se știe că iubirea e subiectul cel mai mult tratat în scrierile universale, în artă, în general, fiind, evident, un subiect inepuizabil. Inefabilul iubirii ne face să avem păreri diferite, căci iubirea nu poate fi explicată pe de-a-ntregul. Poate să spună cineva că a pătruns în esență ce este iubirea? E un mister pe care îl purtăm în noi, e o minune,

nu știi de unde vine și nu știi unde o să te ducă. Iubirea se naște în tine, o simți ca pe ceva unic, e ca o flacără, e un fel de combustie internă, un puls mai alert al inimii care emite căldură de un anumit fel.

Toți avem nevoie de iubire, căci ea este o sărbătoare a firii, este ceva armonios, blând, fascinant, cald. Căldura sufletească dată de iubire izvorâtă din inimă curată, dă viață infinitelor entități ce alcătuiesc universul, creează forme, învie, luminează. Iluminarea, înțelepciunea vin pe calea iubirii, țin de bucuria de a trăi iluzia.

Se spune că iubirea nu este de esență pământeană, deoarece poartă în ea ceva din puritatea dumnezeiască. Nici un om nu se poate lăuda că a inventat iubirea, ea nici nu se poate transmite din generație în generație, nici nu se poate învăța de la cineva, ori prin maturizare sau voință și nici nu depinde de caracterul omului sau de vârstă, chiar dacă la vârsta a treia iubirea e mai domoală, dar este compensată de lumina experienței. Aflându-mă în etapa mai înaintată a vieții, cu speranțele spre 90 de ani, pot depune mărturie cu mâna pe inimă, că nevoia de iubire e aceeași ca în toți anii vieții.

Toate religiile lumii propovăduiesc iubirea ca fiind cel mai înalt mesaj, cea mai desăvârșită condiție umană. Cele mai mari sacrificii omenești s-au făcut din iubire, așa cum și Iisus s-a sacrificat din iubire pentru oameni. Nu întâmplător chipul Mântuitorului este reprezentat în unele icoane având în piept o inimă mare.

Vă puteți închipui cum ar arăta omenirea dacă ar fi lipsită de acest sentiment de rotunjire a propriei ființe, care stă la baza vieții, refugiul celor asupriți, acoperământul celor dezgoliți, speranța celor deznădăjduiți, hrana celor înfomețați, apa celor însetați?

Dar cum ar fi dacă, măcar numai pentru o zi, iubirea ar fi stăpână pe toate inimile, iar oamenii s-ar îmbrățișa și ar cânta: „Toți pe lume frați noi suntem!”?

—“Dacă există în lume o forță,
care poate să depășească frica pe deplin,
să nimicească orice pericol,
să rămână nepăsătoare la orice pagubă
până și față de moarte,
această forță este **iubirea**.”

— Rabindranath Tagore

Ștefan DUMITRESCU

O ZI DE SĂRBĂTOARE ÎN CULTURA ROMÂNĂ SAU MARE CULTURĂ CHINEZĂ
PREMIAZĂ CULTURA ROMÂNĂ PRIN
SCRIITORUL ȘI TARDUCĂTORUL DE
MARE VALOARE, EXCELENȚA SA,
AMBASADOR CONSTANTIN LUPEANU

Există momente de aur în istoria culturii unui poporului când acel popor este răsplătit prin oamenii lui de seamă pentru virtuțile lui. Momentul acesta despre care vorbim în acest articol este un asemenea moment când Dumnezeu și-a întors fața către noi, ne-a făcut dreptate și ne arătat iubirea Sa și nouă, Românilor. Acesta a fost sentimentul pe care l-am trăit, că Dumnezeu ne privește, că se uită la noi cu dragoste, când am citi știrea despre Premiul dăruit de poezia chineză, poeziei și culturii române, prin Excelența Sa, domnul **ambasador Constantin Lupeanu**.

Iată o știre minunată transmisă de agențiile de presă în care este vorba chiar de acest moment de aur pe care îl trăiește în aceste zilele cultura română. O să reproduc știrea în întregime, așa cum au transmis-o agențiile de presă:

„Festivalul de Poezie din Luzhou, China, 15 – 17 Octombrie 2023, a oferit „Premiul pentru traducere de literatură scriitorului, sinologului și traducătorului român Constantin Lupeanu”. Festivalul, organizat de Uniunea Scriitorilor din China împreună cu autoritățile din orașul Luzhou, din sud-vestul țării, începând cu anul 2018, oferă anual un prestigios Premiu pentru Poezie, câștigat până în prezent de: poetul lituanian Tomas Vinclova, italianul Guido Oldani, Jean-Pierre Simeon, Franța, poeta armeană-americană Sona Ter-Hovhannisyan Van, Eiléan Ni Chuilleanáin, Irlanda, István Turczi, Ungaria. Începând din acest an, s-au instituit alte două premii, Premiul pentru Traducere Literară și Premiul pentru Compoziție

muzicală, „pentru a onora compozitori și traducători remarcabili de poezie și literatură din întreaga lume, diseminând lucrări muzicale și traduceri de poezie de clasă mondială și revitalizând învățarea reciprocă a artei și culturii chineze și străine”, după cum anunță organizatorii. Primul premiu pentru traducere a revenit României, prin persoana lui Constantin Lupeanu, iar primul premiu din domeniul muzicii a fost oferit compozitorului Hugues Dufour, Franța.

Luzhou 泸州, un oraș cu o istorie de două mii de ani și două milioane de locuitori, este renumit pentru industria ceaiului și pentru distilările unui alcool faimos din sorg. În acești ani, autoritățile din Luzhou sponsorizează festivalurile de poezie, menite „să consolideze schimburile, dialogul și cooperarea personalităților de cultură și artă autohtoni și străini și să promoveze poezia lumii”. Amintim că anul trecut piesa de teatru „Iubire fără frontiere”, de Constantin Lupeanu, a fost pusă în scenă în China, cu titlul „Ceramică și iubire”, 陶爱. Premiera a avut loc pe 30 Aprilie 2022, în orașul Xiamen, 厦门, oraș cu 4,29 milioane locuitori, bucurându-se de un succes răsunător. Regizor: Prof. Univ. Dr. Lv Shaofeng 吕韶凤. Piesa, realizată în două părți și un epilog, condensează o poveste de dragoste imemorială, ce transcende timpul și spațiul, principiul reîncarnării, al renașterii instalându-se subtextual, prin dibăcia proiecției artistice a autorului. Ipostazierea metempsihotică a îndrăgostiților se realizează în regim subtil, abia perceput, trecerea dinspre o dimensiune temporală și spațială în alta corespunde bine cu logica desfășurării scenice, încât spectatorul o percepe ca pe un dat firesc, posibil. Prin intermediul poveștii de iubire, ni se dezvăluie explicațiile referitoare la asemănările uimitoare dintre cultura Cucuteni și Yangshao, de acum 3 - 5 000 de ani. Prin inserții alegorice subtextuale, piesa de teatru reflectă teza istorică a contemporaneității celor două culturi neolitice, având în vedere posibilitatea schimburilor economice și culturale din acea vreme.

Urmează reprezentarea piesei și pe scenele românești, fiindcă ea susține tema interferențelor culturale, un subiect de actualitate. Constantin Lupeanu explorează dimensiuni nebănuite ale

ființei, ale spiritualității, ale culturii, sincronizând în demersul său artistic, cele trei simboluri ale propriului blazon: iubire, credință și speranță”. Emoției și stării de fericire pe care am trăit-o în timpul lecturii acestei știri destul de succinte, i-a urmat o stare de meditație. Am trăit acest sentiment ca și cum sufletul meu s-ar afla în fața unui Monument al strălucirii spiritului românesc. Cine este domnul Constantin Lupeanu?

Scriitorul și traducătorul Constantin Lupeanu este absolvent al Facultății de limbă și literatură română, secția chineză, în deceniul șapte. Specializându-se în studiul Limbii și al Civilizației chineze domnia sa a lucrat mulți ani ca funcționar al Ambasadei României din Beijing, urcând toate treptele ierarhice până la cea de Ambasador al Țării noastre. Făcându-și cu prisosință datoria față Țară, reprezentând-o cu demnitate, în timpul celor câteva zeci de ani cât a trăit în China domnia sa a tradus cărți ale marilor poeți, scriitori, și filozofi chinezi în cultura română, și cărți de valoare ale literaturii române în limba și cultura chineză. Cultura română s-a îmbogățit astfel cu zeci de cărți scrise de autori chinezi ajunse în universul cultural românesc prin sufletul și mintea domnului Constantin Lupeanu. Dar și cultura chineză s-a îmbogățit cu zecile de cărți venit din universul românesc care au trecut și ele prin sufletul domnului Constantin Lupeanu. Ce mare putere îi dă Dumnezeu să aibă talentul, abilitatea de a da viață unei opere literare în altă limbă și în altă cultură. Ce profund și ce măreț este actul acesta al creației valorilor culturale într-o cultură imensă așa cum este cultura chineză. Domnului Constantin Lupeanu i-a dat Domnului harul de a îmbogăți două mari culturi, amândouă milenare, uriașe cât toată istoria!

Poetul, romancierul și dramaturgul Constantin Lupeanu sunt creatorii unei opere foarte valoroase și foarte importante în literatură română, care-și așteaptă criticii literari să-i deslușească bogăția de înțelesuri și de frumuseți.

Omul Constantin Lupeanu la cei 82 de ani are chipul luminat de o blândețe și bunătate românească asemenea unei zile calde de toamnă. Scriitorul are o voce caldă, ușor cețoasă, de la blândețea și bunătatea care izvorăsc din sufletul său. Această operă foarte bogată a

domnului Constantin Lupeanu formată din volumele de poezie, de proză, din romane și piesele de teatru pusă alături de cărțile traduse din chineză, din vietnameză în română și din română în chineză alcătuiesc o sinteză vastă, străbătută de sute de teme, de idei, de culori, unică în peisajul literaturii române și al literaturii europene.

De aceea ne-am bucurat enorm văzând Premiul de poezie pe care „Festivalul de Poezie din Luzhou” l-a dăruit românului Constantin Lupeanu. Prin Excelența sa, domnul Constantin Lupeanu, a vorbit marea poezie chineză cu marea poezie română, a vorbit o parte din sufletul și spiritul chinez cu spiritul românesc. Ne putem oare imagina cât de mult a făcut pentru cultura românilor, Excelența Sa, domnul Constantin Lupeanu, care nu este numai Excelența Sa din diplomație, este în primul rând una din importanțele Excelențe ale literaturii și culturii române.

Și iată că Știrea de mai sus ne aduce o altă veste foarte importantă, de data aceasta pentru dramaturgia românească și pentru cea chineză. Ce lucru important, ca o piesă de teatru românească să fie montată pe scenele din China! Arc peste spații imense și peste culturi!

Ca scriitor, ca membru al Uniunii Scriitorilor, îi mulțumesc enorm Excelenței sale a culturii române, îl felicit pentru întreaga sa operă binecuvântată de Dumnezeu, și îi doresc mulți ani plini de sănătate și de creație. Sunt convins că o dată cu subsemnatul și Conducerea Uniunii Scriitorilor se bucură de Premiul primit de literatura română prin scriitorul și traducătorul Constantin Lupeanu, și datorită dânsului. Sunt convins că și Institutul Cultural Român, ca și Ministerul de externe al României îl vor chema pe scriitorul și traducătorul Constantin Lupeanu, îi vor mulțumi, îl vor felicita și îl vor premia.

În fond cultura chineză acordându-i Excelenței sale domnului Ambasador Constantin Lupeanu, acest Premiu cinstește literatura și cultură română, cinstește România! Înaltă literatura română pe un nivel mai înalt. O face și mai bine cunoscută în lume! Vă mulțumim, Excelența voastră, stimate domnule Constantin Lupeanu, și vă dorim multă sănătate și realizări de valoare în continuare!

MEDALION LIRIC

Al Florin ȚENE

Poetul și Călugărița

Din umbra cerului spre înserate
Aluneca pe-o rază cu minuni
Poetul venind din poeme și păcate
În chilia Călugăriței cu rugăciuni.

Tăiașe Poetul cu pana fereastră în cer,
Speranță de lumină și rugăciune,
Călugărița asculta melodiile ce pier
În cuvintele heruvimului, o minune.

Seara rugăciunea ei era o speranță
Aștepta ca Poetul să-i deschidă Cerul,
Însă el venea pe-o lumină nevăzut la față
Călind în versuri verbul ca oțelul.

Sângele-i ardea ca viscolul în munte
Rugăciunea pălea în tăcere la icoană
Când Poetul își făcea din cuvinte punte
Spre inima ei împietrită în ruga din strană.

Dimineața când năvăleau zorii albi
Călugărița aștepta heruvimul să vină,
El rătăcea prin câmpii cu boi codalbi
Adunând pentru ea în cuvinte lumină.

Seara aștepta Poetul din Cer să răsară
Spunând rugăciuni citind de pe foi
Însă roua gândului, amară,
Înlăcrima tăcerea pentru amândoi.

Flori de dragoste, mamă...

Am flori căprui în ochi, mamă,
flori de păsări cântătoare,

flori care îmi colorează cântul,
neconținut peste câmpii, peste
ape,
peste zori
mereu în ochii mei aceste flori

Știu că mă vezi
uneori,
seara venind dinspre stele:
mă răsucesc în fereastră,
lângă obrazul tău.
Și stai
și te închini unui gând,
apoi să nu te vadă ochii, pe
ascuns plângi.

Eu îți sunt alături ca universal de
aer
și te fac tânără și te fac să râzi.
Și e în casă o primăvară de
miresme
proaspete și lungi.

Zilnic se desparte ceva din mine
care se face dimineață, se face
vânt,
și devin mai bogat
și nu înțelegem tălăngile venind
din pământ
și rămâi în mine flori de dragoste,
mamă.

Cristian Petru BĂLAN (SUA)

VERONICA MICLE

Poetă neferice, cu-o inimă fierbinte
Și-aprinsă de-un Luceafăr privindu-l la zenit,
Sclipiri de diamante îți ard în ochi și-n minte,
Eternă muză tristă cu suflet răscolit,
Amestec de Veneră și de Madone sacre
Ți-a fost succinta viață de miere și de amar
Slăvită de-al tău Zeu, blamată-n voci de soacre
De cei ce-mproașcă bârfe, fără-al iubirii har,
Tu, Veronică blondă, cu ochi de ametiste,
Cu plete de vestală și bucle strălucind,
Regină-a Poeziei din slove dulci și triste,
Privim cu drag la tine și lacrimi ne cuprind,
Căci n-ai avut putere ca să rezisti pierzării
Și tragediei vieții ce te-a lovit din greu,
Când Zeul și-a luat zborul, la marginea răbdării,
Tu ai decis în grabă să fii cu el mereu...

Notă: Statuia sculptată de scriitorul, pictorul, sculptorul Cristian Petru BĂLAN, Veronica Mică în piatră se află și a fost instalată în ziua de 15 oct. 2023 la intrarea principală în parcul de lângă primăria orașului prahovean Boldești-Scăieni,

orașul natal al Românului de excepție, om de cultură și patriot remarcabil al României contemporane.

Mircea Dorin ISTRATE

Fost-am o clipită de Dumnezeiesc

Întomnate-s toate ce s-au scurs de-acuma
În răstimp de vremuri prinse-n anotimpuri,
Mult îmi mai trecut-a de când eu lui buna
Fost-am puiul lumii pus în aste luturi.

S-a-ntomnat și drumul către gatul morii,
Ca și vechea salcă oglindită-n vale,
S-au pornit în cârduri de acum cocorii
Tot vâslind prin ceruri, pe știuta cale.

S-a-ntomnat și popa, gângavul diac,
Ce-au slujit altarul toamne după toamne,
Fătu-i tot același, om smerit, sărac,
Stând mereu în preajma sfintelor icoane.

S-a-ntomnat și satul cela plin de viață
Jertfitorul care mi-a ținut vecia,
Uneori sărmanul într-un fir de ață,
Doar cu-n bob speranța și cu vrednicia.

S-a-ntomnat și stâna priveghindu-mi dealul,
Locul cela-n care-i clipă de vecie,
Rând la rând mioare, câini și măgarii
Înnodat-au vremuri, cine să-i mai știe.

S-a-ntomnat de-acuma poala de pădure
Ce mi-a fost odată crâng frumos cu floare,
Azi, în locul tainic rugul cel de mure

Încă mă așteaptă, ca să-i bat cărare.

Întomnate-s toate ce mi-au fost odată
Clipa bucuriei vieții trăitoare,
Azi, din câți mai fost-am bucuroasă ceată,
Trei mai lasă urme pe a vieții cale.

Eu, ce știu că mâine-i boabă de speranță
Pusă într-o rugă la cerescul sfânt,
Într-o lăcrimare îmi adun cea viață
Ce o las să pice, ca un ultim gând,
Pe-nsfințita humă, ce mi-a fost odată raiul cel
lumesc,
Unde eu cu alții, fost-am o clipită dulce și
frumoasă,
De dumnezeiesc.

SARMIGEZETUZA

Cetele de zei coboară din străfundurile lumii,
Pe largi streșini de lumină până jos pe fața humii,
Martori încă să îmi fie la cea nuntă-mpărătească
Ce-i prilej de bucurie pentru lumea pământescă,
Dintre SARMIS, prințul dacic și GETUZA, de la
mare,
Preafrumoasa fată dacă, ce pereche-n lume n-are.

Vint-au neamurile dace de prin lume adunate,
Împărați și-mpărătese din-prejururile toate,
Martori încă să îmi fie la unirea celor doi,
Ce va fi pe aste locuri, ziua vremurilor noi.
*

Vechile povești ne spus-au, că cea nuntă a ținut
Vre-o trei zile adunate și-ncă patru de-mprumut,
Că pâraie curs-a vinul, iar bucatele alese
Fost-au nesfârșite rânduri, zi și noapte pe la
mese.

Patru boi s-au frip pe jaruri, ciute, căpriori și o
turmă
De berbeci cu coarne-ntoarse, ce mâncatu-s-a la
urmă,
Potârnicchi vreo două stoluri, găște, rațe
pântecoase,
Ca să sature de-acuma guri ce fost-au
poficioase.

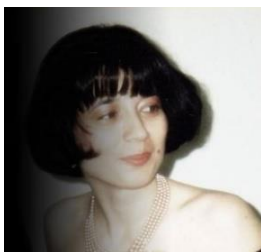
S-a jucat în multe feluri, s-a cântat de bucurie,
S-au rupt corzile lăutei și arcușuri cam o mie,
Mi s-a întrecut în lupte tinerimea cea focoasă,
Spusu-s-au povești bătrâne dintr-o vreme
vânturoasă,
Supărări și mari necazuri, pentr-o clipă s-au uitat,
Cât cea nuntă-mbucurat-a, de la rob, la împărat.
**

Eu, n-am fost atunci acolo, dar îmi spus-a încă
muza
Că aminte la cea nuntă este SARMIGEZETUSA,
Locul sfânt a vechii dacii, ce a fost cândva în
fală,
Dar în mine am speranța, c-o renaște-odată iară.

Voi, urmași ai vechii dacii, la nepoți le spuneți
dară
Ce-a poveste minunată, cât mai des în fapt de
seară,
Să nu uitate că pe-aicea, într-o vreme-ngloriată
Au trăit străbunii noștri, neamuri toate laolaltă.

Ei, lăsatu-ne-au avere, dragul cel de libertate,
De unire pe vecie în gândire și în fapte,
Că cei zei aici ne pus-au peste-ntinsa aștă tină,
Ca-ntr-o ziuă să o facem, sfânta Maicii cea
grădină.

Irina Lucia MIHALCA

Cât durează misterul clipei?

Rătăcitor ca un duh noaptea, coborât în adâncul
apelor,
până la sânge și-e dor de ea,
în toate visele o cauți printre stânci,
ca un faun îți vine să strigi,
s-o prinzi de mijloc,

să-i cuprinzi buzele tremurătoare...
Ai da toate gândurile, clipele, lumile,
pe o iubire ca în vechea Eladă,
între flori, pietre, copaci, cu Pan alături,
cu nimfe și bacante - un dionisiac
dăruit total simțurilor,
trecător prin vastele văi către Neant,
vrei să intri pe neștiute,
pentru totdeauna, în mintea ei,
chiar de ar fi să te alunge
pe ușa memoriei.

Sub mantia regală a unui fir invizibil,
împletești trecutul cu prezentul,
păstrezi aureola amintirilor
visate sau trăite care
te însoțesc
din ce în ce mai dureros
– un dans în tăcere ca sălciile
ce plâng, unduindu-se peste ape –

– Ridică-te, mergi și caut-o! – auzi
din adânc, din țării, nici tu nu știi.
O fărâmă de viață de culegi totul se schimbă,
asemeni florii desprinse de tijă
vei înțelege inefabilul ei!
Când oglinda realității
nu ne va mai reda magia,
mai trăim, oare, sau nu?!

Ionel MARIN

DOR INFINIT

Omul, foșnet în labirintul vieții
Aprinde, reaprinde mereu...doruri.
Nu are margini, Dorul curge duios,
Prin fereastra fascinantă a timpului,

Luminând oceanul nesfârșit al vieții...
Trecem prin stații de lumină și de încercări!
Destinul Terrei ne grăbește, apar cicatrici,
Noi răni, poveri și nefirești cutremure
Către ce și cine ne îndreptăm?
Prizonieri ai gândurilor malefice, devoratori
De nebunii, de negre vise în lanul dragostei
Aducem tăcere, durere clopotelor albastre...
Să nu dezbrăcăm Adevărul,
De haina sa de lumină!
Prin războaie ne îndepărtăm,
de însăși menirea noastră.
Este timpul să lăsăm Iubirea să-nflorească,
Să vibreze în inimile noastre, în lume.
Omul singur, Dorul, nu poate crește,
În brazda anilor fără AtotCreatorul,
Domnul și Stăpânul nemuritor...
Un dor necuprins de priviri,
Domnul îl luminează, renăscând
Nestinse, noi doruri...
Aprinde candela cu lumină,
Deschide ușile inimii
Și ecouri divine vor înflori...

Mihai MERTICARU

O LUME PARALELĂ

Dinspre mine bate o briză
spre marea trecutului vaporos
odată cu refluxul unui univers în derivă,

orizonturile îmi spintecă străfundurile
memoriei,
coclaurile mă cutreieră în goană
transfigurate de beția irealității,

râurile mă traversează într-o veselie,

răcorindu-se,
cerul mă scrutează insistent,
înjumătățindu-mi porția de infinit,
arborii mă jefuiesc de ultimele frunze verzi,
izvoarele îmi beau lacrimile cu pumnul
astâmpărându-mi setea de absolut,

o lume paralelă mă soarbe nesățios,
împuținându-mi zestrea de lumină,
iarba îmi crește în priviri tot mai deasă,
înserarea mă toarce mărunț,
tot mai mărunț, până firul ființial
devine invizibil,
câmpia se lățește verde peste humusul
pieptului meu de țărână,
codrii își înfig rădăcinile în arterele mele
subpământene,
devenite canale pentru circuitul
depărtărilor,

ochii mei,
două bezne pe marginea timpului,
privesc pretutindena uimirii
și intimitatea nimicului.
unu din cele cinci puncte cardinale
dispare pentru a rămâne semnul
sfintei cruci pe tâmpla cerului
dinspre răsărit...

UN NUMĂR

S-ar putea ca suspinul pietrelor
să nu existe, deși eu
l-am auzit adeseori.

s-ar putea ca rădăcinile stelelor
să nu fi existat niciodată,
deși eu le-am văzut de atâtea ori.

s-ar putea să nu vedem
nicio limbă de clopot
sub cupola catedralei de azur,
deși eu i-am simțit adeseori vibrația.

nimeni nu crede că zidurile vorbesc,
deși eu le-am auzit de mai multe ori
conversând.

ce poate fi mai fragil
decât un fir de iarbă?
și totuși eu l-am văzut cum străpunge
betonul.

nu trebuie neapărat să vezi și să auzi
ca să poți extrage rădăcina pătrată
din numărul care exprimă esența
existenței Dumnezeirii.

Adrian Nicolae POPESCU

Atât de aproape...

Te căutam...
desculți, pe potecile aspre ale toamnei târzii,
întrebând păsările,
șoptindu-i codrului
despre sufletul nostru curat și trist,
nealinat încă...
Alergam mulți, tot mai mulți,
numărând umbra plopilor,
răscolind cu freamăt și z bucium
frunza și iarba,
câzând istoviți spre seară
la margine de țarm...
Bucle albe,
perfect ondulate,
amețite de infinitiv,
sfârșind iubiri născute sub balcon,
ne-au aflat răstigniți pe nisipul ud
în nopți senine,
admirând strălucirea primei bolți,
ascultând pasul condeiului
înmuiat în călimara nopții cu miros de tei...
Îți căutam licărirea,
fără a ști că tu,
arhanghel rătăcitor printre stele și slove,
de mult străluceai între noi,

...atât de aproape.

Titina Nica-ȚENE

Copilul a îmbătrânit...

De multe ori, pe malul Beicii,
visez la casa-n care sânt născută,
o casă mică, printre flori,
unde am fost foarte fericită...

Văd frații mei ce-ntr-un picior,
sar tot mereu, răsând, pe drum,
eu îi aud, de parcă toate,
mi se întâmplă chiar acum.

Iar găștele, găgâitoare,
mai zboară ș-acum printre nori
iar eu mă-ntorc, de la pădure,
cu brațul încărcat cu flori.

Și mama mea, acolo-n vis,
e tânără și e zglobie,
o văd venind dinspre colnic,
cu șorțul plin de păpădie.

Tăticul, râde, pe la poartă,
de gluma spusă de un vecin
și viața le pare frumoasă
ciocnind câte un pahar cu vin.

Alerg pe drum cu alți copii
înșir, pe ață, floricele,
le pun la gât și mi se pare
că-s cele mai scumpe mărgele.

Iar pâinea coaptă în cuptor
trimite arome îmbietoare

că-ntreaga curte și grădină
are miros plăcut de floare.

In scârțâit de car cu boi,
stau, sus, peste porumbi, sub lună,
mâncând reci struguri, brumării,
iar clopotul, la gât, le sună...

și râul curge liniștit
cu mici sclipiri de soare-n unde,
încet , încet, eu mă trezesc,
și o tristețe mă cuprinde.

Privind, atent, în luciul apei,
observ că părul mi-a albit,
părinții nu mai sunt nici ei,
copilul a îmbătrânit...

Ion Apostu

Ce-i dacă pleacă toamna

Tu...să nu pleci nicăieri, chiar dacă toamna pleacă,
Ea..si-a luat tributul...de frunze și culoare.
Ea-i veșnică prin timp, și poate să mai treacă,
Tu...ești prea efemeră, tu ești o muritoare.

Tu...să nu pleci nicicând, chiar dacă frigul vine,
Îți dau a mea căldură...din trupu-mi muritor.
Nu simte toamna omul...nu știe de suspine,
Ar mai pleca, vreodată, de-ar ști ce-i ăla dor?

Tu...să nu pleci nicăieri, chiar dacă-ngheață roua,
Avem destule lacrimi...să-nrourăm odaia.
Noi...trecem doar o dată, nu știm ce e „a doua”
Să plângem, dară astăzi! De mâine plânge ploaia.

Tu...să nu pleci nicicând, ești anotimpul meu,
Ce-i dacă pleacă toamna? Și-așa...e cam târzie,

Ești doar un anotimp...ajuns la apogeu,
Ce-i dacă pleacă toamnă, când tu-mi rămâi
magie?

Cătălin Ioan Vega

Acasă

Am mai pecetluit o coajă lăsată în odihnă
lângă părinți aproape de izvoare
căci aripile cresc încet, prin suferință și așteptare
și poate prea târziu migrăm din cuibul morții
noastre
modelul îngeresc de dor spre veșnicie
îl ținem strâns lipit de oase, în cușca cea din
coaste
ca nu cumva să iasă o lumină vie, un vârf de
aripă
să ne mai tundă din mândria pământească...
fără să știm redevenim copii, la minte, la purtare
și-n așteptarea-n riduri simțim plecarea,
când îngerul desface sfoara din ancora înfiptă-n
năsălie
peste puțința omenească reîntregim cărarea
în călduri de cocori...
din nou acasă

Așa cum n-o să știi

Tropote de cai în fereastră
fulgii aștia zbânțuiți ca niște copii
în roiuri oameni de zăpadă cresc
nu mă mai salută, sunt în război cu mine
și frigul din interior anestezie generală
în facturile plătite la zi rătăcesc
unde o fi ușa? să cobor și să cresc
rânindu-te pe mine mă rănesc
bat pasul pe loc ca un soldat cuminte
de veghe în avampostul ultimei priviri

și nici nu știi
și nici nu crezi
cât foc am să topesc
să caut urmele plecării tale
atât de-aproape o să cad încet
să nu îți tulbur pacea.

Doina DRĂGUȚ

Lumea ca un vârtej

Imuabil și temeinic
mă desprind de orice formă
și descopăr lumea ca pe un vârtej

reflectată-n ochii mei pădurea
îmi hrănește gânduri
ce destramă cerul

adaug freamătului meu timp
pentru a-mi cunoaște
propriul univers

întâlnesc adesea
în esența mea
nepotriviri cu mine
uneori mă simt exterioară
lumii ce mă domină pe dinăuntru
alteori văd cum cerul se deschide
și stelele se lămuresc
în mine cresc nedumeriri
iar gândurile disipate mă înlocuiesc
și văd izvorul întregii existențe

Ochii mei

Deodată ochii mei
au început să curgă

două râuri paralele s-au făcut
și curgeau, curgeau, curgeau
și nici maluri nu aveau
unde verzi în spațiu unduiiau
eu priveam înstrăinată cum
pești verzi în sus și-n jos săltau
erau chiar și crocodili
mă gândeam atunci la Borges
ba și la Homer
auzeam o muzică difuză
din *Oedip*-ul lui Enescu
și simțeam cum totul
dispărea în mod treptat
iar problema timpului
era doar problema mea

din somn greu m-am desfăcut
și-am țâșnit către oglindă
ochii mei frumoși erau la locul lor
două boabe de smarald
mă priveau mirat și blând

Melania Rusu Caragioiu

Doamne, amintește-ne de tablele legii

Doamne, învață-ne să Te iubim,
Să îți fim recunoscători,
În fiecare ceas să Te slăvim,
Să nu ne uităm rugăciunea din zori.

Doamne, învață-ne să fim și azi buni,
Să nu ne atingă nici un păcat
Să ne amintim slava Ta, din străbuni;
Sufletul să ne fie mereu împăcat...

Doamne, învață-ne să iubim cele sfinte,
Să căutăm cărările Tale,

Să avem în cuget rugăciunea fierbinte
Și Măreției Tale să-i cântăm osanale !

Doamne, învață-ne să citim Cartea Ta
Să coboare în sufletul nostru o pace,
Să învățăm Aleluia și Imn a-Ți cânta
Și-n viața întregă voia Ta a o face!

Doamne, amintește-ne de Tablele Legii,
De îndemnurile sfinte din Muntele Sinai,
Să știm a ne feri de ispita fărădelegii;
Ajută-ne Tu Doamne, cel ce viața ne-o dai!

Doamne învață-mă!

Doamne, învață-mă să fac o icoană,
Să o împodobesc cu mărgăritare,
Tămâie, credință și lacrimi bune.

Doamne, învață-mă să fac o icoană
A inimii tale sfinte,
Să o împodobesc cu purpură,
Credință, speranță și iubire.

Doamne, învață-mă să fac o icoană
A sfințelor tale patimi,
Să o împodobesc cu Maica Ta Sfântă,
Binecuvântându-ne și rugându-se pentru noi,
Și să o împrejmuiesc cu sfinte rozare și rugă.

Doamne, învață-mă să fac o icoană
A Sfintei Tale Învieri,
Cu Apostolii prosternați în rugăciune
Și cu Sfintele femei purtând candelă aprinsă.

Doamne, învață-mă să propag voia Ta,
Să fie în sânul Bisericii Tale unire și pace!

Dor de țară

Dor de țară, cin-te știe?
Cine plânge cântinel
Asfințitul din câmpie?

Domolit, vorbești cu fală,
Graiul tău, să nu îl pierzi;

Când pronunți, te înfioară,
Vise stinse, pajiști verzi.

Peste lume, azi, plecat-ai;
Uneori o vezi de sus,
Ca o pasăre măiastră;
Tu, destin, unde m-ai dus?

Răsfoiesc slovele clare
Căutând să văd, anume,
Ce se-ntâmplă-n depărtare,
Locului meu sfânt, pe lume.

Dor de țară, cin-te știe
Simte căpătâiul greu,
Și duios strecoară-n suflet,
Gând sfios "Tu, plai, al meu"...

Alexandru ARMEANU

Toate

Toate au oricum parcursul lor.
Toate se întâmplă doar când vor.
Toate-am vrea să le avem mereu.
Toate le dorim când dăm de greu.
Toate le dorim și le-așteptăm,
Toate vin când văd ca nu mai vrem...

Toate vin și toate se petrec.
Toate se pornesc și se opresc.
Toate încep și toate se sfârșesc
Toate se sfârșesc când obolesc.
Toate se sfârșesc și se opresc,
Toate pân-la urmă obolesc...

Toate-s ale tale, nu uita.
Toate se petrec în mintea ta.
Toate vin și toate trec cumva.

Toate vor rămâne-n mintea ta.
Toate trec și se întorc cumva,
Toate vor rămâne-n mintea ta...

Carmen OLTEAN (Canada)

Dor de casă

În inimă îmi bate un clopot
Amintirile sunt ca un roi de fluturi orbi
Pierduți de câmpul lor cu flori
Am să mă-ntorc acasă-n sat
Pe urma firului brodat în suflet
Să urc spinarea dealurilor înverzite
Cu gulerele mov de liliac
Să caut broșele de violete-n iarbă
Lângă troița ce lunca o veghează
Acolo am hălăduit și am crescut
Cu mieii blânzi păscând,
Plângând, strigându-și mama lor
Eu le trăiam durerea despărțirii...
Privind icoana albastră a cerului
Soarele rugă slobozea din raze
Precum cădelnița înmiresmează liturghia
Era odată ca-n povești
O lume cu-o inimă unită
Pământul ne striga pe rând
Veniți, mă frământați cu duhul sfânt!
Ne întâlneam cu drag și veselie
Legăți de trudă în veșnicie...
O funie nedelegată
Mă trage înapoi acasă
Mi-e dor de tihnă, de ulițele satului
Ce îmi vorbeau prin fiecare piatră,
Cu fiecare umbră prin care am trecut...
Mă strigă iarbă îmbătrânită
Mormintele părinților ne-așteaptă
în tăcere
Tata a plecat cu-o rugăciune atârând pe buze
„Copila mea, întoarce-te acasă”!

Toamna

La balul toamnei culorile se-ngână
Lumini și umbre dansează turmentate
Anină parcă-n vis
Săruturi languroase, topite de la soare
Vrăjite frunzele mimează
Un dans al ielelor descins
Răvașe de adio murmură în văzduh
Ce le șoptește vântul de la miazăzi
De cad răsând în brațele pământului
Ce muzică albastră sloboade cerul
De parcă îngerii îngenunchează
Pecetluind misterul arămiu cu o rază
O ploaie în suflet mă cuprinde
Privind la valsul toamnei și al verii
Acest priveghi nostalgic
Cu cerul plin de păsări călătoare
O tulburare stranie ca o fantomă
Ceva se frânge-n mine
Să mă despart de altă vară
Și n-am decât să scriu un psalm cu sânge
din mustul strugurilor copti
să pun la loc inelul de logodnă al verii
într-un sertar al inimii
la amintiri de răscolit când ard un foc

Marina BEZERDIC

O UMBRĂ DE IUBIRE...

În zadar fug, azi în țări străine,
Dorul, inima mi-a consumat,
Iar iubirea dintre noi ca o umbră mi-a rămas.
Și când luna pe cer răsare,
Gândurile îmi dau târcoale,
Că tu ești ca un fulger,
Ce mă lovește astăzi pe la spate,
Dar, eu cu lacrimile ce curg ca ploile în neștire,

În noapte mă contopesc în nori cu durerea din mine...
 Căutând prin galaxie o stea ca să-mi lumineze calea mea...
 Că-nfiorată de-a ta sfidare,
 Astăzi traversez o mare...
 Și mă pierd printre norii infiniți,
 Că, Ciocoi parcă sunt tâmpiți...
 Dar în fiecare dis-de-diminează,
 Privesc în zori și mă rog la Dumnezeu...
 Să-mi dea o clipă de liniște-n viață,
 Că de durerea ce-o port în mine
 Lacrimile curg seara puhoi și
 Se aștern pe față ca roua dimineții, pătând foi...
 Iar, când picul zilei scade mă-ntreb?
 Unde ești tu, Doamne, acum oare?
 Că seara, tristețea și teama mă cuprind...
 Și mă pierd ca o rază de lumină printre nori,
 Când văd astăzi ura dintre noi...
 Iar de dor în noapte nasc suspine,
 Așteptând o altă dimineată, să te văd la față...
 Și tristă oftând în noapte, scriu povestea despre tine...
 Că dragostea noastră se stinge-ncet,
 Arzând ca un cărbune iubirea din mine...
 Că azi sunt ca frunza cea din pom,
 Care în bătaia vântului,
 Mă desprind de tine ușor...
 Și gonită de gând, pe ploaie și vânt,
 Peste hotare pe o stâncă de mare mă avânt
 plângând,
 Că-n viața mea e doar fulger și grindină...
 Și-n zadar fug în țări străine,
 Că unde pășesc cu umbra chipului tău mă-ntâlnesc,
 Dar ziua în tăcere de durerea din mine...
 Prin semne și cuvinte pictez o carte pentru tine...
 C-am fugit în lume, să nu mai aud de al tău nume...
 Și istovită de atâtea patimi
 Ce le trăiesc de-a lungul vieții,
 Ca soarele mă-ndrept spre apus,
 Obosită de drumul parcurs
 Din Italia la București,
 Dosarele să le studiez,
 Fiindcă Corbii se umplură la buzunare...
 Dar ploile de lacrimi nu se opresc,
 Curg seara în neștire peste mine

Și ca o rândunea mă ascund în casă
 Cu durerea ce m-apasă...
 Că viața îmi este plină de grindină,
 Iar iubirea noastră s-a transformat
 Într-un ciorchine de poamă,
 Ce rânzește astăzi de atâtea ploi,
 Care s-au abătut peste noi...

Simion Felix MARȚIAN

Sonet de toamnă

În repetabilul conflict cromatic,
 S-a năpustit rugina incisiv
 Și verdele, atât de expresiv,
 A dispărut subit și enigmatic.

Tristețea are iz ultimativ
 Sub cerul toamnei devenit beznatic,
 Din care plouă greu și reumatic
 Ca într-un implacabil laitmotiv.

Dar dincolo de ploi, de frig, de plumb,
 Se vede a rodirii strălucire
 În aurul ce râde în porumb,

De-aceea, chiar cu bruma prinsă-n fire,
 Mă rog, când de tristețe mă dezbumb:
 Mă întomnează, Doamne, prin rodire!

Simfonie de iarnă

Decorul alb cu falduri de tăcere
 Apasă pe retină dureros,
 Fiind prea greu de-atât de mult... frumos
 Ce dă scânteie de extaziere.

Pe liniștea de vată scriu alene
Steluțele, cu vechi caligrafii,
Și fulgii se adună-n poezii,
Urcându-și epitetele-n troiene.

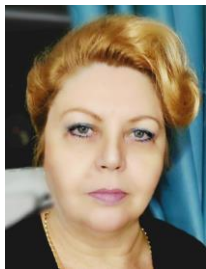
Dar unde-i viața? Căci câmpia tace.
Și râul tace. Și copacii tac.
Doar negrul croncănit ieșind din frac
Vibrează greu sub alba carapace.

E fascinant, dar e prea mare costul
Acestui alb și rece anotimp,
Căci, Doamne, Tu de dincolo de timp
Le-ai stabilit precis la toate rostul.

Dar când mi-ai spus că seva curge vie,
Brodându-i primăverii haine noi,
Am înțeles că viața e în toi
Și în a iernii albă simfonie.

Și-un cântec poartă-n drumul către mâine,
Ce trece prin al iernii labirint,
Spre slava Ta, zăpezile de-argint,
Ținând la piept mult așteptata pâine.

Maria Sturdza Clopotaru

LA STUPCA lui CIPRIAN PORUMBESCU

Dinspre obcini spre Cetate, vânt ghiduș aleargă
norii,
Dealuri vâlvurind străbate și-nsoțește călătorii.
Dar spre Ilișești în zare, calea se despică-n două,
Un vârtej cu flori apare printre boabele de rouă,

Parcă-mbrățișând pământul, **Lira** ce vestește
locul –
Unde dragostea și OG și-au găsit aici sorocul!

Îngeri nevăzuți te cheamă înspre dreapta să
pornești,
Prin pădurea fermecată spre o țară ca-n povești.
Printre flori și roi de-albine, printre arbori
seculari,
Ai ajuns în sat cu bine unde-s oameni gospodari.
Toți născuți cu lira-n piept - te întâmpină voioși,
Sute de copii frumoși - neam destoinic, înțelept.

Din zori înspre asfințit, veșnicind în zarea lină,
Se revarsă-n infinit o **Baladă** ce suspină!
Lira-n firmament tresare când îl pomenim cu dor,
EL zvâcnește-n lumânare și se zbate-n tricolor!
Iar în dreapta de altar, crucea îi veghează drumul,
Teiul secular îl plânge, din greu freamătă
gorunul...

**Și-a rămas aici stupcan,
Domnișorul CIPRIAN!**

Notă: Poezia „LA STUPCA„ este dedicată lui
CIPRIAN PORUMBESCU, la 170 de ani de la
naștere...

Vasile-Cristinel GROZA

Puncte de suspensie

Suntem pe lumea asta trecători,
Sunt mai puține flori decât orori,
Sunt foarte mulți care trag sfori,
Dar iese soarele din nori!

Lumea în care-acum trăim
E-un putregai, de mult noi știm
E ca un fruct cu munți de viermi
Mai poți să rabzi, mai poți să cerni?

Primim în față doar iluzii
Și-n suflete confuzii și contuzii!
Unde mai este poezia vieții?
Mereu adie sabia tristeții!

Stăm cocoșați de datorii
Și unii ne vorbesc subliminal prostii
E un concept foarte-nvechit
Ar trebui pocnit și stăvilat!

Suntem în suflet prizonieri
Dar asta nu de azi și nici de ieri
Trăim de mult într-un infern
Să terminăm cu el, e mult prea tern.

Putem să ne creăm o lume pură
Fără să fie negru-n băătăură
Vrem să lăsăm în urma noastră
Doar cer senin și-o viață luminoasă!

MARIANA GURZA

Noapte de vis și cugetare

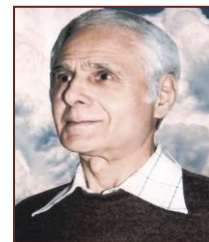
De jur împrejur
singurătatea
și universul ei rece,
albastru.
O strigi
și nu știe că așa o cheamă.
Cum nici noi
nu ne putem călca
propria umbră-n picioare.
Dar dacă e vorba de vise albastre,
de candori,
de sărut,
atunci
cred că știu prea bine
de ce las visul

să mă cuprindă.

Ce-i fericirea?

Când mi s-a vorbit de fericire
era într-un decor autumnal.
O asociasem cu roadele toamnei,
cu îngerii că pogorâseră
pe pământ
și împărțeau liniște și pace
din potire cu mir.
Toamna s-a dus într-ale ei...
sau s-a metamorfozat
într-o zână albă
și i-am cerut acesteia
o pereche de aripi albe.
Am crezut că asta e fericirea,
aripile cu care să zbor.
Dar m-am văzut răstignită pe cer
în încercarea zborului
de-a fericirea.
Și-au mai fost două ocazii
când mi s-a vorbit despre
fericire.
Într-una eram liniștită,
împăcată cu mine însumi,
asta era fericirea.

Florea CONSTANTINESCU

NU VĂ GRĂBIȚI!

Nu vă grăbiți să ne-aruncați la groapă,
Iubiți copii, nepoți și strănepoți!
De multă vreme omenirea-ndoapă
Cu false adevăruri niște inși,
Câțiva nababi și-ai lor ciraci...netoți:
Că sunt bătrânii expirați...învinși...

Că sunt povară mare...tot mai mare
 Și-onor-societatea nu mai are
 Resurse potrivite să îi țină...
 Nababii – ”zei” vorbesc despre popoare
 C-au drept de trai...cutare...sau cutare...
 Le tot asmut, să se împutineze,
 Ca-asupra omenirii să troneze,
 Căci își permit, cu pana pe hârtie,
 A lumii hartă, zilnic, să rescrie!
 De unde au preinșii zei lumină? –
 Mă-ntreb, ca trăitor de rând, și eu –
 Au fost scuipați direct de Dumnezeu
 Cu drept să-mpartă, cum vor, moarte...viață...?
 Ce monștri sunt și cât de multă gheață
 Sub pielea lor de tablă groasă poartă!
 În mâna lor e-a Omenirii soartă?...
 Nu sunt resurse? Cât se cheltuiește
 Pe ură...pe războaie...pe-narmări...?
 Cu banii-aceia umpli zeci de mări!
 Dar cât se fură...cât se construiește
 De-aiurea...fără noimă...fără cap...?
 Și banii-aceia-n alte mări încap!
 Ai cui sunt banii risipiți? Ai lor?
 Ai voștri sunt dar ei împart cum vor
 Și vă răstoarnă în urechi venin
 Iar adevăru-i, zilnic, mai puțin!
 Ipocrizia lor puteri să sperii
 Nu-ți dă că răul întâmplat mai ieri
 Nu fi-va azi...sau mâine...sau mereu!
 Doar banul li-i, pe viață, Dumnezeu!...
 Sărmani nababi...sărmani ai lor ciraci...!
 Bolnave minți de-averii și de putere!
 Nebun cel care poate să mai spered
 Că își vor reveni! N-ai ce să faci!
 Dar când decid și seamănă durere
 Și seceră cu moarte-n seminții,
 Pe monștrii-n libertate să-i mai ții,
 Ba, încă, să profite de putere?

Vă rog frumos să vă gândiți un pic!
 Nu-s vorbe și expresii mari ce zic...
 Va trece multul vieții-n iute zbor,
 Când mai senin...când încărcat de nor...
 Veți fi și voi cum suntem noi acum...
 Ce veți simți, opriti fiind în drum
 De-un tânăr ce v-ar spune verde-n față:
 ”Bă, expiratule, mai ești în viață?
 Hai, pleacă dincolo...că mă încurci!”...

Nu sunt resurse?! Mi se face greață
 S-aud nenorocitul lor slogan!...
 Cei care să-i întrebe, an de an –
 Legal – au pus pe ochi, demult, albeață!...
 Să nu dați curs murdarului lor gând,
 Nu vă lăsați striviți de-un sac cu bani
 Pe care l-ar promite, când și când!
 De-a flăcării iubire grijă-având,
 Trăi-va omenirea mii de ani!

Dumitru POPA

Timpurile noastre

Cu versuri bine aranjate
 Toți poeții au cântat
 Iernile îndepărtate
 Și timpuri de neuitat.

Când norii plini de zăpadă
 Lăsau iarna pe câmpii,
 Lungi troienele grămadă
 Bucurii pentru copii.

Cum ieșeau cu toții grămadă
 Și cu săniile lor
 Făcând tumbe prin zăpadă
 Și țipând cu toții în cor.

Cum umblau copii-n cete
 Prin zăpadă până la gât,
 Ca să aducă în sat veste
 Căci Hristos azi sa născut.

Iar bătrânii se strângeau
 Lângă focul cald din sobă
 Și nepoții ascultau
 Fără să scoată o vorbă.

Toate basmele din lume
 Cu împărați și feți frumoși,
 Sau cu frumoasele zâne
 Sau cu zmei periculoși.
 E târziu și-i miezul nopții
 Vântul fluieră afară
 Iar bunicii și nepoții

Dorm în liniște-n cămară.

Mă întreb și eu măi frate,
Cum se-ntreabă lumea toată
Unde-au dispărut cu toate,
Unde-i iarna de-altă dată?

De ce Terra se-ncălzește?
De la centru către poli
De ce focul pârjolește
De ce iarna nu-s ninsori?

De ce seceta se întide
Și ghețarii nu mai sunt
De ce foametea cuprinde
Multe țări pe acest Pământ?

Toată lumea să-nțeleagă
Căci răspunsul îl găsim
Toată omenirea-ntreagă
Poluarea s-o oprim!

Asta stă în mâna noastră
La copii și la părinți
Dumnezeu să ne ferească
Să n-avem meteoriți.

Căci la El este speranța
Le orânduiește toate
În mâna Lui este viața
De când te naști și până la moarte!

Corneliu CRISTESCU

LA-NCEPUT A FOST CUVÂNTUL

Motto:

La-nceput a fost Cuvântul
Și Cuvântul era la Dumnezeu....

În lumea asta mare, în timpul ce-a trecut,
Tot ce-apăru în lume, avu un început.

Chiar lumea noastră-n sine, toată, la rândul său,
A fost creată-ntreagă de Bunul Dumnezeu!

Creația divină începe cu pământul,
Lumina, Ziua, Noaptea, Seara și Dimineața,
În prima zi, acestea au fost s-aibă-nceputul;
Mult mai târziu avea s-apară pe pământ viața!

Cerul, făcut de Domnul, avu un început,
Privit de pe pământ, Cerul ne-pare-un imens.
A doua zi-n Geneză, tot Domnul l-a făcut;
Dacă-l privești o dată, viața prinde sens!

A treia zi a separat uscatul de ape,
Atuncea Domnul a dat pământului verdeață,
Căci Domnul chiar știa că viața e pe-aproape;
Semn clar că-n lume va apărea și viață!

Ca să despartă Ziua de Noapte-n totdeauna,
În ziua a patra, pe Ceruri, Domnul a făcut
S-apară Soarele și Stelele, și Luna;
Iar zilele și anii avură-un început!

De-atunci, se tot învârt, pământul luminează,
În mări apare viața, dar și viețuitoare,
În ziua a cincea, Domnul pe ele le crează;
Iar viața pe pământ apare înfloritoare!

Pe pământ, în ziua următoare, Domnul a făcut
Viețuitoare multe, în Geneză așa citeam,
Căci **OMUL** acum își are sfântul început;
În ziua a șasea, Domnul crează pe biblicul
ADAM!

Lume a fost făcută să trăiască-n armonie,
În ziua a șaptea, Domnul lucrarea și-a sfârșit,
Noi o descoperim acuma prin *Teologie*;
În ziua a șaptea, Domnul, atunci, S-a odihnit!

La-nceput a fost Cuvântul, prin el toate s-au
făcut,
Cuvântul era la Domnul; Domnul toate le-a-
nceput:
Și pământul, și lumina, natura verde și pomul,
Au fost făcute în Timp, și tot în Timp apăru
OMUL!

(După articolul: *Din tainele Universului*, de N.
Grigorie Lăcrița, rev. Bogdania nr. 109-110.

CATRENE PATOGENE ȘI UMORISTICE

Liviu ZANFIRESCU

"UNDE DAI ȘI..."

Au răcnit din toți plămânii
Că-s reduceri pe afiș
Păcăliți au fost românii
Ieftiniri cu... mărunțiș?!

DE LUAT AMINTE

Se topește, Neamu-i flasc
Că abia mai poți să-ngâni
În Diaspora se nasc
Deja, mult mai mulți români?!

PE INVERS

Fost-a momentul cotirii
Să sperăm că mai trăim
Ordonanța ieftinirii
Însă, tot mai scump plătim?!

DORINȚĂ

România educată
Pusă mai mereu pe fugă
Nu se vrea încălecată
Și nici... slugă!!!

...ANTISTRES

Sunt multe tratamente
Real evenimente
El face terapie
Prin joc... sinonimie?!

REZOLVAT CAZUL

Se răsuțește Caragiale

Mai egali decât egalii
Totuși, ei se vor specialii?!
Ce propun marea **schimbare**
Printr-o simplă **transformare**
Cu urare: "La mai mare!"

ȘMECHERIA CU... SINONIMIA

Caragiale e încă viu

Magistrați ce-s mai presus
Ce-au avut de spus, au spus
Zic că ei vor o **schimbare**
Însă nu... **modificare**?!!

CELEBRITATE

Pe traseul mult râvnit
Mare ștab a fost s-ajungă
Da-n final s-a dovedit
Din coceni... c-a fost o... glugă?!

Ion CROITORU

Albă ca zăpada mascată

Cu treaba ei gospodărească
I-așteaptă pe pitici să vină,
Dar nu să-i spele, să-i hrănească,
Ci să-i bage-n carantină

Avantajul vaccinării

Gonea flămând nea Bursucel
Să facă azi și un rapel,
Că de-l înțeapă iar în braț,

I s-a promis și un cârnaț.

PROZĂ SCURTĂ

Medic cercetător

Un tratament la boala ta
Nu-l spun, că nimeni nu îl știe,
Da-l aflu de vei accepta
Să-ți fac întâi autopsie.

Simbolul resetării

Triunghiuri trei, cu cercuri două:
E bufnița drăcească, nouă,
Ce vrea cu forță infernală
S-aplice groaza mondială.

Moș Crăciun indecis

Sta Moșu-n dubiu lângă perdea:
Un joc de șah cui să îi dea,
Fetiței albe cu-o floare-n piept,
Sau unui negru mic și deștept?

Altă criză la TV

De umoriști e criză iar,
Nu-s nici vedete jucăușe,
Nici comici mari nu mai apar,
Nici Huidu-cid cu bebelușe.

Declarație kilometrică

(la ajutorul pentru încălzire)
Ei mi-au făcut din bani o rație
Și-s bucuros c-aproape strig,
Dar pân-să scriu o declarație,
Învăț cum să nu-mi fie frig.

Gruia COJOCARU

În bătaia puștii

(secvență dintr-un roman nenăscut)

Ziua se deschidea molcom, cu egal orizont. Un vânticel șerpua aspru printre răchitele înflorite. Soarele tocmai își preschimbase jăraticul fluid într-o mantie galbenă, când Pavel se întorcea de pe imaș. Priponise oile, iar acum privea atent apa de lângă malul iazului. I se făcu o asemenea poftă de raci fierți la ceun, că nu era mult și-ar fi intrat să mestece mărul din apa rece. Vara trecută prinsese câteva traiste bune de crustacee prin galeriile de la malul apei. Uneori înhăța câte un rac mai mare, cu o carapace neagră-verzuie, îl ținea în palma deschisă, iar jivina îl cerceta cu antenele, apoi, cu răbdare chirurgicală, îi secționa discret pielea degetelor cu cleștii chitinoși. Băiatul părea că trece ușor peste durere, ori poate că urmărirea firicelele de sânge ca plată pentru bucuria capturii. Într-o zi a adus un rac în curte și-i supraveghea cu interes mișcările. Crustaceul se deplasa încet cu piciorușele dispuse în mai multe perechi, iar lângă un bolovan se opri. „S-ar părea că umbra i-ar face bine”, își zise băiatul, dar în clipa următoare scroafa cea vârgată țâșni pe lângă el. „Am uitat să pun forăibărul la porțiță, după ce i-am scos gunoiul”, își aminti Pavel, „să vezi ce de lucru-mi dă beleaua”. Scăpată din bașca strâmtă, scroafa alerga bezmetic prin curte, făcând un zgomot asurzitor. Băiatul luă un băț și încercă, fără succes, să o mâne spre adăpost. Animalul era însă prins de nesperata fărâma de libertate și nu dădea semne de cooperare. La un moment dat călcă peste rac. Copita ascuțită spintecă platoșa crustaceului și un sânge albastru se ivi pe dată. Porcul se opri și

adulmecă. Băiatul lovi scurt râtul animalului și recuperează rămășițele racului.

Din depărtare veneau huruituri stranii, care-l scoaseră din observare. Erau niște mogâldețe întunecate, care urlau de se cutremurau casele. Ferestrele dezlegau un tremurat înăbușit, găștele măcăiau nervos, găinile cotcodăceau de parcă o întâlneau pe roșcată. Pavel alergă spre sursa zgomotului. Maria își întrerupsese lucrul la stative și călca șovăitor, căutând să dezlege taina vuietului. Văzuse odată doi monștri metalici și un puhoi de oameni împrejurul lor, când mersese la Săveni, cu ardei de vânzare, dar prin părțile lor nu întâlnise după război alte vehicule în afara căruței trase de cai ori a carului cu boi. Nedumerirea creștea pe măsură ce sporea vacarmul. „Așa zgomot n-am mai auzit de pe vremea când Armata Roșie a culcat cu tancurile gardul de la răsărit și șura cea veche”, își aminti femeia și se înfioră ca lovită de un proiectil. Vântul se înteeți brusc, cerul se întunecă. În ia subțire începuse să dărdăie, când cinci tractoare ajunseră în fața celor doi.

– Ia-ți plodul și dă-te la o parte femeie! tună un individ cu părul bălai, cocoțat în jilțul tractorului.

Femeia rămase nemișcată, parcă rădăcinile îi crescuseră în tălpi și-o legaseră de glie, mai ceva ca pe vremea lui Mihai Întregitorul...

– N-auzi, stârpitură?! Șterge-o d-aici, că te fac una cu pământul, zise tractoristul și tură în gol motorul bestiei. Ceialalți râseră, iar unul dintre ei adăugă:

– Poate-o vrea s-o lucrăm colea pe arătură, că văd că are material bun!

– Ce zici, te prinzi, cumătră? se iți altul batjocoritor.

Deși apăsată de grijile clepsidrei, trupul mlădios al Mariei păstrase un anume farmec, care încă mai ispita. La piață, când Gheorghe pleca să vadă mersul târgului, nu ducea lipsă de propuneri deșucheate. Maria râdea ușor, ca să iasă din joc fără să-și ofenseze clienții, se prefăcea cu nu-nțelege aluziile și-i îndemna pe *crai* să cumpere mai multă marfă. Unii mai luau o căpățână de varză ori vreo două funii de usturoi, măcar că adesea le prisoseau. Maria își făcea cruce cu limba când indivizii de tipul ăsta se depărtau, dar nu-i pomenea nimic lui Gheorghe, că se temea de vreun

bucluc inutil. Acum însă întâmplarea avea o cadență nouă, nemaîntâlnită. Gheorghe venea cu pas greu, fără ezitări. Se opri în fața tractoarelor și se sprijini în toiagul de soc, decojit răbdător și fiert la foc tihnit.

– Ce căutați voi pe pământul meu?! Cine v-a pus să-mi stricați socotelile?!

– Noi suntem trimiși de tovarășul președinte de la Gospodăria Agricolă Colectivă. Tot pământul a intrat în gospodărie, nu știai?...

– Băieți, ca să n-avem vorbă multă, întoarceți-vă de unde ați plecat, că altfel...

– Că altfel ce, bădie?!?

– Că altfel nu e bine! zise Gheorghe, și ochii îi scăpărau sălbatic.

– Treci bă de-aici, că noi avem treabă! porunci cu silă un tinerel rotofei, cu tulleie roșcate pe barba ascuțită.

Gheorghe privea dâra neagră, care tocmai tăiase cordonul verde de grâu, semănat cu mișală în toamnă. Abia atunci se luminează, dar parcă tot nu-i venea să creadă că cineva îi fura pe față osteneala.

– Ascultă bă, pământul ăsta e al nostru, al gospodăriei, ce n-ai înțeles?! aruncă unul dintre lucrători, zâmbind larg.

Gheorghe învărti ghioaga și i-o trânti în scâfărlie drept răspuns. Tânărul se prăbuși cu zgomot surd. De sub șapca de postav începu să-i șiroiască un sânge întunecat. Unul dintre tractoriști, un lungan deșirat, dar iute ca o nălucă, se repezi spre bărbat cu un levier lung. Gheorghe se răsuci și-l lovi în umărul drept. Un urlet spintecă văzduhul, iar inamicul se zvârcolea la pământ. Ceialalți trei tovarăși săriseră din tractoare și priveau îngroziți.

– Mai vreți, măi, pământul meu?! hohoti Gheorghe și făcu un pas în față. Cu sete izbi băta într-un tractor.

Cei trei cotiră cu spatele pe lângă utilaje și o rupseră la fugă. Maria se apropie de omul plin de sânge, îi scoase șapca și-i cercetă rana. Rupse o bucată din poala ieii și o îndesă în locul de unde izvora cald șuvoiul vâcos.

– Treci ș-adu iute o găleată cu apă, Pavel, și niște cârpe curate! porunci mama, atentă la pulsul jugularei de pe linia gâtului rânitului. Gheorghe făcea cercuri largi în jurul celor doi

intruși, iar mintea lui părea să nu deslușească motivul pentru care *ăia* îi călcașeră bătătura. „*Am rupt de la gura copiilor și mi-am plătit la timp cotele, din pricina noii stăpâniri aproape c-am rămas fără sămânță pentru noua recoltă, da' n-am împrumutat un leu de la nimeni... ce mai vor ăștia de la mine?! Sunt slobod pe ogorul meu!*”, conchise bărbatul și parcă-și mai domoli zburciul.

– Bădică, bucură-te cât mai poți, că pentru dumneata de-abia de-aici începe greul! zise lunganul, care zăcea într-o rână. Gheorghe strânse pumnii și îl privi aprig, dar se potoli când îi văzu ochii imobili, fără urmă de ură.

– Grăiește mai pe înțeles, ca să pricep și eu! ceru Gheorghe, pregătit pentru vreo lovitură neașteptată.

– N-avem nimic cu dumneata, nene, eu sunt din Ghindărești, de pe malul Dunării, din zona Dobrogei, istlant îi din Giurgiu, ceilalți sunt de pe lângă Târgoviște, Bacău, Călărași. N-am venit aici de capul nostru, partidul ne-a trimis în părțile astea ale Moldovei să luăm pământul pentru gospodăriile colective. După ce s-a terminat colectivizarea în Dobrogea și în sudul Moldovei, ne-au trimis prin Maramureș, apoi în Banat, acum în Moldova de Sus. Unde țărani refuzau să-și cedeze pământul de bună voie, veneau soldații, miliția și alții, în civil, care dădeau ordine stricte, executate pe dată de ceilalți. Ce păteau rebelii o să afli dumneata... Făcu o pauză, apoi încheie: dar să știi că și noi suntem țărani, eu, de pildă, mă trag dintr-un neam de țărani-pescari, lipoveni. Pe vremuri, bătrânul meu creștea vite, iar când sfârșea munca în bătătură mă lua la pescuit pe Dunăre, cu volocul. Să vezi cum e borșul de știucă ori de șalău cu apă din fluviu...

– E bun și aista din crap sau din caras, n-ai grijă! observă Gheorghe ca pentru sine.

Tânărul clătină din cap, iar tăcerea se instalează brusc și creștea diferit pentru amândoi. În vreme ce *intrusul* înota ori aluneca cu barca pe Dunăre, în Gheorghe cuvintele lunganului îi loveau tâmpile cu ciocănele invizibile. Panica urca biruitoare. În timpul acela, Maria spălă cu apă rece rana din creștetul celuilalt lucrător, care-și veni în simțiri sub mușcătura lichidă, unse apoi cu îndemănare locul vătămat cu alifia din untură de

porc și flori de gălbenele, pregătită anume pentru situații problemă, și pansă zona cu un prosop curat din in, ținut în cas' cea mare pentru întâmpinarea preotului de Bobotează. Mintea-i era în altă parte. Știa instinctiv că Gheorghe e dărâmat, simțea că trebuie să găsească o soluție, o cale, dar, pentru întâia oară în viață, nu găsi niciun pai de care să se agațe. „*Până și atunci, în august '44, când ne-au pustiit trupele roșii, nu m-am pierdut, își aminti ea. M-am ascuns cu țâncii într-o vizuină de viezure, adâncită de Gheorghe pentru vremuri de restriște, pe lângă pâlcul de răchite din capul iazului, știind că va trece și uraganul ăsta. Soldații au scotocit peste tot, au găsit niște rachiu de mere, pe care-l pitisem în pod, iar pe vaca cea vânat-plumburie, care trebuia să fete în două săptămâni au junghiat-o. Eu o priponisem într-o vâlcea, dar răgetele au dat-o de gol. Să vezi ce chef au încins eliberatorii... Bine că n-au îngăduit prea mult, altfel scoteau și tălpile de la podea să frigă carnea cu ele. Noroc de gardul cel gros de nuiete, odihnite sub soare dinainte de război...*”

– Trebuie să pleci, Gheorghe, apăsă Maria pe fiecare cuvânt, iar bărbatul se așeză fără zgomot pe pământul rece.

– Da, ascunde-te cât mai ai vreme, dacă ești prieten cu șerpilii, preciză lunganul râzând, iar Gheorghe își fixă degetul mare la tâmplă.

– Și unde să mă duc, Marie?!

Femeia dădu să răspundă, dar în clipa următoare își înghiți cuvintele.

– Te duci și tu pe la Săveni, mai vezi cum merge târgul, poate vindem niște rogojini...

Bărbatul o privi aspru și, dacă nu i-ar fi citit privirea, ar fi croit-o furios. A răspuns calm:

– Vino să-mi dai alți nădragi, că ăștia-s cam flenduriți!

Femeia porni grăbită spre casă. Înțelegea că o mână străină și grea îi poate înlănțui brutal bărbatul. Scoase din cufăr tunica de bumbac, lungă până la genunchi, o pereche de nădragi din in, niște țătari din lână albă, încrețiți de la genunchi la glezna piciorului, opinci noi din piele de pe spinarea porcului, un pieptar din blană de oaie și un suman pentru zile mai crude, pe care Gheorghe îl luă pe mâna stângă. Puse într-o traistă un urs de mămăligă, copt de dimineață în jarul vetrei, o dărabă de șuncă afumată, o turtă uitată cam mult

pe plita încinsă, un castronel din tablă groasă, o frânghie de cânepă, amnar și cremene. Gheorghe îndesă într-un buzunar ceasul cu lăntișor de aramă, pe care-l sustrase de la un ofițer neamț, căzut în Războiul cel Negru și pe care-l purta doar în zile de sărbătoare. Briceagul odihnea în chimirul cel vechi, de care se despărțea doar noaptea, la culcare, iar bărdița și-o legă la spate.

– Du-te și te-ascunde în pădure, până trece și focul ista, zise Maria. Peste trei zile încerc să ajung la stejarul lui Toma. Dacă nu te gădesc, o să-ți las ceva de-mbucac prin preajmă.

– Să ai grijă de băiet! spuse bărbatul cu glasul gol.

O clipă Gheorghe o îmbrățișă sălbatic, apoi se desprinse brutal de trupul înfricoșat al femeii. Se întoarse fără s-o privească. Nu voia să i se vadă ochii umezi. Se depărtă absent, fără vigoare, parcă îmbătrânit. Pavel îl urmări o vreme, dar în cele din urmă tatăl îl simți:

– Mă și miram c-ai dispărut așa, dintr-o dată... Știi, băiete, eu trebuie să plec și nu știu când și cum mă-ntorc. Tu ai grijă de *drumul* tău și-ncearcă să-nțelegi mai bine viața asta! Și-acum, pleacă!

Fiul ezită. Ar fi vrut să-și îmbrățișeze tatăl, însă vocea răstită îi tăie orice elan:

– N-ai auzit să pleci, ai destulă treabă acasă!

Georgeta TUDOR

CĂLĂTORIA ECHIPAJULUI ROGVAIV

Moto: „Dacă dragostea, gândurile pozitive ar putea fi transmise- și pot fi transmise-și recepționate de oameni, acestea ar putea fi o sursă de energie fantastică, extrem de mare, care ar face inutilă existența celorlalte posibilități de a capta energia, cum ar fi hrana. Prin hrană omul preia o

energie infinit mai mică decât cea pe care o poate primi prin gândurile bune și dragostea de la ceilalți oameni. Captând energia divină, omul va intra în rezonanță cu Dumnezeu și va putea deveni ceea ce Creatorul a vrut ca omul să devină, o fărâamă de Dumnezeu iar calea pentru a ajunge în acea stare se află la îndemâna tuturor oamenilor.”

Dumnezeu a zis. „, Să fie lumină!” și în secunda următoare explozia „atomului primar”, în care era concentrată întreaga masă a Universului, a făcut ca spațiul infinit să fie brăzdat de fragmente ce zboară și azi în toate direcțiile. Cei din Viitorul foarte, foarte, foarte îndepărtat le-au numit galaxii, pe altele quasari. Big Bang-ul a făcut ca din nimicul care exista la început să apară o lume fascinantă pentru inteligența creată cu mult mai târziu de momentul marelui început.

La marginea Universului, dintr-o stea aflată în constelația X, un echipaj se pregătește pentru marea călătorie ce avea să urmeze pentru întâlnirea cu Viitorul foarte, foarte, foarte îndepărtat. Roșu-foton, fiind cel mai mare din echipaj, rostește către ceilalți șase frați:

-Parcurgerea Universului nu-i o treabă atât de simplă, cum nici misiunea pe care ne-o asumăm, aceea de a lupta cu Marele Îngheț și Profundul Întuneric. Să fiți tot timpul uniți, iar tu, Violet-foton, chiar dacă ești cel mai mic, să fii cu băgare de seamă la vecinul tău Ultra, acesta se mai încurcă cu câte-o moleculă și rămâne absorbit. De vecinul meu Infra am eu grijă. Și trebuie să mulțumim celor din Viitorul foarte, foarte, foarte îndepărtat, cum ar fi Einstein, că ne-au botezat așa frumos, fotoni.

Pregătirile fiind făcute, fiecare și-a luat cuantă de energie și membrii echipajului ROGVAIV s-au imbarcat pe nava LIHGT ce avea să-i poarte în marea călătorie ce începea. Imensitatea spațială pe care o parcurgea naveta în miliarde de ani le oferea spectacolul nașterii și morții stelelor. Întâlneau stele în primul stadiu de evoluție, când contracția gravitațională făcea ca gazul și pulberile din norul cosmic să cadă în interiorul acestuia, și stele în plină evoluție care radiau energia reacțiilor termonucleare în care primul element chimic hidrogenul, ^1H , pe care Mendeleev din Viitorul foarte, foarte, foarte îndepărtat l-a așezat în tabelul ce-i poartă numele, dispărea împreună cu fratele

său deuteriu, ^2H , să apară vărul lor ceva mai mare heliu, ^4He .

-Privește, Roșu-foton, cu ce viteză se mișcă pitica aceea albă, observă Verde-foton, față de care creatura lui Dumnezeu OMUL-„oglină” a Universului cel Mare, ce are imprimată în el aceeași expansiune care a făcut din sămânța Big-Bang-ului să se ajungă la o rază de 15 miliarde de ani lumină, are o sensibilitate mai mare.

-Da, este o stea foarte densă, formată din materie degenerată. Și-a închis cuptorul termonuclear și trăiește pe seama rezervei de energie termonucleară acumulată în trecut. Dar, peste ceva timp, se va răci și va deveni o pitică neagră. Să fim atenți să nu ne ciocnim de vreuna că nu se vede.

Și călătoria intergalactică continuă. Miliarde de ani se scurg și LIGHT, plecată de pe unul din quasari, unul din cei mai îndepărtați aștri pe care omul din Viitorul foarte, foarte, foarte îndepărtat bănuia că i-a descoperit, după ce lasă în urmă cefeidele (stele cu strălucire variabilă în timp) din nebuloasa Andromeda, ajunge în galaxia Calea Lactee, unde Creatorul i-a închiriat OMULUI una din planetele Sistemului Solar.

-Mingea asta de foc ce susține nouă planete pe lângă care trecem este asemănătoare celorlalte stele din Univers, observă Galben –foton.

-Este greu de presupus că ar putea exista viață într-o lume veșnic întunecoasă și rece, lipsită de lumina și căldura oferită cu atâta generozitate de Soare. După cum vedeți, această planetă de la granița Sistemului Solar este înghețată și neprimitoare. Pluto i-au zis contemporanii Viitorului foarte, foarte, foarte îndepărtat.

-Uriașa sferă incandescentă are 90% din masa întregului Sistem Solar, intervine Indigo-foton. Și în cuptoru-i termonuclear ard de miliarde de ani imense cantități de hidrogen transformându-se în heliu. În Viitorul foarte, foarte, foarte îndepărtat proporțiile sunt de 75% H și 25% He.

-Ne vom stabili cartierul general aici în fotosferă, hotărăște Roșu-foton, căci grosimea ei de câteva sute de km ne va garanta existența cel puțin câteva miliarde de ani.

Și nava LIGHT își poartă echipajul în toate misiunile cosmice plecând, de fiecare dată, de pe steaua pe care poposise, Soarele, și, ajungând pe singura planetă locuibilă, Terra, acolo unde istoria

omenirii va începe cu patru mii de ani î.Hr. Echipajul ROGVAIV a fost martorul tuturor minunilor create de om, singura ființă inteligentă care, de-a lungul mileniilor, caută, descoperă, zidește, dar, după o vreme, începe să distrugă. A luminat calea vechilor civilizații care au construit cele 80 de piramide ale Egiptului, înșirate pe o distanță de 70 km, cu începere de la Cairo spre sud, pe malul de apus al Nilului, despre care Edison spune mult mai târziu:

„ Pe Pământ toate lucrurile se tem de timp, dar timpul se teme de piramide.” Pe malul mării, Arhimede din Siracuza pregătește sistemul de oglinzi îndreptate către soarele care arde din înaltul cerului. Cei 7 membri ai echipajului ROGVAIV se îndreaptă spre suprafețele reflectătoare după care se năpustesc cu toți deodată asupra corăbiilor romane pe care le incendiază.

Că oamenii au ajuns să folosească energia în scop distructiv, s-a văzut în august 1945, la Hiroșima...și a izbucnit o lumină, parcă s-ar fi dezintegrat o stea. Dar nu era LIGHT cu echipajul său. A fost un fulger care a orbit 300.000 de oameni. Explozia s-a auzit de la 40-45km...Enola Gay, avionul purtător, „vomase” din pântecul său pe Little Boy, bomba ce avea să schimbe cursul omenirii. Pentru cei aflați mai aproape a urmat tăcerea veșnică.

Sub căldura blândă a Soarelui, rănilor se cicatrizează, sistemele vii se regenerează, viața merge înainte atâta vreme cât echipajul ROGVAIV ajunge pe Terra. Și oamenii au continuat să caute, să descopere, să inventeze...

-Cred că am ajuns în Viitorul foarte, foarte, foarte îndepărtat, face remarca Albastru-foton. Suntem în anul 1882 când Edison, care de-a lungul vieții a avut peste 1000 de invenții, proiectează și pune în funcțiune, la New York, prima centrală din lume și, de acum, multe nave terestre cu echipaj ROGVAIV clonat parcurg distanțele pe planeta albastră alungând întunericul când Soarele se duce la culcare. Multe lucruri minunate au făurit oamenii: au stăvilat apele râurilor cu baraje uriașe ca să le folosească energia; năvășului atom i-au pus „căluș” în reactoarele nucleare unde-l determină să elibereze energia în mod controlat; s-au desprins de sol învingând gravitația și au

construit avioane și rachete. Leonardo da Vinci spune: „Marea pasăre își va lua zborul și omul desfășurând aripile va umple universul de uimire.”

Nava intergalactică LIGHT a ajuns și-n țara binecuvântată de Dumnezeu România, luminând calea atâtor oameni deosebiți: Traian Vuia, Aurel Vlaicu, Henri Coandă, etc.

În vara anului 1910, Henri Coandă a desăvârșit primul avion fără elice, propulsat de un jet reactiv, cu însușiri aerodinamice superioare. La 14 decembrie, același an, acest avion s-a ridicat de la sol pilotat de inventator, efectuându-se astfel primul zbor din lume cu un avion propulsat cu un motor cu reacție. Deși a fost remarcat ca fiind un aparat în care totul a fost nou, prioritatea aviației cu reacție a fost revendicată decenii mai târziu de alți constructori de avioane. De altfel, Gustaf Eiffel, elogiind realizarea lui Coandă, i-a prorocit cu regret: „Păcat, tinere, că te-ai născut cu 30 de ani prea devreme.”

Acum fotonii de pe LIGHT se zbenguie pe lentilele ochelarilor profesoarei de fizică care le explică elevilor despre Soare, de unde vin ei în 8 minute și 20 de secunde, ajungând pe Pământ prin „ferestrele” atmosferei (350-700 nm). Cam peste cinci miliarde de ani Soarele va deveni o „gigantică roșie” care cu dogoarea de 1000 de ori mai mare va topi planetele din apropiere. Evoluția tehnologică va permite oamenilor să colonizeze alte lumi ale galaxiei. O posibilitate ar fi Titan, satelitul lui Saturn, care se pare că poartă primele „cărămizi” organice ale vieții, hidrocarburi lichide (etan și metan). Dotat cu atmosferă ar putea fi viitoarea „casă” pentru oamenii generației viitoare constrânși să părăsească Pământul, golit de resurse și amenințat de creșterea în volum a Soarelui.

Cercul de fizică s-a terminat. Afară, ploaia repede de vară s-a oprit și Soarele se ivește de după nori. Pe cerul care începe să se limpezească, echipajul ROGVAIV salută OMENIREA.

Maria Sturdza Clopotaru

ÎNGERUL ALB ȘI ÎNGERUL NEGRU

Apăruse o geană de lumină ușor albăstrie, semn că în curând urma să răsară soarele și viața

oamenilor cu preocupările lor de zi cu zi își va urma cursul firesc. Așa l-au prins zorile pe Ovidiu. Stătea rezemat pe coate la marginea ferestrei. De fapt îi amortiseră de câteva ori, dar tot nu renunțase la stările acelea oscilante, de la unele gânduri în care parcă era furat și dus undeva într-un gol fără mișcare, unde se simțea foarte bine, la altele care îl răscoleau și îi dădeau o stare de disconfort, până spre frică. Nu a mai avut liniște de aseară de când bunicu' i-a spus *pilda* aceea, cum zice el: *din bătrâni*, despre *Îngerul alb* și *Îngerul negru*. De atunci se gândea în continuu la asta! Parcă în mintea lui se forma o încregătură stufoasă de gânduri. De la unele posibile, până la altele supranaturale. Unele ramificate spre bine, altele spre rău. În acea avalanșă de gânduri greu de stăpânit, parcă i-a apărut de undeva ... un impuls luminos prin care devenise conștient că el le creează, așa cum învățase la școală. Adică doamna dădea o poveste la toată clasa, unde era prezentată până la un punct acțiunea personajelor, dar finalul era neterminat. Aici doamna învățătoare testa creativitatea fiecărui copil. Îi spunea *povestire cu final neașteptat*. Fiecare copil trebuia să și-l imagineze așa cum voia el, adică să țină cu forțele binelui, deci să aibă *un final fericit* sau să țină cu forțele răului. Evident că stă în firea noastră a oamenilor să ținem cu personajele pozitive din poveste. Oricum, după aceea, fiecare trebuia să motiveze de ce a ales să scrie așa și nu altfel. Interesant! Nu? Ei bine, și de data asta era interesant, dar foarte complicat. De fapt, bunicu' Constantin începuse cu *pilda* despre sabie, și anume că *într-o teacă nu încap două săbii*. Aici era simplu de înțeles, pentru că Ovidiu când era mai mic, se juca uneori cu o săbiuță aurie din plastic. Avea un suport în care o păstra să nu se rupă. Bunicu' zicea că războinicii o țineau în teacă să nu se tocească sau să nu se accidenteze, adică să nu se taie din greșală, pentru că săbiile de-adevăratelea sunt ascuțite mult mai bine decât cuțitele din bucătărie. Când bunicu' începuse să-i spună mai multe, de exemplu: de ce oamenii nu sunt pașnici și se luptă, de ce lupta se dă între bine și rău, și așa a continuat cu o poveste din vremea dacilor, a strămoșilor noștri de demult, despre *lupul alb și lupul negru*. Nici nu și-a dat bine seama când acesta începuse să-i povestească

despre omul matur și copil deopotrivă. Ei, asta era deja altceva! Și Ovidiu parcă devenea din ce în ce mai atent. Așa aflase că la începuturi, când Dumnezeu a trimis oamenii pe Pământ toți erau numai buni, adică *după chipul și asemănarea Lui*. Între timp, oamenii au început să nu mai asculte de legile divine, prin care toți oamenii trăiau la un loc, întru armonie și iubire de frați. Unii însă au început să devină invidioși, egoiști și răi. Așa a început separarea între oameni. Grupurile au devenit din ce în ce mai mici, până au ajuns la un bărbat și o femeie. Apoi fiecare familie a început iar să aibă copii, copiii lor la rândul lor copii și așa mai departe, până în zilele noastre când auzim de așezări umane pornind de la o familie, o casă, mai multe familii și mai multe case au format un sat, o comună, un oraș, o țară, până la un continent. Aceste transformări ale oamenilor au dus la competiție. Unii au devenit bogați, adică aveau mai mult decât le trebuia, iar alții săraci, încât abia reușeau să supraviețuiască. Cei bogați începuseră să-i facă sclavi pe cei săraci și neajutorați. Aceștia după un timp, nu au mai putut să suporte nedreptatea și au început să se răzvrătească și să se lupte pentru drepturile lor divine, pentru libertatea și egalitatea între oameni, așa cum o lăsase Dumnezeu pe Pământ. Și uite așa, au trecut zilele, săptămânile, lunile, anii, deceniile, secolele, mileniile și așa mai departe... și dacă privim la ceea ce se întâmplă astăzi în lume, observăm că oamenii încă se mai luptă, încă există separarea dintre bine și rău. Mai mult chiar, dincolo de înțelegerea oamenilor... undeva în sus, în ceruri, pe scara care duce spre Dumnezeu s-ar mai găsi și acolo forțe ale răului care se opun Iubirii Divine. Acestea încearcă să-i influențeze, să-i ademenească pe *oamenii slabi de înger*, care datorită lăcomiei și dorințelor împotriva firii, împotriva creației pure a lui Dumnezeu, manifestate într-un fel sau altul, își pierd credința în Dumnezeu, își acoperă ochii, urechile și sufletul cu ceața faptelor rele. Se spune că *Dumnezeu așa de mult a iubit omul, încât i-a lăsat această posibilitate să aleagă conștient de partea cui va fi în viață, în lupta dintre forțele binelui cu cele ale răului*. Dacă vei auzi expresia *liberul arbitru* să știi că asta înseamnă. După cele auzite, tare s-a mai mirat Ovidiu aflând că și el poate să aleagă:

– Cum adică, Bunicule? Cum pot eu să aleg, dacă spui că *îngerii care sunt oastea lui Dumnezeu, trimisă anume să-I îndeplinescă dorința Lui, adică să ne apere, sunt întotdeauna cu în noi și cu noi?* Cum să aleg, Bunicule? Cum să fac asta? – Ei, voinicule, este ca și când l-ai hrăni pe unul dintre ei, fie că îi zici lup sau înger. Acestea sunt doar metafore, cuvinte ca să poți să-ți imaginezi.

– Un lup care este ca un câine mai mare, dar este sălbatic, înțeleg că trebuie să mănânce și el ceva să nu moară de foame, dar pe un înger, nu înțeleg cum îl poți hrăni, Bunicule?

– O, este și mai ușor! Îl hrănești cu faptele tale bune, curajul tău, cu gândurile și rugăciunile tale, într-un cuvânt, i se spune: *IUBIRE!* Despre ea se zice că vede tot, știe tot, poate tot pentru că este cea mai puternică armă/forță din Univers. Asta îi poți oferi *Îngerului tău Alb*, adică *Îngerului Vieții!* Spune-mi, te rog, tu ai auzit sau ai văzut filmul *Războiul stelelor (Star Wars)*?

– Ua! Sigur că da, Bunicule! Toți băieții îl știu! Cine nu a auzit de luptătorii jedi?

De *Maestrul Yoda*, de personajul principal Anakin –pozitiv–, care este împins/înșelat de personajele negative să își vândă sufletul pentru a-i salva viața soției lui, care era însărcinată și astfel devine *Darth Vader -personaj negativ*, în lupta dintre bine și rău. Dar să știi că sunt multe filme despre *forță*. În final *Luke -fiul lui Anakin*, îl ajută să-și salveze sufletul. Triumfă binele! Știu chiar și salutul lor, Bunicule: *Forța fie cu tine!*

– După câte văd, ți-au cam plăcut filmele! Iar ceea ce mă bucură cel mai mult este că le-ai prins *tâlcul*, adică *mesajul*, pentru că observ că te-ai poziționat deja de partea forțelor binelui, care, așa cum este și firesc, întotdeauna câștigă. Bravo, nepoate, sunt mândru de tine! Dar tot trebuie să mai clarificăm unele aspecte, așadar, este musai să *ne întoarcem la oile noastre*, de fapt la *lupii noștri* sau la întrebarea ta despre *îngeri: cu ce îi poți hrăni?* Copiii iubesc pur și simplu, pentru că ei sunt puri, inocenți și nevinovați din fire, adică *așa cum i-a creat Dumnezeu!* Pe măsură ce cresc, o parte dintre ei, încep să aibă un comportament total opus: nu mai iubesc, devin invidioși, vorbesc urât, sunt mereu nemulțumiți, devin agresivi –de la o mică ceartă ajung la bătaie sau crimă. Aceștia

împrăștie numai teamă și ură, într-un cuvânt sunt etichetați de societate ca fiind *oameni răi*. Din bătrâni au rămas niște vorbe simple, dar înțelepte, cum că *ar fi copiii lui Dumnezeu cu năravul... necuratului!* Ei, acum ai înțeles *pilda*? Aceștia nu îl hrănesc pe *Îngerul alb, al vieții*, ci pe *Îngerul cel negru, al morții*.

Cam aceasta a fost *pilda* Bunicului Constantin, spusă cu o seară înainte. Se pare că l-a tulburat într-atât încât toată noaptea nu a putut să doarmă, iar astrul zilei l-a prins rezemat în coate de pervazul ferestrei.

Cum într-un timp Bunicu' îl auzise prin casă, lui Ovidiu începuse să-i bată tare inima, ca unui pui de vrabie, parcă și genunchii îi tremurau, și gura i se uscăse, că nu mai putea articula nici un cuvânt! Simțind că ceva nu este în regulă, bunicu' se apropie binișor de nepot, îi zâmbi cu iubire și compasiune, îi puse bărbătește mâna pe umărul drept, ca să îi dea putere, și spuse:

– Ei, un luptător jedi nu se pleoștește. Un jedi nu își pierde forța! Acum hai să ne adunăm voinicule, să servim cu toții masa, și când găsim o porțiță liberă, așa ca să nu se amestece curioșii în discuțiile noastre, că doar ești băiat mare și avem și noi secretele noastre. Când poți te aștept la mine în cameră, să continuăm de unde am rămas aseară. Bine? Ovidiu dădu din cap bucuros și voia să plece. Însă, bunicu', om trecut bine prin viață, așa cum fierul este călit prin văpaia focului, cu puțină șiretenie, aș spune, se aplecă spre urechea nepotului, și îi mai transmise un mesaj:

– *Puterea atotpătrunzătoare a iubirii divine să fi e cu tine!*

– Bunicule, nu așa spun luptătorii jedi! Ei spun: *Forța fie cu tine!*

– Nepoate, înțelepții din *îndepărtatul orient* știu mai bine! Important este să prinzi esența cuvintelor care pot să te *trezească*, adică să te facă să gândești singur, să fii permanent conștient de gândurile și alegerile tale.

După ce a reușit să doarmă câteva ore, Ovidiu a deschis ochii. Fereastra era la fel ca dimineață. Din copacul din fața casei, răsunau triluri de păsărele care mai de care mai melodioase și mai armonioase! Parcă era un concert în natură! Își spuse fericit în sinea lui:

– Ce frumoasă e viața! Ce bine este acasă!

Dar în clipa următoare își aduse aminte că îl aștepta bunicu'. Se aranjă puțin, însă în momentul în care dădu să iasă din cameră, zări oglinda. Își dădu puțin cu mâna prin păr, apoi, simți *ceva* ce nu știa să-și explice, dar îl atrăgea să se privească în oglindă mult mai atent decât altă dată și să se întrebe:

– Cine ești tu, Ovidiule? Ce cauți tu aici? Care este rostul tău? Zâmbi, parcă i-ar fi zâmbit cuiva cunoscut. Cred că îmi place ceea ce am văzut! Cred că o să mă înțeleg bine cu el! Cine e el? Cine sunt eu? Își scutură dintr-o dată capul ca și când ar fi vrut să scape de gânduri, și fără sfială, își îndreaptă spatele bărbătește și hotărât bătu la ușa bunicului.

Auzindu-i numaidecât chemarea, trecu pragul bucuros:

– Sărut mâna, Bunicule! *Puterea iubirii și sănătatea să fie cu tine!*

– O, nepoate, îmi pare mie, sau tu ai crescut ca Făt Frumos într-o noapte, cât alții în zece?

– Ei, dacă ai ști tu, Bunicule, câtă dreptate ai! M-am uitat în oglindă la mine și văd că sunt *eu*, dar parcă *nu sunt numai eu*, parcă *sunt ceva mai mult!*

– Dragul meu, această veste îmi umple sufletul de bucurie! Dar te rog, să o luăm încet, să nu sărim mai multe trepte deodată, că atunci când nevoia ne va face să ne întoarcem, să nu ne prăbușim, să călcăm în gol. Bine? Deci, să nu lăsăm goluri, dacă nu găsim răspunsuri la fiecare întrebare și din curiozitate sau din orgoliu trecem mai departe, nu e bine deloc. Ai răbdare, te rog, cel mai mic detaliu poate avea o importanță foarte mare pentru noi. Dar să vedem unde am rămas aseară, și ce te-a frământat toată noaptea?

– Aș vrea să fii sincer și să-mi spui, Bunicule, dacă în noi există acel întreg, cu o jumătate albă și o jumătate neagră, tu ce parte o hrănești? Cum spui tu, pe *lupul sau pe îngerul alb sau pe cel negru?*"

Bunicu' râse tare! Atât de tare încât de jenă Ovidiu se îmbujoră și lăsă privirea în jos.

– Măi, dar ești tare deștept, nepoate! Nici un om mare nu mi-ar fi pus o întrebare ca asta! Norocul meu că am învățat cum să mă întreb singur! Ei, *acum pe cel Alb*, dar am avut și eu momentele mele mai grele, când Bunul Dumnezeu

mi-a dat multe încercări. În acele clipe de slăbiciune, când îl vedeam prea flămând și furios pe cel negru – ducăse-n pietre-, cel mai mult îmi era teamă să nu se răzbune pe cei din jurul meu, care îmi erau dragi. Vezi tu, noi oamenii suntem supuși greșelilor și uneori de voie, de nevoie, ne mai abatem de la drumul drept, adică ne îndepărtăm de voia Domnului. Ne mai supărăm unii pe alții, ne spunem vorbe de ocară, ori suntem nedreptățiți și vrem să ne facem singuri dreptate, ori nu ne ajung banii, ori ni se strică lucrurile exact când avem mai mare nevoie de ele și uite așa lanțul nemulțumirilor se poate lungi. Dintre toate cea mai grea este trădarea! Atunci când avem încredere în oamenii de lângă noi: rude, prieteni sau colegi, ori alții străini pe care viața ni-i scoate în cale. Și cum noi suntem creduli -pentru că noi credem că toată lumea este așa cum suntem noi-, nu ne putem imagina că tocmai aceștia ar putea să ne înjunghie pe la spate, ca pe marele împărat Iulius Caesar. Ca să nu spun că, până și pe Dumnezeu L-a trădat *Îngerul căzut* –de fapt el a fost decăzut din drepturi, ca cineva care nu merita să fie în locul acela atât de sus. Dar Dumnezeu-Tatăl Nostru care este în ceruri-, a creat pentru noi oamenii, ca să nu ne rătăcim în Universul acesta, niște *Ființe de Lumină*, nevăzute de ochiul omului obișnuit, numite simplu, *ÎNGERI*. Să-ți dau un exemplu: pe un teren de fotbal trebuie să respecti anumite reguli ale jocului. Fiecare categorie de joc are regulile ei. Dar ce se întâmplă când greșim, cu voie sau fără de voie, dar tot greșeală este? Apare un *arbitru*, care ne dă de gol, sau altfel spus, ne face de râsul lumii, el spune tot. În fotbal, de exemplu, te fluieră imediat arbitru. Mai întâi te avertizează, apoi la următoarea abatere îți dă *cartonașul galben* și dacă ai greșit iar, ori ai făcut o greșeală mare cât toate la un loc, pur și simplu îți dă *cartonașul roșu*. Dar te scoate și afară din joc. Asta se întâmplă și în viață, fiule. Dacă ne abatem de la *Calea cea dreaptă* pe care a rânduit-o, proiectat-o Divinitatea pentru noi, atunci *ajutoarele*, adică *mesagerii lui Dumnezeu, îngerii noștri păzitori sau ghizii noștri spirituali*, sunt tot timpul la datorie, ne veghează, ne fluieră și ne îndrumă spre a ne îndrepta. Pentru asta oamenii trebuie să fie conștienți de greșelile pe care le fac. Trebuie să nu le mai repete, să își ceară iertare de la ei înșiși, să își promită că se vor

schimba, și să se țină de cuvânt, să își ceară iertare și de la cei în fața cărora sau împreună cu care au greșit, și nu în ultimul rând, să-I ceară iertare Bunului Dumnezeu. Este așa de simplu și de frumos, să pătrunzi cu smerenie și respectul cuvenit în adâncul ființei tale și să spui cu toată iubirea *Rugăciunea Tatăl Nostru!*

– Bunicule, sunt uimit câte știi! Nu degeaba se spune că este bine să ceri sfaturi și să-i crezi pe bătrâni.

– Ei, nepoate, se spune că *cine nu are un bătrân la casa lui, să îl cumpere!*

– Te rog să nu te superi, că eu nu am vrut să te fac bătrân. Te rog!

– Să știi tu, că înainte se spunea: *a fi bătrân este o virtute! Bătrân echivala cu înțelept*. Înainte ara *Sfatul Bătrânilor* sau *Sfatul Înțelepților*. Așa că eu o consider ca pe o onoare! Dar observ, nepoate, că îmi ocolești privirea, te mai frământă *ceva* și nu îndrăznești să întrebi? Hai, curaj! Ai intrat pe ușă așa de sigur pe tine, și acum te-ai înmuiat? Hai, fii bărbat! Înfruntă realitatea așa cum este. Domnul Isus Hristos, fiul lui Dumnezeu, în marea Lui înțelepciune, a spus: *numai Adevărul vă va elibera!*

– Bunicule, eu văd că tu ai vorbit cu mine ca și cu un om mare, cred că ai uitat Bunicule, că eu încă mai sunt un copil.

– Nu am uitat nicio clipă, tinere, eu i-am vorbit sufletului tău care este copt. Altfel spus, *când Dumnezeu din mine vorbește cu Dumnezeu din tine, înseamnă că vorbesc aceeași limba sfântă, universală, a sufletelor*. De aceea unii oameni folosesc expresia: *mi-a mers direct la suflet*. Asta înseamnă.

– Cu toate astea, eu tot vreau să te mai întreb ceva, Bunicule, apoi te las în pace. Cu mine cum rămâne, Bunicule? Eu pe care înger îl hrănesc? Astă noapte am fost așa într-un fel, nu știu cum să-ți spun, nici nu dormeam, dar nici nu eram treaz, eram așa pe la mijloc, de asta nu știu dacă a fost vis ori realitate. Asta mă neliniștește. Parcă l-am văzut pe *Îngerul cel Alb și frumos cu aripile mari, scăldate în lumină*, nu spunea nimic, dar parcă înțelegeam tot. Erai și tu pe acolo, Bunicule. Eram așa de bucuros ca atunci când ies în balcon și le pun grâu la vrăbiuțe. Ele sunt mai îndrăznețe și vin, ciripesc jucăușe, ori mi se așează

pe mâini sau pe cap! Dar, uite că parcă și acum mi se ridică părul pe mine și parcă mă trece un fior rece, când îmi amintesc! Era acolo undeva, puțin mai la stânga mea și cel negru. Se uita cam urât la mine. Cred că era supărat. Am simțit că mă înțepă ceva în stomac, exact ca atunci când am spart vaza aceea mare chinezească a mamei. Bine că erați voi lângă mine!

– Ei, voinicule, normal că era invidios și furios. El considera că are aceleași drepturi asupra ta, exact ca și *Îngerul alb*, dar nu te-a putut duce în ispită. De obicei, ei așteaptă momentele noastre de slăbiciune ca să ne atace, dar dacă *Îngerul alb* este puternic, pentru că e normal, tu îl hrănești cu iubire, acesta formează un scut de protecție din lumină în jurul tău. Acum imaginează-ți-l pe cel negru cum merge supărat în urma ta, iar în față pășește sprinten *Îngerul alb*, bucuros că mai are încă multe lucruri bune, folositoare, să te învețe, ca să știi singur cum să te descurci în viață, să fii în fiecare clipă conștient de ceea ce faci. Dar mai cu seamă este bucuros că în sufletul tău vede numai lumină, care, cu fiecare zi, devine din ce în ce mai mare. *Îngerul alb nu te va părăsi niciodată*. Dar atenție, cel negru va sta întotdeauna la pândă, așteptând cu nerăbdare să calci alătura de drum, adică să faci greșeli, să te ispitească, pentru că este meșter în asta, și să te atragă de partea întunecată.

Dintr-o dată, micuțul își recăpătă lumina și surâsul pe față, și se repezi drăgăstos la gâtul bunicului, gata, gata să-l dea jos din picioare, și-i zise cu glas de clopoțel:

– Te iubesc, Bunicule! De acum știu că *îngerii există!*

– Dragul meu nepot, știi bine că și eu te iubesc, dar într-o zi, va trebui să plec și eu, pentru că așa stă scris în *legile divine*, să mă *reîntorc Acasă la Tatăl Ceresc*, dar tu, tu vei avea companion pe *Îngerul tău păzitor*, te rog să ai grijă de el și să îl hrănești cu iubire și respect.

– Bunicule, acesta rămâne secretul nostru, bine? și îl îmbrățișă din nou voinicește.

Vasile GROZA

PRINȚESA BLU

Peste palatul Prințesei Blu coboarăși de această dată noaptea, aducând cu ea întregul cer înstelat în frunte cu vajnicul și îndrăgostitul Luceafăr, ce se ținea ca un copilăș de trenea luminoasă a bătrânei doamne Luna, cea care vede și aude tot ce se întâmplă pe Pământ.

Micuța Prințesa Blu, după ce-și luă cămașa cea albă de noapte, se așeză în baldachinul ei în care își petrece odihna copilăriei, se rugă ca de obicei la Doamne, Doamne să-i dea sănătate și noroc în viață, și-și puse căpșorul pe pernuța pe care aștepta tigrișorul ei de pluș, de care nu se despărțea decât dimineața când pleca la grădiniță.

Dar nici nu puse ca lumea geană pe geană, că în fața palatului se auziră tropote și nechezaturi de cai. Deschise fereastra de la balconul palatului și văzu chiar în fața coloanelor de la intrare o caleașcă numai și numai din aur, cu șase cai albi înaripați, iar în jurul ei, o ceată de îngerași fluturând din aripioarele albe și făcându-i semne cu mânuțele lor rozachii să coboare.

Ca printr-o minune, Prințesa Blu, simți cum îi cresc și ei aripioare și cu ajutorul lor coborî prin văzduhul luminat de cerul nopții, plecând împreună cu îngerașii în lumea încă necunoscută pentru ea, lumea celor de o măsură cu ea, îngerașii Domnului Dumnezeu. Cântecul divin porni din alaiul îngeresc, odată cu minunata caleașcă ce plutea printre stelele care de care mai strălucitoare, iar căluții înaripați se zbunguiau în hamurile lor de aur și nestemate. Ajunși pe planeta îngerilor, acolo undeva în Calea Lactee sau Drumul Luminii cum i se mai spune de noi, pământeni, au fost întâmpinați de o mulțime de îngerași care semănau perfect unul cu celălalt, fiind toți împodobiți cu plete aurii, cărlionțate și chiloței din raze de soare.

Undeva, pe un tron imens din aur și diamante, veghea Tatăl Ceresc, Dumnezeu, ce avea în mână Sceptrul Universului, cu ajutorul căruia conducea lumea planetelor și tot ce compunea acea lume creată de puterea lui.

Pentru moment, lăsă treburile cerești și-i făcu semn micuței Prințese Blu, să se apropie. Alaiul îngeresc purtând-o pe brațe o înfățișă Atotputernicului. Cu un zâmbet ca de părinte, pentru că Dumnezeu ne-a creat pe toți după chipul și asemănarea Sa, și cu mângâiere ca de mamă, netezindu-i părul mătăsos îi zise:

– Fii bine venită! Te așteptam să te binecuvânteț și să-ți arăt lumi pe care tu, ca orice pământean, dorești să le vezi. Aici este casa mea, așa cum ai și tu căsuța ta pe Pământ. Îngerașii mei te vor purta pe unde ți-i dorința și-ți vor arăta lumea în care după ce te vei face mare și-ți vei îndeplini menirea pentru care te-am trimis pe pământ, vei veni în rândul lor să te bucuri cu ei în veacul veacurilor AMIN. Și Dumnezeu plecă la treburile lui cerești. În schimb, Prințesa Blu și alaiul îngeresc porniră mai departe în caleașca cerească de aur, trasă de cei șase cai înaripați în lumea încă nevăzută de ea.

Opriră într-o grădină cu tot felul de vietăți care nu mai aveau obiceiul pământesc de a fi rele. După ce s-a jucat cu Leul, Tigru, Leopardul, Crocodilul etc, cum te-ai juca cu niște păpuși, au plecat mai departe. Am uitat să vă spun că singurii care lipseau dintre vietăți erau Șerpii. Îngerii spuneau că Șerpii sunt făcuți tot de Doamne-Doamne, dar locuiesc pe altă planetă, acolo unde se duc oamenii care au fost răi pe pământ și care nu au respectat poruncile lui Dumnezeu.

Trecând printr-o baie de raze luminoase ajunseră într-un loc unde muzica și veselia îi umpleau sufletul de bucurie și încântare. Totul în jur era cuprins de flori de toate culorile și parfumurile nemaintâlnite cândva. Bazine, lacuri cu ape cristaline în care delfinii țineau loc de șalupe, iar balenele de vapoare, pomi încărcăți cu tot felul de fructe și fel de fel de jucării și jocuri în care îngerii se zbenguiau în tot felul, purtând-o pe Blu ca pe un oaspete de onoare, ce era în acest rai al îngerilor.

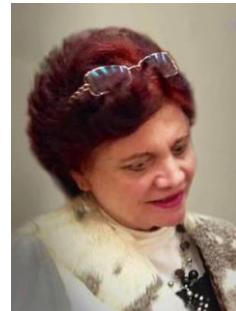
E minunat, își zicea în gând Prințesa Blu, să poți să zbori, să te joci cu tot felul de ființe și

jucării de care să nu te înfricoșezi, știi că tot timpul asupra ta veghează puterea celui ce te-a creat.

Când să se pregătească să plece în caleașca de aur trasă de cei șase cai înaripați, înconjurată de alaiul îngeresc, a auzit, ca venind de undeva din depărtare un glas foarte cunoscut.

– Hai Blu, scoală-te că s-a făcut dimineață și trebuie să plecăm la grădiniță! Era glasul dulce al mamei, care ca de fiecare dată o mângâia și cu vorbe dulci o pregătea să meargă între copii, îngerașii de la grădiniță care încet, încet trebuiau să se facă mari și să îndeplinească menirea pe Pământ, dată de porunca lui Dumnezeu, Creatorul tuturor celor din Universul ce ne înconjoară.

Maria FILIPOIU

MAGIA CRĂCIUNULUI ÎN TRADIȚII ȘI COLINDE

Cea mai importantă și trainică relație a omului, înainte de părinții care i-au dat viață și de copiii cărora le-a dăruit sângele inimii lor, este relația cu Dumnezeu. Prin taină dumnezeiască se însuflețește chipul omenesc pentru viața pământească, ce depășește vremelnicia clipei pe traiectoria timpului. Viața începe odată cu nașterea, iar istoria lumii este cristică. Începe cu Nașterea Domnului Iisus Hristos, cea mai importantă sărbătoare a Ortodoxiei, numită în calendarul popular - Crăciunul, sărbătorit în fiecare an la 25 decembrie.

Crăciunul readuce tradiția colindelor, ce vin din magia copilăriei mele, când ne adunam grupuri de prichindei și porneam de cu zori să cântăm „Colindul de Moș Ajun - Bună dimineața la Moș-Ajun” (din zona Munteniei), lângă ferestrele sau

ușile localnicilor, care ne așteptau bucuroși și ne umpleau trăistutele din coșul împletit cu nuiele, plin de colaci, mere, nuci, covrigi și „câte un gologan de cinci”, așa cum strigam din răspuțeri în colindul pe care l-au cântat și copiii mei.

„*Bună dimineața la Moș-Ajun*”

Bună dimineața la Moș-Ajun
 Și mâine cu bine la Moș-Crăciun!
 Moș-Crăciun cel mai bătrân
 Bagă la copii în sân,
 Mere, pere, nuci, covrigi,
 Câte-un gologan de cinci,
 Și la Anul să venim,
 Sănătoși să vă găsim,
 Cu paharul plin de vin,
 La toarta paharului
 S-aveți floarea Raiului!
 Bună-dimineața la Moș-Ajun
 Și mâine cu bine la Moș-Crăciun!
 La Anul și la mulți ani!”

Ne bucuram zgomotos când vreo gospodină arunca în urma noastră din blid plin de fructe și semințe: mere, pere, nuci, boabe de grâu, porumb, fasole și altele, ca să fie roditor anul următor. Ne întorceam înapoi și adunam din omătul proaspăt, fructele, care cum apucam.

Tradiția revine la vremea ei să traverseze copilăria fiecărei generații și să poarte prin timp, veșnicia născută la sat, cu datini și ritualuri de sărbătoare. De Crăciun sunt cele mai frumoase și numeroase tradiții în colinde și pricesne, plăcute lui Dumnezeu, pe care le ascultă și îngerii.

Privindu-i pe copiii acestui timp, prin fereastra tehnologiei, în suflet tresaltă amintirile copilăriei cu puritatea lor îngerească, dar și regretul că multe din tradiții au fost uitate sau „modernizate”. Colindătorii au înlocuit colindatul original (corala grupului), cu „plagiatul sau plagierea”, răsunetul fiind din megafoanele conectate la colinda unui interpret renumit, denaturând tradițiile moștenite. Tradiția poporului român în sărbătorile Crăciunului este de o frumusețe și diversitate regională, cum nu se întâlnește la alte națiuni, iar cei care au moștenit-o au datoriat morală de a o mediatiza prin grai viu și mijloacele jurnalistice.

Moș Crăciun era Moș Gerilă

Pe vremea copilăriei mele, Moș Crăciun era Moș Gerilă, care a dispărut și din DEX, odată cu dispariția comunismului. De sărbătoarea Nașterii Domnului sunt legate o serie de legende, tradiții și obiceiuri din tezaurul folclorului românesc. Generația mea l-a întâlnit în cărți, basme și tradiții, doar pe Moș Gerilă, care nu mergea la toți copiii, așa cum se spunea în „Scrisoare” (lui Moș Gerilă), ci „nimerea” la cei cu părinți mai înstăriți (căpățuiți de pe urma naționalizării comuniste), într-o societate nedreaptă, aflată în tranziție mult mai stringentă ca cea de acum. Erau vremurile „împroprietăririi țăranilor”, după încheierea celui de Al Doilea Război Mondial, când colectivizarea, cu așa-zisă „lege agrară”, deposeda pe toți moșierii de bunurile dobândite cu trudă (pământ, bovine, ovine, caprine, porcine), ca să le împartă celor care „nu aveau nici după ce bea apă”, iar proprietarii rămâneau cu strictul necesar. Așa a fost și soarta bunicului **Toader Filipoiu** - „mic moșier” din vatra satului Văvălugi, comuna Bozioru - zonă pitorească în Munții Buzăului. De la el am învățat povești adevărate, pe care le-am adunat într-un jurnal și le-am publicat în „Tradiții creștine și ritualuri populare românești”, Editura Paideia-Punct, București, 2008.

În toată copilăria am fost contrariantă de faptul că „Moș Gerilă” se ducea mereu, doar la cei bogați, iar eu nu încetam a-i scrie.

„*Scrisoarea (lui Moș Gerilă)*”

Moș Gerilă, toți îmi spun,
 Că ești darnic și ești bun.
 Eu îți spun mai înainte
 Că sunt copilaș cuminte
 Și-ți mai spun, așa... să ști
 Că eu nu-ți cer jucării,
 Însă, nu m-aș supăra,
 Dacă tot mi-ai da ceva!”

Emoția Crăciunului nu a dispărut nici în perioadele vieții de adolescent și adult. Devenind mamă, petreceam ziua de Ajunul Crăciunului (24 decembrie), împodobind Pomul de Iarnă împreună cu cei trei fii, copleșiți de emoții pentru întâlnirea

cu „Moș Crăciun”, în fața căruia trebuia să spună câte o poezie, pentru a-l impresiona, dar aproape că amuțeau în momentul când auzeau soneria la apartament. Rămâneam uimiți și noi, părinții, de apariția misteriosului „Moș Crăciun” cu plete dalbe, barbă, sprâncene și mustăți albe, ca în poveste. Momentul apariției era magic, mergând aplecat sub povara sacului încărcat cu daruri pentru fiecare, după vârstă și preferințe, iar conversația era uluitoare, cu o memorie excelentă pentru vârsta înaintată, căci „Moșul” știa absolut totul despre fiecare, ce fapte bune sau rele făcuse în decursul anului. Copiilor le cam piera glasul și li se înroșeau fețele de parcă ei ar fi străbătut drumul pe care a venit „Moșul de la Polul Nord”. Abia mai respirau și mai mult se bâlbâiau, când spuneau poezia bine-învățată și repetată. Să nu dureze așteptarea prea mult, învăța fiecare câte două strofe din “Magica scrisoare”.

Magica scrisoare

Dragă Moșule Crăciun,
Te rog, fii la fel de bun,
La căsuța mea să vii
Cu sacul de jucării!

Aș vrea ursuleț de pluș
Sau un cățel jucăuș,
Mașinuțe, avion,
Ghetuțe și telefon!

Vreau să-mi bucur părinții,
Surorile și frații,
Căci cu drag mă sfătuiesc,
La lecții să nu greșesc!

Tare mult m-aș bucura
La bunici s-aduci ceva!
Fraților, părinților,
Adu-le ce știi că vor!

Cu toți îți vom mulțumi,
Când sub brăduț vom găsi
Darurile de la Moș,
Să-ți urăm: Fii sănătos!

Pe vreme bună sau rea,

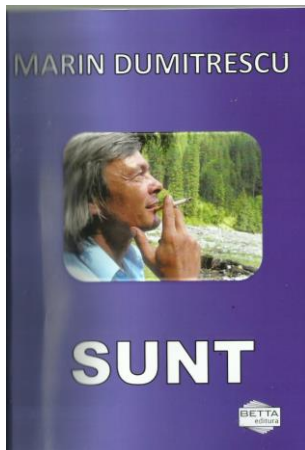
Lângă brad te-or aștepta
Milioane de copii,
Să le aduci bucurii!

Cu greu scotea „Moșul” câte o jucărie din sacul magic pentru cel care se încurca. Nu scăpa nedojenit, pentru a fi mai silitor la școală în anul următor, dacă vrea să-i aducă ce își dorește. Promisiunile copiilor, cu emoții mai mari decât la un examen școlar erau repetate de „musafirul” îndelung așteptat, să ia aminte prichindeii, că promisiunea nerespectată este sancționată. Totul se petrecea doar în câteva minute, pentru că misiunea „Moșului” era să ajungă la toți copiii, dar timpul părea o eternitate, din pricina emoțiilor covârșitoare. Iar când ieșea pe ușă „Moș Crăciun”, începea iureșul bucuriei la copii, căci fiecare primise ce și-a dorit și i-a cerut în scrisoare. Așa a fost an de an, la fiecare generație de copii și va fi cât pacea în lume va dăinui.

Sărbătorile Crăciunului sunt prilej de împăcare și iubire între prieteni și rude, când se reunesc în jurul mesei pentru a se bucura împreună de magia evenimentului creștin. De aceea, cu ocazia sfintei sărbători - Nașterea Domnului sau Crăciunul - urez tuturor rudelor și prietenilor, reali și virtuali, precum și cititorilor care îmi apreciază creațiile, tot ceea ce îmi doresc pentru mine și cei din familie.

„Crăciun binecuvântat de bucurie și lumină sufletească!”

Cronici literare, recenzii, comentarii**Al. Florin ȚENE
Jocul superior de concepte din poezia lui
Marin Dumitrescu**

Am primit din Spania prin intermediul scriitorului și istoricului dr. Ionuț Țene o carte de la poetul **Marin Dumitrescu** intitulată **“Sunt”**, conținând un grupaj de poeme. Carte apărută la Editura BETTA, București, 2023, cu o “Prefață” semnată de Aureliu Goci și un “Cuvânt înainte” al autorului, conținând o amintire vibrantă, care l-a marcat, din anii copilăriei.

Încă din titlu, poetul prin cuvântul “Sunt”, ne atenționează că are ființă, că există. ceea ce denotă că are viață, se mișcă și gândește.

Marin Dumitrescu este autorul a opt volume de poezii, dovadă că talentul său este vulcanic cu adâncimi a perspectivelor ontologice, exemplificând spiritualismul cu extazul și terorii lui, o atât de strânsă omogenitate între ceea ce este *creat* și *trăit*, încât poetul întruchipează o lume zbatându-se în metafizică cu răsnet filosofic, desprins din cazul particular și de sentimentele comunicabile:

“Deasupra apei pe niște scânduri tinere,
La o masă de lemn și ea tânără,
Mi se pare că într-o vineri înspre luni,
Mă gândeam că sunt pe pământ
Și mă mai gândeam că nu sunt,
Până mi s-a făcut gândul cuvânt
Și a plâns ca o ploaie, mărunț.” (Înspre luni).

Marile lui alegorii-ale bacteriilor și virusilor, ale iubirii, ale pasiunii în sensul vechi, teologal-, izvorăsc dintr-o verificată expresie culturală; universalitatea dramei unui eu exponențial e sporită de inteligibilitatea modelelor culturale:

“O armată de bacterii și virusi,
Din pământ, din apă și din aer
Și de peste tot, m-au asediat
În primele zile de viață
Și m-au dus în pragul morții.” (De aceea)

Poetul scormonește cu inteligența-i neliniștită vremea și faptele și se stabilește într-o lume fără vârstă, cu toate că este încă tânăr, crezând în eresuri și în arătări, imaginative sau nu, cu gustul miraculosului animal, al drăcăriilor populare:

”Și mă întreb uneori dacă de fapt există

Viață pe electroni,

Pentru că faptul că sunt

Se datorează unui fapt

Care aici pa pământ

Putea să nu se întâmple de fapt.” (Fapt și de fapt)

Citind acest poem îmi pun întrebarea, oare ne naștem din întâmplare? Sau cineva de sus, “trage sforile”? Răspunsul rămâne suspendat într-o filosofie existențială și psihanalistă abordată de Sigmund Freud și Cioran.

Cu toate aceste trăsături inedite, ale unui deținător de emoții, Marin Dumitrescu este, stilistic vorbind un poet ce vede totul în culori tari, spectrale, aproape expresionist, și, ca expresioniștii germani, admite în poezie o materie viguroasă, de rădăcină htonică. Aceste caracteristici le descoperim plastic și sugestiv în amplu poem “Statuia unei stele”, unde sesizăm personificări surprinzătoare, o animație între lucrurile înconjurătoare, și mai ales între lumină și întuneric:

”Noaptea mi-a intrat în piept și doare,

Noaptea plină de îmbrățișare.

Noaptea aceea plină

De o stranie lumină

De la steaua cea străină,

De parfumul ei de stea

Mirosind a depărtare

Până la fereastra mea“(Statuia unei stele).

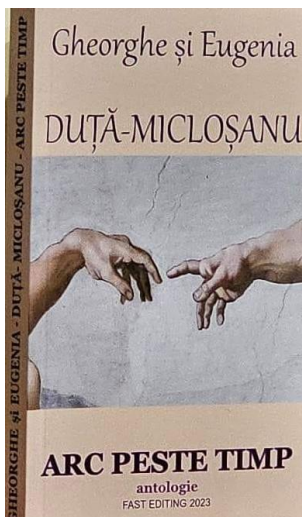
Poetul palpитеază ușor în imagini diafane, “Cum trece corabia înspre mal”, cu litografii, reverii, sonorități în mișcări poetice ce atrag cititorul, de muzicalitate interioară, ostilă mijlocului pur tehnic.

Înainte de a concluziona, am să dau un citat din ce scrie pe ultima copertă Daniel Cristea-Enache: ”Lirica acestui poet admirabil e compusă în tensiunea unui asemenea raport de încadrare în inevitabil. Aproape fiecare text din carte poate fi înțeles ca o nouă confruntare cu linia care se întrezărește; și ca un mod de a o asuma, iar și iar, prin viziunea și expresia poetică. Cuvintele sunt importante, sunt chiar esențiale și pot fi vindecătoare: iată lecția din această carte de poezie profundă și subtilă.”

Lumile acestei lumi nu “Sunt” efemeride, sunt mari păsări concrete de ceață, iar poemele sunt cântări ale formelor mișcătoare. Astfel, în cadrele dreptului roman Marin Dumitrescu este un poet european.

Maria PETRESCU

“ARC PESTE TIMP” – O CĂLĂTORIE TEMPORALĂ

“Arc peste timp” nu desparte, așa cum titlul sugerează, lumea poetului Gheorghe Duță Micloșanu de lumea scriitoarei Geni Duță, ci dimpotrivă demonstrează că drumul în timp devine efemer, atunci când liantul este poezia.

Cartea scriitoarei Geni Duță ne conduce printr-o călătorie temporală fascinantă, oferindu-ne o perspectivă asupra combinației a două stiluri de poezie, într-un dialog fabulos, facilitând o întâlnire de suflet între două generații.

”Arc peste timp” este în viziunea lui Geni Duță, metafora unui spirit care fundamentează o legătură trainică, asemenea unui fir conducător, de la o generație la alta, purtător ale unor valențe culturale, devenind un model de dialog pentru noi ceilalți.

Timpul poetic din ”Arc peste timp” diferă de timpul comun, care este o reflectare a imanentului (permanentului) imediat, oferind cititorului o clipă a veșniciei:

”Cu fiecare pas eu fac risipă

De umbră, pe pământul călător.

Vârtej de timp e fiecare clipă

În neputința clipelor ce mor.” ne definește timpul Gheorghe Duță Micloșanu, în poemul ”CÂND TIMPUL”, în dialog cu timpul lui Geni Duță:

”Timp nepăsător

Boltind peste fire

Neîndurător.”, din poemul ”TIMP”,

schimbându-ne viziunea asupra timpului, așa cum o face și Nichita Stănescu în volumul “Dreptul la timp”, pentru care timpul este o absență care crează și o creație care nu se poate numi: “Ceea ce nu e, fără de margini este / Pretutindenea călătorește, pete mari întâlnind / Cărora Timp le spun.”

Aristotel ne spune că, fără mișcările sufletului, timpul nu poate fi măsurat pentru că sufletul îl punctează prin clipă, adică mai clar, timpul nu poate exista fără suflet!

Raportul dintre timp și clipă se aseamănă, conform lui Aristotel cu dialogul dintre Gheorghe Duță Micloșanu și Geni Duță, clipa atingând timpul și marcându-l. Chiar dacă limbajul poetic îmbracă stiluri diferite, dialogul continuă oglindind trăirile legate de această curgere temporală:

”Ca-ntr-un sfârșit de veac simțim risipa

de arderi ce se strâng fără măsură.

De-o scânteiere-i suspendată clipa...” este clipa lui Gheorghe Duță Micloșanu, din poemul ”Secunda”, în timp ce opinia lui Geni Duță este:

”Clipe adânci

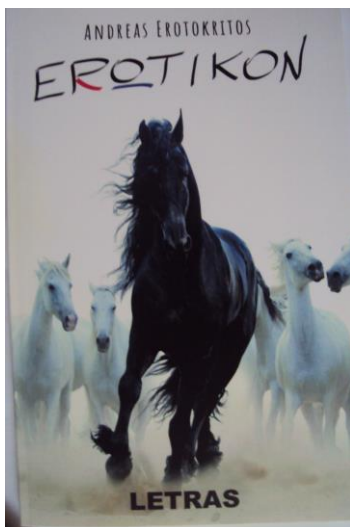
Rotindu-și fără grabă

Misterul divin.” din poemul ”Clipe”

Vă îndemn să porniți în această călătorie, pregătiți, pentru că dialogul magic dintre generații nu va permite să o abandonați înainte de a ajunge la fila 227.

Felicitări pentru acest dialog poetic! Mulțumim Geni Duță pentru călătoria printre bulgări de timp și clipe.

Mihaela-Mariana Cazimirovici

Știința ratării iubirii

În tandem, dar într-un mod propriu, cu lumea de azi, în volumul „Erotikon”, semnat de Andreas Erotokritos, eul poetic, având dorința de a iubi, este într-o continuă luptă cu rațiunea, reprezentată prin tangențele cu realitatea din jur sau cu acel cotidian care distruge prin materialitate.

Poetul propune însă utilizarea elementelor lumești pentru a crea sau formula un limbaj al iubirii.

Chiar din primul poem, „Elpis I” – inspirând o continuare a enumerării, ceea ce se și întâmplă prin seria de cinci poeme cu același nume, dar distribuite la distanță unele de altele în volum, și marcând închiderea circulară cu „Elpis V” –, folosește cuvinte din vocabularul gastronomic: „Ai pus făină, zahăr, vârf de scorțișoară,/ Parfum discret și aromat, exotic de

nucșoară./ Eu, doar migdale amare, fum greu de tămâie/ Și zeama tare acră de la o lămâie.//” (p. 11).

Ca o paranteză, seriile de poezii, care poartă același titlu, precum „Elpis” sau „Absurd”, și care se disting între ele prin numărul din serie, păstrează aceeași idee de la o poezie la alta și același mod de lucru, neapărat continuându-se, dar venind ca niște fire diferite, care se construiesc pe parcursul volumului, împletindu-se cu celelate poeme singulare. Astfel volumul este bine consolidat, propunând, în același timp, necesitatea unei mai mari atenții din partea cititorului, care descoperă tactica aplicată, printr-o astfel de structură.

Mai departe, în poemul „Mașina de spălat cu uscător” întrebuințează, iată, încă din titlu, lexicul casnic, să-i spunem: „Mi-am pus trei sentimente la spălat./ Unul era murdar, altul, ușor pătat./ Al treilea-mi căzuse ieri pe jos din pat./ (p. 16).

Revenind la iubire, oricât de mult ar aduce-o în planul poeziei, prezenței iubitei nu îi face un portret stabil. Ea e difuză și creează impresia unei existențe, mai degrabă, iluzorii decât în carne, ca o femeie reală, deși, uneori, apar descrieri cu simple elemente ale corpului, care, mai degrabă, subliniază latura erotică.

Astfel, reprezentarea femeii pare să fie realizată printr-o poziționare a ei, mai cu seamă, ca muză sau ca un personaj din vis, deși nu se specifică clar acest lucru. Plutește peste ea o ambiguitate care îi conferă o existență spectrală, atât cât să creeze atmosfera desprinsă ca dintr-o poveste sublimă, de vis neîmplinit sau împlinit parțial.

Iubirea, însă, e clar declarată și e ancorată puternic în fiecare construcție poetică. Nu e nimic ambiguu aici. Iar soarta acestei iubiri este să poarte sau să nu poarte în ea și speranța. E dorită, dar, uneori, fiind aplicată asupra unei ființe iluzorii, vine cu percepția predestinării ratării ei. Ceea ce se și întâmplă, de fapt, chiar dacă poezia de final a volumului se sfârșește cu speranța, ca ultim cuvânt.

E o nesiguranță, care mai întâi sună ca o chemare, apoi ca o rutină de zi cu zi, iar în a treia parte ca o moarte a iubirii, văzută din partea lui, a

părții masculine, a iubitului, care o inițiază, o percepe apoi ca pe o banalitate și o lasă să piară, fără șanse; la final, acceptul pierderii iubirii fiind al ambilor protagoniști. Deși el pare să conștientizeze din timp sau pe parcurs că iubirea e condamnată la finalitate prematură. Și pare să trăiască dureros cu această cunoaștere.

Are și momente clare, descriptive, de certitudine a punerii în act a iubirii, precum în poemul „Absurd XX”: „[...] te gădil. Te dezbrac. Te sărut toată.” (p. 19). Sau de existență în realitatea dură a începutului sfârșitului iubirii, care se întrevide deja în partea a doua, ca în poezia „Kallos”: „Te-ai ridicat brusc de pe canapea/ Cartea ți-ai pus-o într-o boccea./ Te-ai năpustit cu pași grăbiți și grei/ Și te-ai oprit aici sub ochii mei.” (p. 26). Iar în a treia parte, lucrurile fiind stabilite obiectiv: „A venit momentul despărțirii” (p. 43), așa cum se punctează în „Scrisoare către Medeea”, dar și prin lipsa versurilor în poezia, numită cum altfel? decât „Absurd XXX” (p. 53), a patra și, evident, ultima din seria „Absurd”.

De fapt, în acest volum, partea feminină e cea care își schimbă starea în fața celei masculine. În prima parte e iubita, în a doua e femeia care face lucruri în casă, apoi e partenera de care se desparte – în conformitate cu cele trei părți notate de poet: Eros, Hades și Nekyia.

Se fixează cumva ideea că partea feminină este, așa cum se nota anterior, o muză sau un vis, care apare sau dispare, având roluri în funcție de etapele iubirii, dar, mai întâi, în funcție de dorința creatorului, a poetului, care îi dă mai multă sau mai puțină forță a prezenței în construirea poemului.

Poate că exact acest mod de lucru dezvoltă un fel de joc erotic, ce oferă dinamism și ritm vital volumului, alături de o paradoxală instabilitate bine construită. Pentru că nu e nicio surpriză, până la urmă, schimbarea gradului de intensitate al iubirii în fiecare poem în parte, acesta părând să fie mobilul principal, pe care se bazează fiecare dintre ele, tema centrală rămânând aceeași, în permanență.

Deși inclusiv cele trei părți, distinct concentrate, ale volumului oferă previzibilitate în evoluția lui, atmosfera e sublimă și ritmul interior e bine construit, într-un stil personal, care se poate

distinge deja, așa cum s-a observat inițial. Se conturează, astfel, un poet, vizibil cultivat, care se înscrie curajos pe o linie proprie, simțindu-se o ambiție a reușitei și posibilități de exprimare valoroase.

(Andreas Erotokritos, *Erotikon*, poezii, Editura Letras, Otopeni, 2023, 56 pag.)

Ionuț ȚENE despre vol. „Să nu trăim în minciună. Un manual pentru disidenții creștini” de Rod Dreher, tradusă în românește la Editura Contra Mundum.

Rod Dreher ne propune „Să nu trăim în minciună”!

O apariție editorială de excepție este cartea „Să nu trăim în minciună. Un manual pentru disidenții creștini” de Rod Dreher, tradusă în românește la Editura Contra Mundum (2021). Cartea merită citită cu creionul în mână. Este efortul eseistic al unui american convertit în 2006 la Ortodoxie. Cartea este o frescă exhaustivă a lumii contemporane cuprinsă de un nou tip de totalitarism, ceva mai ”cool” decât geamănul ”frate mai mare, sovietic, un fel de ”dictatură roz”. Autorul, deși scrie cu empatie despre rezistența spirituală la persecuția comunistă din țările socialiste și în fosta URSS, se simte în subsidiar, din text, că nu a trăit ”live” dramele și nu le-a cunoscut în mod direct, explicit, la crunta durere personală. Cartea este extrem de utilă însă pentru cititorii americani și cei occidentali, în general, să înțeleagă persecuția religioasă în fostul lagăr comunist, dar nu intră în sens metanoic în subteranele și catacombele dramei comunismului. E și firesc, și o recunoaște în carte, pentru că

autorul Rod Dreher este Senior Editor la publicația The American Conservative și blogger ortodox, deci nu a trăit în comunism, dar încearcă să-i facă pe "vestici" să înțeleagă ceea ce li se întâmplă, prin așa-zisa "dictatură" lingvistică, economic și socială a "corectitudinii politice". Articolele sale au fost publicate în numeroase publicații din SUA, printre care New York Post, National Review, Wall Street Journal și este extrem de apreciat de publicul conservator american. „Să nu trăim în minciună! – Un manual pentru disidenții creștini” este cea mai recentă carte (apărută în SUA, recent în vara anului 2020) a scriitorului american. Cartea se propune ca un manual pentru disidenții creștini și are o prefață scrisă de părintele Gheorghe Holbea. El prevede pe viitor o dictatură, mai ales împotriva libertății religioase în SUA, într-un fel asemănătoare cu cea din epoca lagărului sovietic. Autorul, în această carte, anunță semnele unui totalitarism de tip nou care pare să se instaleze încet, dar sigur, în America și în Occidentul zilelor noastre sub asaltul ideologiei de stânga. Un totalitarism (pe care Dreher îl numește „de mătase”) promovat, prin asalt ideologic, de așa-numitele elite culturale (din universități sau de la Hollywood), de corporații ori de mass-media și implementat, prin metode de cenzură și de supraveghere a persoanei, fără precedent în istorie, prin complicitatea guverne-Big Tech. El denumește această dictatură ca "totalitarism de mătase".

„În această carte, remarcabil de profetică, Rod Dreher face din apelul mereu actual al lui Alexandr Soljenițin ‘Să nu trăim în minciună’ punctul de plecare pentru un avertisment care debordează de curaj. Punctul său de vedere, și anume că asistăm la nașterea unei societăți postcreștine, ‘pre-totalitare’ este imposibil de contracarat în lumina argumentației sale migăloase” scrie Ignat Soljenițin, dirijor și pianist. Rod Dreher consideră că "oamenii care au emigrat în America din țările comuniste spun că ceea ce se întâmplă acum în România și în general în Occident este un nou tip de totalitarism. Iar acesta ne cere să trăim în minciună. Nici în comunism nu aveai de ales: trebuia să te arăți de acord cu ideologia comunistă. Altfel, aveai de suferit." El a "dorit să le spun povestea aceasta cititorilor mei

americani, ca să vadă cum l-au ajutat Dumnezeu și credința creștin ortodoxă pe Părintele Gheorghe Calciu. Și să le spun că și noi putem primi același ajutor dacă ne deschidem mintea și inima către aceasta". Rod Dreher face o analiză completă a cauzelor "noului tip de totalitarism", dar nu oferă o explicație logică privind alianța dintre "corporatism" și "stânga radicală" privind introducerea "dictaturii corectitudinii politice" în lumea occidentală. Face o radiografie corectă a ideologizării universităților americane, care au aruncat pe piața muncii activiști "pavlovieni", nu absolvenți ai liberalismului clasic democratic, care impun agenda de stânga de colaratură neo-marxistă și care implementează o agendă ideologică în viața culturală, economică, social-politică. Nu mai contează adevărul intrinsec sau realitatea nudă, ci doar cine îl/o spune și cum se propune societății de cei care impun forțat agenda "corectitudinii politice" prin propaganda, stereotipii și ideologizare. Cercurile conservatoare sunt în defensivă și nu știu cum să răspundă/reacționeze la dispariția liberalismului clasic, care este înlocuit de un marxism utopic și totalitar. Chiar și cartea lui Rod Dreher suferă de o "deznădejde" contextuală și subliminală, de un defetism defensiv în fața noilor realități ale "totalitarismului de mătase". Această introvertire semantică a autorului poate provine din ignorarea rădăcinilor alianței capitalismului corporatism cu activiștii stângii radicale, care urmăresc ca omul să nu fie teandric, ci doar consumator. De ce marile corporații finanțează Ong-uri marxiste sau stângiste, care spun că luptă împotriva capitalului și exploatării, în fond pe plan social-economic și politic fac jocurile interesate ale celor mai bogați? Răspunsul la această întrebare Rod Dreher nu-l dă, deși face un excurs istoric excelent privind istoria stângii marxiste și revoluției bolșevice din Rusia. Rod Dreher propune un model de trăire spirituală, după cel al primelor confrerii creștine, în noul totalitarism de "mătase sau roz", prin preformatarea societății controlate de "pandemia digitală", care a ajuns să controleze și sancționeze online lumea mai puternic decât orice regim stalinist, nazist sau maoist. Ca și în romanele "minunatei lumi noi" ale lui Huxley, putem fi fericiți doar ca "John sălbaticul" dacă acceptăm

existența nefericirii și crucea creștină, utopia fericirii forțate a dus în istorie doar la gulag și crime ca în fostul lagăr sovietic. Refuzul controlului și utopiei egalitarismului este cheia libertății. Autorul pornește în privința rezistenței la noul tip de totalitarism, oferind exemplul unui preot martir slovac Tomislav Kolakovik, care în timpul ocupației naziste a creat mici grupuri de creștini catolici hotărâți să reziste la asaltul nazismului și ateismului comunist. Această rezistență prin întruniri, consfătuiri, conferințe, seminarii clandestine, toate în format redus, cu participarea a puține persoane, care își împărtășesc crezurile creștine și culturale despre libertate, au reușit să reziste opresiunii statului totalitar și acum asaltului controlului digital al corporațiilor. Aceste mici celule ale rezistenței spirituale au dus la crearea marelui miting al Lumânărilor aprinse din Bratislava anulului 1988, care au dus la căderea regimului comunist cehoslovac. Importantă e idea de a fi în comuniune și împreună cei care împărtășesc aceleași crezuri creștine. Autorul face o frescă a rezistenței din fostele țări socialiste, care prin aceste mici comunități de credință, libere și cu trăire hristică, din Rusia sovietică, Polonia Solidarității, Ungariei după 1956, Cehiei cu Charta 77 și România lui Gheorghe Calciu au reușit să submineze totalitarismul marxist clasic. Rod Dreher propune ca modele pentru occidentali, a acestor dizidenți creștini, care cu înțelegere și dragoste, în alianță cu liberalii, unii atei, au dat lovitură mortală comunismului de tip sovietic. Autorul propune înființarea acestor celule spirituale pentru credință și libertate în Occident pentru a se rezista unui capitalism transnațional obsesiv, care dorește să controleze societatea prin digitalizare forțată și care ne vrea rupți de credința creștină și care își folosește ”soldații”, ideologici din lagărul stângii pseudo-marxiste, ce face jocurile, în acest context complicat și comprehensiv, doar celor foarte bogați. Lovirea Bisericii de către statul, controlat/finanțat de către multinaționale și ruperea legăturii omului de transcendent, prin anihilarea credinței, este alianța celor bogați cu activiștii noului ”comunism de mătase”, pentru ca ”cei bogați să fie și mai bogați și să-i poată controla sau manipula pe cei mulți și tot mai săraci”. Secretul victoriei în fața morții este

ca omul să devină mărturisitor, ca Soljenițin, și să refuze să trăiască în minciună, cu toate riscurile ce decurg de aici, pentru că până la urmă adevărul întotdeauna învinge. Acest paralelism între gulagul sovietic și ”totalitarismul de mătase” din Occident, pare forțat, dar sunt și elemente comune trans-istorice, mai ales, în legătură cu persecuția credincioșilor și cenzurarea discursului religios. Acceptarea sacrificiului și suferinței este cheia cărții lui Rod Dreher, care vede în ”corectitudinea politică” și cenzurarea libertății religioase, un adevărat pericol pentru democrație și libertate în SUA. Rod Dreher, în cartea sa, îmi pare prea pesimist, într-o lume ce se transformă rapid, până la urmă digitalizarea poate fi și o armă în mâinile celor care iubesc libertatea, democrația și pe Hristos și care refuză ”online-ul” cultului imanentului și consumului deșăntat.

**Melania Rusu Caragioiu despre vol.
„Oare are luna casă?”, de Liuba Sîrbu**

**Cântare asupra câtorva poezii de suflet ale
poetei LIUBA SÎRBU, privind dorul
de plaiul natal, BASARABIA**

Mă asociez atmosferei de dor și iubire care o înfășoară pe autoarea-poetă Liuba Sîrbu. Găsim în această persoană un poet român din Basarabia noastră, un entuziast director de revistă pentru copii, Revista „Pici voinict-Enfants braves”, Montreal, Canada, o prietenă neobosită a copiilor și un element cu veleități și afirmări notorii în

cultura și cultivarea limbii române în țară și în Diaspora.

De curând la Salonul de cultură a Consulatului General al României din Montreal-Canada a avut loc lansarea celei de a treia cărți a poetei Liuba Sîrbu, Carte-casetă audio intitulată „Biochimii paralele”- o carte bijuterie care conține amprente artistice deosebite: Recită Maia Morgenstern, Muzica Eugen Doga, Grafica Vasile Bodnaru, Interpretare pian Matteo Ioan Chirilă, Ediție promoțională, Carte lansată video audio tot de către Artista Maia Morgenstern, marea personalitate care i-a prezentat public la Teatrul Evreiesc din București și prima carte intitulată : „Oare luna are casă?”.

Constat deci și eu de a fi posesoarea fericită a două cărți ale autoarei Liuba Sîrbu și colaboratoare a revistei „Pici voinici-Enfants braves”.

Cu puțin timp în urmă autoarea mi-a încredințat cartea „ Oare are luna casă?” spre a o aduce printr-o prezentare proprie în fața Asociației Culturale Române din Montreal, for cuprinzând o multitudine de formațiuni, asocieri culturale și cenacluri spre a fi cunoscută în amănunțime.

Menționez că a avut și această prezentare făcută de mine un mare succes.

Inspirată fiind eu de amploarea prezentării cărții „Biochimii paralele” și de faptul că începând de la vestimentația publicului în alb și negru, obligatoriu și continuând cu expoziția cămășilor în negru având ca emblemă imaginea cărții casetă audio „Biochimii paralele” și ea înveșmântată tot în alb și negru.

Până la a ajunge de a o audia pe îndelete, voiesc de a reînvia atmosfera gândirii autoarei dând din nou la lumină prima sa carte: „Oare are luna casă?” prin care autoarea ne introduce în adâncimea revoltei justificate a plecării sale cu cei doi copii spre lumi mai democratice.

Am ales din acea carte plină de revoltă firească grupajul de mai jos care oferă spicuri din poeziile sale. Acest grupaj atinge toate tonalitățile unei fine sensibilități, având un fir ascendent de conduită. Personajele sau personificări de stări, evenimente, eu le numesc stări care acționează, se mișcă în spațiu și timp și nu în închipuirea noastră. Sfera din care poeta își alege impresiile este lumea reală din jurul său, al nostru.

Aspirațiile, durerile, angoasele care nu ne dau pace și greu le găsim dezlegarea. Am încercat să scot la iveală pe parcursul expunerii, ceea ce am găsit esențial și ceea ce mi-a vorbit cald și convingător, după cum se va vedea în cele ce urmează, fiind totul împletit cu multa poezie a autoarei, departe fiind de mine gândul de a alcătui o cronică literară ci subliniind doar sentimentele care abundă în durere și dor.

Îmbrăcate în cuvinte și conotații poetice se desfășoară impresionând până la lacrimi dorul de spațiul sfânt, Basarabia, în care s-a născut poeta și neputința de a mai putea viețui acolo, totul împletit cu un dor sfâșietor

Găsim în periplu o poezie directă care se adresează celui care născut fiind din inima poporului român legiferează în **Basarabia ca limbă oficială, folosirea unei limbi străine, insul din conducerea propriului său neam, persoană care se pleacă în fața acestor legiuri străine, impuse, de a se schimba graiul străbun românesc din Basarabia. La fel, este aspru interpelat și cel care consimte să uite propria sa limbă română, vorbind doar limba cea impusă de asupritor.**

Grupajul asupra căruia vreau să insist are ca preambul poezia „Limbii române”, poeta fiind nu numai un cunoscător al acestui nou curent literar atât de răspândit închinat Limbii române, ci prefirând din inspirația sa firul de dragoste pentru limba noastră atât de greu de apărat împotriva celor care vor să ne facă prin forță de a-l da uitării, în teritoriile vremelnice ocupate de alții.

Să ascultăm citind acest poem frumos care descrie drama limbii noastre. Poemul „Limbii române”

Limbii române

Departa de te-or duce-n lume,
Pe unde omul n-a călcat,
Vor reveni firele-ți bune
La cerul care le-a udat.

De te-or închide-n întuneric,
Înlănțuită, zeci de ani,
Făclia îți va arde veșnic
În ciuda marilor dușmani.

De te vei transforma-n cenușă,

Totuna vei reînvia!
Căci Domnul ți-a lăsat la ușă
Puterea și iubirea Sa.

De te vor îngropa sub glie
Vei încolți neîncetat,
Moartea nu poate să ne fie
Veșmântu-ți de la Domnul dat.

O frumoasă paralelă între viața omului și a unei frunze, ne îndeamnă la meditație. Dar frunza își termină ciclul de viață după cum știm, iar omul este dator să lase în urma lui ceva folositor și mai ales un nume bun. Poezia „De ce ești trist”

De ce ești trist

Omule zvăpăiat,
Când pe alee se așterne toamna
Și frunzele se scutură de-a valma?
Poate căderea lor te-a întristat?!

-Cum să nu mă-ntristez gând nelumesc?
Cui oare toamna nu-i aduce-aminte,
Că anii cad, fără-a rosti cuvinte,
Și eu, ca frunza, mă tot ofilesc?

-Tu de la frunză, omule, învață
Că tinerețea ta e trecătoare
Și chiar de va fi iarăși câmpu-n floare
Ea nu se-ntoarce și te schimbi la față.

Pe astă lume nu poți să trăiești
Decât o viață scurtă, pământească,
Dar amintirea-ți o să dăinuiească
Prin faptele pe care le zidești.

Este impresionantă durerea vetrei părăsite fără voie, a noilor știri potrivnice limbii române, a satelor rămase pustii în urma oamenilor care au luat drumul înstrăinării pentru a putea supraviețui în pace, purtând în inima lor speranța de a se reîntoarce la vatra străbună și la traiul molcom și cântecul doinei care i-a legănat până mai ieri.

Daniela VASILOSCHI despre scriitorul AL. FLORIN ȚENE

O VIAȚĂ ÎN SLUJBA LITERATURII ROMÂNE DE EXCELENȚĂ

Dacă dorești să pătrunzi în sufletul unui scriitor, să cunoști tainele lăuntrice, e suficient să îi citești opera.

Cunoscând-o, vei devoala cortina de mister și vei fi tot mai aproape de cele rostite și nerostite. Grădina literaturii e întotdeauna parfumată, posedă aromele sale.

În cele ce urmează, voi face referire la o personalitate literară, Președintele Național al L.S.R., **domnul Al. Florin Țene**.

O cascadă de talent, un munte de gândire, un cristal pur de filozofie, un împătimit al locurilor natale, un iubitor de țară, limbă și neam, un adevărat edificiu literar, fluviu de erudiție, o genialitate manifestată modest și cumpătat, un autor care și-a pus amprenta creatoare asupra unui secol, iată câteva din atributele sale!

Subliniez că este unicat prin opera irepetabilă, efervescenta scrisului, polivalența scriitoricească (poet, romancier, dramaturg, critic literar, eseist), prin vocația de a atrage sevele nebănuite ale limbii române, originalitate, spirit vizionar. Totodată promotor al valorilor literare românești, și-a pus viața cu dedicație pe altarul culturii și literaturii naționale, un bard care ne dăruiește simfonia unor gânduri și sentimente fără egal, o mirifică paletă de imagini poetice și prolificitatea scriiturii.

Numele de profundă rezonanță al Domniei sale se bucură de apreciere pe plan național și internațional, reprezentând o emblemă a erudiției și talentului. Fiind Președintele Național al L.S.R., constituie locomotiva de excelență a acesteia. Liga dispune de 30 de filiale, 18 în țară și 12 în

străinătate.

Salutara inițiativă a Domniei sale de a înființa L.S.R. semnifică un mod de descentralizare a mișcării literare din România.

Cenaclurile reprezintă “adevărate școli de literatură” (Prof. Univ. Dr. Tiberiu Mateescu).

În opinia Domniei sale, literatura contemporană are nevoie de o carte de istorie literară actualizată.

De menționat că bardul drăgășănean a făcut parte din trioul la al cărui propunere, apoi legiferată (legea 53/2011), Ziua de 31 August a fost declarată oficial Ziua Limbii Române. Din acest punct de vedere poate fi considerat un părinte al Limbii Române.

Domnul Al. Florin Țene a scris 95 de cărți, ce însumează poezie, romane, proză scurtă, piese de teatru, biografii (viața unor scriitori români), scrieri filozofice, eseistică.

Raportat la viața și opera unor scriitori români, amintim: Gib Mihăescu, Al. Macedonski, Radu Gyr, Vasile Militaru, Valeriu Gafencu, Ion Minulescu, Traian Dorz.

Născut la 13 Iunie 1942, Drăgășani, județul Vâlcea, România, răzătorul reprezentant al Zodieii Gemeni și-a urmat destinul de glorie.

Pașii l-au purtat spre calea desăvârșirii, lăsând în urmă “casa albastră pe cărare” și chipul blând al mamei, căreia în semn de recunoștință “în fiecare zi îți aprind din inimă lumină”.

“Îmi port crucea plecării mele din sat
Alergând după fluturi sub cerul depărtării,
Iar, dacă uneori am căzut în păcat,
Îți cer iertare, mamă, la ceasul înserării ” (*Lumină pentru mama/Vol. În genunchi mă-ntorc la vers*, 2014).

Casa părintească, “Casa de sub nucul dintre două veacuri”(Vol. *În genunchi mă-ntorc la vers*, 2014) este o casă emblematică, mereu vie și prezentă în lumea amintirilor.

La tinerețe, era convins că “nu se poate muri crescând îngeri în colivii de aur” sau “încrustând scrisori de dragoste pe inecele porumbeilor”. Lumea imaginației și a bucuriei era bogată și mirifică.

Acum, casa de sub nucul dintre două veacuri e singură, părăsită, iar nucul “scârțâie” ca un “sicriu” al timpului.

Bardul și-a manifestat talentul pe mai multe paliere: a) poezie; b) proză; c) dramaturgie; d) critic, filozof, eseist, paliere numite de distinsa doamnă scriitor Liliana Moldovan paliere ale autorității.

Al. Florin Țene, ilustrul bard, a scris 34 de volume de poezii.

Federico Garcia Lorca, renumit poet spaniol comenta: “Toate lucrurile au misterul lor, iar poezia e misterul tuturor lucrurilor”.

Voltaire ne spunea: “Poezia este muzica sufletului și mai presus de toate, a sufletelor mari și sensibile.”

William Somerset Maugham (dramaturg și prozator englez) definea poezia drept coroană a literaturii.

Poezia a constituit pentru ilustrul poet Al. Florin Țene, locul unde se întâlnește cu sine, o adevărată oază a sufletului.

Să nu trecem cu vederea faptul că, începutul cochetăriei cu poezia s-a manifestat la 17 ani, când a debutat în revista Tribuna, cu poezia “Eu m-am născut când...”

Debutul editorial se realizează tot cu un volum de poezie “*Ochi deschis*”, 1974, Editura Litera București.

Temele poeziilor sunt următoarele: a) nostalgia locurilor natale, dorul de părinți și casa părintească; b) considerații despre poet/ poezie, plăcerea și emoția de a scrie; c) poezia filozofică; d) dragostea de țară, neam și dulcea limbă românească; e) diverse.

Întreaga existență a poetului s-a desfășurat în simbioză cu poezia, precum conexiunea dintre om și umbra sa. Reputatul bard e conștient de prolificitatea poemelor, a actului creator în sine.

“Circulă prin mine un tren de poeme
pe șine de artere
Mi-e sufletul locomotivă înhămată
alergând prin noaptea sfâșiată” (*Un tren de poeme/ Vol. Ochi deschis*, 1974)

Poezia îl încântă într-o asemenea manieră, încât, considerând-o muzica sufletului, o pune pe note muzicale, o simte parte dintr-un cântec.

“Mă simt în suflet Do de vis
Sau poemul pe note pus,
Ce-l cântă mierla în Apus” (*Secretul poemului/ Vol. Punte printre cuvinte*).

Poeții sunt sensibili, cu sufletul vulnerabil, pământul respiră prin emoțiile lor.

“Aici i-a fost pieptul cu vulnerabila-i inimă
Se cunoaște după cum respiră pământul, prin văile
și piscurile

Crescute asemeni emoțiilor” (*Locul unde a dormit poetul*/Vol. *Nucul dintre două veacuri*, 1996).

Actul poetic e perpetuu, de aceea “gara poezilor” este mereu ticsită, aglomerată, iar “verbul umblă descălțat prin fraze” (*Gara poezilor*/ Vol. *Antologie de poezie românească*, 2008).

Poeții au sorbit din izvorul nemuririi, ne spune cu mândrie bardul.

“Poeții nu mor niciodată, ei doar își odihnesc zborul

între clipa ce vine și visul ce-a fost...

Ei au în vene al patrulea simț,

Metafora din sânge a unui prinț” (*Poeții nu mor niciodată*/ Vol. *A șaptea zi după Artur*, 2009).

Poetul e considerat un visător ce plutește în univers, de unde culege seva versului (*Poezia*/ Vol. *Sonată pentru creșterea ierbii*, 2010).

Bardul e convins de “paritatea între gând și cuvintele ce atrag realitatea” (poemul *Cuvintele atrag realitatea*/ Vol. *Sonată pentru creșterea ierbii*, 2010).

Poetul are conștiința valorii operei sale, scrisă cu multă iubire și cu sufletul plin:

“Deschide, cititorule, această carte,
Fereastră spre alcătuirea universului la loc

Vei găsi sângele iubirii ce se-mparte
Zvăcnind din amintirea unui foc” (*Răbdarea pietrei din iarbă ascultând sonata*/ Vol. *Răbdarea pietrei*, 2011).

În poemul *Sunt seva pământului meu*, poetul se autodefineste. Se identifică cu creația, cu poezia, o contopire, o conexiune, precum via își fierbe versurile creației în vin:

“Sevă sunt și via mă fierbe în must

Prieten sunt eu și mă sorb

Din cupa mea de trup și gând” (Vol. *Răbdarea pietrei*, 2011).

Versurile din poezia *Abatere de la firesc* (Vol. *Contemporanul meu Iisus*, 2012) aduc la vedere instrumentele de lucru ale poetului. Sunt amintite verbul, rima rebelă, rostirea, fraza... învăluite în imagini speciale.

Însuși poetul devine “verbul unei abateri de la firesc./ Ce poartă sub aripi visul îngeresc”.

Ideea se continuă în *Poemul cu păcate* (Vol. *Răbdarea pietrei*, 2011) în care “caii tropotesc ridicând nori de adjective”.

În toată această avalanșă de simțire poetică și meșteșugite figuri de stil, poetul exclamă:

“Doamne își mulțumesc că sunt contemporan cu tine” (*Contemporan cu Dumnezeu*/ Vol. *Contemporanul meu Iisus*, 2012).

Metaforele, preferatele autorului, cărora le-a rămas fidel o viață, “clocotesc a sevă, fluierând din soc” ... “iar floarea ruginii fumurie/ Coagulează metafora la un loc” (*Metafora ruginii*/ Vol. *Întoarcerea poetului*, 2022).

Obsesia și plăcerea de a scrie, de a modela cuvintele din “trenul de cuvinte” apar și în poemul *Ascuns în cuvinte* (Vol. *Emirate de gânduri*, 2013).

Ne relatează: “foamea îmi macină dorința de scris”. Autorul e ascuns într-o gară, unde trenul adăpostește cuvinte (se repetă ideea din *Gara cuvintelor*, cu altă conotație).

Imaginația aleargă. Se vede călătorind pe corăbii cu vele “sufând dinspre pupa”. Dar marea e de fraze, precum trenul de cuvinte.

În *Cineva sus mă iubește* (Vol. *În genunchi măntorc la vers*, 2014) poetul e convins că are o misiune sacră a scrisului, idee reluată și în *Dincolo de Styx* (Vol. *În genunchi măntorc la vers*, 2014).

“Cineva sus m-a trimis în cuvinte,
în înalturi ca un zmeu din poveste,
De atunci rătăcesc și caut un Părinte
Așezat pe-un fotoliu dincolo de creste” (*Cineva sus mă iubește*).

Interesant și înălțător se prezintă poemul *Dumnezeu este o carte*, care cuprinde în sine “începutul și viitorul ce vine”.

Concluzionează că Dumnezeu e rezultanta unui “ars combinatoriu ciclic”.

Lovește clipa clopotul răbdării (Vol. *În genunchi măntorc la vers*, 2014) este o combinație de filozofie și poezie. Pe lângă problema spațiu/ timp, bardul drăgășănean mărturisește că spațiul în care ne naștem “e o întâmplare în care sunt zidit”, în “epitetul unui veac neîmplinit”, în care “metafora ia proporții în viitor”. Precum afirma Ion Barbu: “Matematica și

poezia se întâlnesc într-un punct luminos”, tot așa observăm la eruditul poet Al. Florin Țene, că filozofia și poezia se întâlnesc într-un punct luminos.

Sufletul poetului rătăcește printre vitraliile gândului, iar vocea îi se aude “ de sub brazdele timpului”.

Iată și definiția lirică a poetului:
 “Poetul e un accident ireparabil
 Sosește ca o solie
 Ce își bate singur în frunte
 Cuiul lui Pepelea
 Pentru câteva imperii de poezie” (*Rădăcini pe rene/ Vol. Punte printre cuvinte, 2015*).

Poetul devine o solie în timp, ce își asumă greutatea inerente, cu nobilul scop de a dăruia posterității “imperii de poezie”. Sufletul autorului e “un miel sacrificat” pe rugul creației.

Istoria unui poem renaște, precum sunetul renaște dintr-un fluier de soc, la fel cum frunzele renasc din rădăcinile nucului.

“Paginile s-au rescris la loc
 Cum renaște sufletul ca nou,
 Într-un fluier de soc prin ecou” (*Istorie/ Vol. În genunchi mă-ntorc la vers*).

Poemul renaște prin ecou, se perpetuează.

Iată cum se definește venerabilul poet Al. Florin Țene:

“Sunt poetul esențelor tari”...
 “Sunt visătorul esențelor tari”.
 “Sunt poetul esențelor tari
 Ce sorb din apa lui Hristos,
 Când pe drumul confuziilor mari,
 Înțelepciunea mă face mai frumos” (*Sunt poetul esențelor tari/ Vol. În genunchi mă-ntorc la vers, 2014*).

În poemul *Poezia este, se caută poetul* (Vol. *Întoarcerea poetului, 2022*) folosind personificări meșteșugite, ne relatează că poezia se dilată în lumină. În acest context și verbul și metafora se descătușează.

Folosind momentul, poezia caută și alege “poetul pentru veacuri de asalt”. Doar “rătăciții de inspirație” se agață de tichia de mărgăritar.

“Atunci e clipa când poezia își alege

Poetul pentru veacuri de asalt.

Dar până atunci nimeni nu înțelege

De ce oscilăm între ură și înalt ”.

Să lăsăm să predomine înaltul, iar poezia va ști să aleagă cum se cuvine.

Semnalez o poezie cu adânci reverberații în care nostalgia amintirilor se revarsă.

Nucul dintre două veacuri este un poem emblematic, impresionant, un summum al creației poetice.

Legătura sufletească puternică dintre autor și nuc e argumentată de folosirea repetitivă a adjectivului posesiv (nucul meu) și totodată a verbului a trebui, în varianta de verb impersonal, cu înțelesul de: se cade, se cuvine, e necesar, musai (popular).

Nucul îl atrage ca un magnet. Nu e un copac oarecare. Acoperă în timp două veacuri și își așteaptă cu bucurie și emoție oaspetele. Om și natură îngemănați în iubire, pioșenie.

Bardul simte o imperioasă nevoie să se întoarcă la nuc, de câte ori timpul îi permite. Aici își găsește liniștea, echilibrul, starea de bine, de reverie, emoțiile pure, nostalgia copilăriei.

Timpul secular al nucului și tempus breve al bardului se contopesc.

Întoarcerea la nucul amintirilor e un fel de transhumanță.

De la ora prânzului și până seara poetul contemplă măreția nucului.

Inițial sângele (metaforă) urcă (personificare) în frunze spre cer, dând strălucire “faianțelor” (metaforă) înaltului.

În continuare, vede cum lumina apusului se pierde în crengi “arzând” (personificare) ca un “colb de aur” dintre două veacuri.

Elementul auditiv aduce o notă de surprindere. “Clinchetul nucilor verde” nu se aude decât în preajma pașilor cunoscuți.

Numele poetului seamănă cu un “zbor în anotimpuri”, iar nevoia de întoarcere la arborele îndrăgît, chiar dacă e târzie, le încarcă amândurora bateriile.

Nucul simbolizează statornicie, perenitate, putere, atașament, vibrație, amintiri, nostalgie.

O parte a naturii desăvârșite creată de Dumnezeu se contopesc cu natura umană prin iubire.

După o trecere în revistă a opiniilor despre poet și poezie, despre simbioza duioasă realizată în sufletul autorului, mă opresc la o componentă de anvergură a creației distinsului bard drăgășănean, și anume poezia filozofică.

În poemul *Speranța binelui relativ* (Vol. *Răbdarea pietrei*, 2011) Al. Florin Țene, gânditor prin excelență, redă relația om, timp, spațiu.

Constată că pașii făcuți în timp ne înstrăinează de el, dar totodată, prin încărcarea cu “trăiri și istorii” și prin luptă cu obstacolele, omul se încarcă în timp. În inevitabilul raport om-timp, omul e temător de “judecata în care crede”.

Conform concepției biblice, la început a fost cuvântul, poetul afirmă: “Credeai în cuvânt, chiar înainte de a spera în tine”.

Timpul ce vin, constituie un infinit “incolor și inodor” pentru ființa umană, iar drumul ei este înfășurat în speranța binelui relativ.

Timpul poate fi închis sau deschis, raportat la ființa umană, înstrăinat, disipat, încărcat, în schimb drumul e pavat cu speranța binelui relativ.

Altă poezie din același eșantion filozofic este *Sfârșitul, începutul perpetuu* (Vol. *Răbdarea pietrei*, 2011). Credincios, poetul ni se confesează:

“Dumnezeu e sursa libertății mele”.

Bardul se identifică cu eul, și “arde”, respectiv se consumă în actul creației.

Sfârșitul și începutul sunt două emisfere ale întregului. “Poezia Doamnă, precum anotimpurile, pășește veșnic pe iarba primăverii”. Așa cum timpul evoluează și se scurge în infinit, la fel și poezia devine repetitivă într-un timp evolutiv.

“Orice călătorie are un sfârșit,

Așa cum iarba se usucă toamna,

Ca primăvara să înverzească înzecit

Pe care să pășească Poezia Doamna”.

În *Poemul postum* (Vol. *Răbdarea pietrei*, 2011) până și sfârșitul vieții, când “moartea ne ia la întâmplare”, e privit cu o aparte filozofie:

“O ultimă rimă și verbele cad pe spate”.

Câteodată poetul învinge moartea, o păcălește. În ciuda convingerii Doamnei în negru, care are certitudinea că “inima a murit”, această inimă continuă să pulseze în cartea postumă. Denotă imortalitatea poetului și a inimii sale, care este însăși poezia.

“Doar câteodată, unul dintre sute

De Doamna neagră crezând că a fost cosit,

Cade în cartea postumă scrisă pe tăcute,

Când inima mințise c-a murit”.

Foarte interesante considerații conține poemul *În inimă, undeva...* (Vol. *Paznic la o pisică și un câțel*, 2011).

În accepțiunea bardului, în inimă se află un loc, ce adăpostește un cântec. Dacă spațiul s-a umplut de cântece, locul e ocupat, purtătorul trece în neființă, timpul fiind tot mai greu, împovărat.

Și ca o ciclicitate, cântecele fug speriate, “într-un zbor circular și veșnic” și merg să se adăpostească în alte inimi.

În poemul *Al doisprezecelea ceas* (Vol. *Contemporanul meu, Iisus!*, 2012) maestrul constată că orele sunt plimbate de indicatoarele ceasului, pe un cadran mutat de cineva.

E un fel de dezordine, ca în mișcarea browniană, a aceluși vinovat care “n-a știut să numere decât până în ceasul al doisprezecelea” (respectiv până în ultimul moment). Același irreparabile tempus...

Călcâiul vulnerabil al mării II (Vol. *Călcâiul vulnerabil al mării*, 2012) aduce cu sine noi reflecții. Cu o bogată imaginație, consideră că există o scoică loială, care nu evadează din marea agitată, ci apără călcâiul apei, format din spumă de maluri.

Marea se teme de munte, de înălțimea și veșnicia lui, iar muntele se teme de adâncimea și hăul mării. Îmi permit să adaug, că în istoria ciudată a timpului, munții au devenit adâncuri de mare, iar mările au secat adăpostind munții.

Ciudată ciclicitate! Adâncă filozofie!

Temător, Pontul Euxin se retrage în cochilia unei scoici.

În *Mileniul își scrie istoria pe oglinda mării* (Vol. *Călcâiul vulnerabil al mării*, 2012) se realizează o radiografie a timpului, a mileniului. Se scriu “stânci de cuvinte pe apă, și la sud și la nord”.

O adevărată enciclopedie a timpului, pe pagini de apă, de infinit. Fiecare mileniu cu istoria lui!

După cum se vede, poetul și filozoful sunt de nedespărțit.

“Abia acum nevăzute albastre mâini

Scriu adevărul pe pagini de apă,

O enciclopedie la care latră niște câini,

Din care mileniul se mai adapă”.

În *Cercul timpului nostru* (Vol. *Călcâiul vulnerabil al mării*, 2012), conform opiniei

maestrului, oamenii sunt născuți pentru două lumi paralele “una cu o clipă mai înainte, cealaltă mai apoi” unite printr-un puzzle de schele.

Când va veni timpul, “invizibil și chiar mat”:
“Furnica din trupul meu cară

Părți nevăzute din cer, lăsate pe pământ,
Să mai zidească o casă frumoasă și rară
În lungi versuri rostite prin CUVÂNT”.

Actul poetic e repetabil, iar cei înzestrați cu har îl vor perpetua pe pământ, prin cuvânt.

Marea e o plăcută sursă de inspirație pentru bard, prin fascinația ei. Ascultă fermecat cântecul apei, venit “din istorie” sau schimbările de tonalitate, când marea, lovită în călcâiul vulnerabil “mugește sub ape” (poemul *Călcâiul vulnerabil al mării I*/ Vol. *Călcâiul vulnerabil al mării*, 2012).

“Furtuna își cioplește chipul în soare,
Iar marea lovită în călcâi, mugește sub vapoare”.

Poemul *Poetul și călugărița* (Vol. *Întoarcerea poetului*, 2022) are conotații speciale.

Este de o profunzime specifică maestrului. Poezia și credința sunt daruri de la Dumnezeu. Scriitura are accente eminesciene. Cele două personaje prezintă tentă biblică. Poetul e heruvimul care “alunecă pe-o rază cu minuni” în chilia călugăriței. Aceasta este contemplativă, cufundată în rugăciuni.

Și dimineața și seara așteaptă ca “poetul din cer să răsară”... Dar fiecare rămâne în lumea sa, în universul său de vis, ori rugăciune, între cer și pământ.

În poemul *Suma unei existențe* (Vol. *În genunchi mă-ntorc la vers*, 2014) poetul trage o linie, încercând să facă bilanțul existențial. Adună nopțile cu visele și zilele cu speranțele, crezând că le va putea transporta dincolo (de Styx).

Din păcate, concluzia e sumbră, visele nu încap, iar speranțele au rămas aici, într-o filă de calendar.

Întrebare din cuvântul întrebare (Vol. *În genunchi mă-ntorc la vers*. 2014) tratează o problemă pe care și-o pun toți filozofii, cu referire la existență.

“Mă întreb cât de adânc e lacul din cuvântul lac...
Și cât de cărunte cuvintele din Limba Română,
Cât adevăr există într-un răspuns”

Cursus rerum se desfășoară în sensul că o întrebare generează o altă întrebare.

“Din cuvânt mai iese pe-o cărare

O rădăcină căreia îi cresc înțelesuri
Spre o altă întrebare”

În *Stăpân pe auz* (Vol. *În genunchi mă-ntorc la vers*, 2014) se continuă reflecțiile. Deși Morfeu îl ademenește, poetul e stăpân pe auz, deoarece zeul îi întoarce auzul spre sine. Trăiește cu speranța că “la fântâna înțelepciunii unde auzurile își vor da mâna”, auzul se va întoarce spre cugetător.

Identitatea, visul absurdității (Vol. *În genunchi mă-ntorc la vers*, 2014) aduce noi cugetări.

Individul e considerat “un crepuscul, un electron liber”.

Omul iese din calea visurilor și cade în propria-i capcană. De ce? Ne aflăm într-o luptă cu propria umbră. Într-o vreme “de spațiu suptă”, observăm că am pierdut definitiv identitatea.

O interesantă abordare găsim și în poemul *Drama nopții* (Vol. *Platanii visează veșnicia*, 2015).

Folosind personificarea ca figură de stil predominantă, ne prezintă imaginea nopții, care în accepțiunea sa se autodevorează. La prânz se hrănește cu stele, în timpul nopții își bea propria lumină. Deci noaptea trăiește prin autodevorare.

Infinitul ne salvează (Vol. *În genunchi mă-ntorc la vers*, 2014) cuprinde o abordare filozofică aparte.

Din vremuri ancestrale, oamenii s-au urcat precum cuburile, unul pe umărul celuilalt, spre a se înălța, încercând din veac în veac să descopere cerul. Nu au înțeles marele univers.

Au încercat să-l inventeze pe Dumnezeu, fără să-și dea seama, că Dumnezeu “era de mult acolo sus”. Dumnezeu nu are nevoie să fie inventat!

Ne naștem la întâmplare și murim pe rând. Neputința ne-o salvează infinitul.

În *Platanii visează veșnicia* (Vol. *Platanii visează veșnicia*, 2015), poetul “înveșnicit” pe alea parcului, îi admiră. Platanul și poetul visează, platanul veșnicia, pe când bardul alunecă “odată cu platanii spre trecut”.

“Platanii pe maluri abrupte de lacuri

Visează veșnicia cu capul de lut,

Pe când eu cu rădăcinile scoase din brazdă

Am alunecat odată cu ei spre trecut”

În poemul *Platanul* (Vol. *Platanii visează veșnicia*, 2015) re apare adjectivul posesiv folosit și în poezia *Nucul dintre două veacuri*: platanul

meu. E un fel de manifestare părintească, de atașament, conexiune.

Natura coplesitoare și ademenitoare îl determină pe poet să exclame:

“E un semizeu

Copacul din parcul clipelor tăcute”

Dragostea de neam, de strămoși, de istorie, de limbă, se manifestă pregnant în poemele bardului.

În *Evadare din istorie* (Vol. *Emirate de gânduri*, 2013) își imaginează că dacul din Munții Orăștiei evadează, coborât pe sub pământ sarmisegetusian.

Dacul a evadat din istorie de dragul acestor locuri sfinte, adânc înfipite în inima istoriei românești.

Timpul, văzându-i chipul, l-a cioplit, “statuie în stâncă pe care se risipește luna”.

Ce este patria, mamă, în timp de epidemie? (Vol. *Germinația cuvântului de sub zăpadă*, 2012) este un poem de-a dreptul impresionant. Asistăm la întrebarea repetitivă a poetului și la răspunsurile mamei. Astfel se constituie o definiție de suflet a patriei. Răspunsurile sunt surprinzătoare. Iată-le!

- “Eu trăgând la plug,

Taică-tău trudind la brazdă”- Se referă la muncile cotidiene din mediul rural.

- “E pâinea pe care nu o avem”- Este o aluzie la sărăcie.
- “Sunt președinții care ne amăgesc

C-un ciur de mălai

Să-i alegem de Paști”- Maestrul vizează promisiunile electorale neonorate.

- “Sunt cei de care îmi este teamă,

Umbra ce pe la colțuri ascultă”- Face referire la securitate.

- “E mormântul necunoscut al unchiului tău, mort pentru țară”- Se relevă sacrificiul suprem.
- “Este lacrima după casa de comuniști demolată” - E redată durerea în fața nedreptății.
- “Este ce vezi peste tot”- Respectiv ceea ce se întâmplă pretutindeni.
- “Este limba dulce ca mierea

Cu care minciuna ne-o spun

Într-un viitor promis și bun”- Aici devoalează minciuna politică plasată în dulce grai.

- “Spitalele în care mor oamenii

Coronavirus, o dramă

Patria e cu miros de mir,

Lumânări aprinse-n cimitir”

- Simțim durerea pierderii celor dragi.

- “Ce este patria?”

“Oul?”

“Ce este...”

Oul este germenul din care izvorăște întreaga manifestare. El simbolizează universul. Ideea că universul a fost plăsmuit dintr-un ou, se găsește în toate culturile. Oul este realitatea primordială ce conține semințele, ce vor da naștere numeroaselor viețuitoare. Deci oul, germene și continuitate.

Mihai Eminescu este o conștiință românească în eternitate, tezaurul poeziei naționale.

Într-o stare de beatitudine, în poemul *Dor de Eminescu* (Vol. *Antologie de poezie românească*, 2008) autorul exclamă:

“De-atât dor zăpezile cern poeme în brazdă...

Îmi este dor de Eminescu!”

În această stare de profundă exaltare față de Eminescu, diamantul poeziei noastre, sufletul lui Al. Florin Țene e mistuit de dor, precum ni se confesează.

“Construiesc din metafore cu migală palate
Și alături de el, cad iarăși în ispită”

Venerația pentru Limba Română se manifestă năvalnic în poezia *Glorie Limbii Române pentru înțelepciunea ei*.

După cum mărturisea Lucian Blaga, “Limba Română este întâiul mare poem al unui popor”.

Fănuș Neagu consideră că “Limba Română este actul meu de naștere, eu sunt ființa de sub măslinul ei, care rodește de 2000 de ani, dreptul meu e să-i țin dealul verde și bătut de soare și să stau în genunchi sub ploaia cântecelor ce țâșnesc din ea”.

Eruditului poet drăgășănean, Al. Florin Țene, îi este drag să viseze și să rostească cuvinte în Limba Română.

Figurile de stil folosite sunt fermecătoare, fascinante.

“Fiecare cuvânt un fagure

Ca mierea luminii în degetarul macilor,

Ca vârsta arborilor în cercuri,

În fiecare din ele trudește un străbun,

Veghează balada”

Prin glasul pâinii se strecoară ab initio și până la noi seva înțelepciunii tuturor neamurilor. Această sevă se va manifesta prin limba ce o vorbim.

“Când mănânc pâinea, urcă până la mine
Neamurile noastre toate
Seva înțelepciunii
Adusă până la noi
De limba ce o vorbesc”

Limba Română este sacră.

În fiecare cuvânt se ascunde “un oier și un țăran”.
În ea se simt: “gustul mierii, vânturile copacilor,
mirosul câmpiilor”.

Cuvintele trec “din hrisoave în versuri
eminesciene”.

Între patrie și Limba Română există o sfântă
conexiune.

Așadar “Patria îmi este Limba ce o vorbesc
Pe care am supt-o de la mama
Cu ochii blânzi ca Miorița”.

Se detașează o afirmație de sublim patriotism.
Dacă ia în palme un bulgăre de pământ, bardul
simte oasele străbunilor încorporate.

Istoria, patria, limba, strămoșii sunt un corolar
de patriotism transpus în versuri.

“Eminescu, cetatea Limbii Române
cu toate turnurile Carpaților
modelate de balade

În care își au adăpost
Decebalus per Scorilo, Mircea cel Bătrân,
Toți bărbații înmuguriți pe acest pământ”.

Mihai Eminescu este creatorul Limbii Române
literare. Iată ce ne spune bardul: “Eminescu,
planetă luminoasă

În jurul căreia gravitează astrele cuvintelor”.

Conclusiv, Domnia sa, Al. Florin Țene afirmă:
“Patria îmi este Limba Română
În ea bobul de grâu germinează
Verbele poemelor eminesciene”.

Cine este Al. Florin Țene?

Un om, o flacăra, o sclipire, un freamăt de aripi,
germinația cuvântului, un catarg fâlfâind pe
oceanul de esențe, un model pentru contemporani
și viitorime.

Un om liniștit, așezat, blând, modest, iubitor de
semeni, care nu cunoaște ce înseamnă ura,
răutatea, competiția, care nu a ridicat niciodată
glasul.

În schimb a ridicat poezia la nivelul unui glas de
clopot ce scoate sunete înalte.

Domnia sa atinge cerul prin credință, pământul
prin iubire și poezia prin suflet și identificare.

Nu scrie o poezie emfatică, ostentativă.

Se axează pe o poezie liniștită, senină, a esențelor,
a unei gândiri pure.

Imaginația venerabilului bard e mai amplă decât
compasul zborului, figurile de stil abundente și
unice conferă versurilor o paletă a frumosului,
conexiunea poezie-filozofie e miezul fierbinte al
creației.

Poezia domnului Al. Florin Țene se detașează
de stilul zburdalnic, săltăreț, țopăitor pe arpegiul
rimelor, nu e o poezie păpădie, ci un adevărat
edificiu literar, fiind profundă, filozofică, reliefată
prin adâncimea gândului.

Așa cum se autodefiniște, este “poetul esențelor
tari/ ce sorb din apa lui Hristos”.

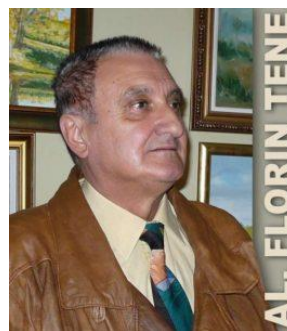
Domnia sa constituie patriotul animat de
credință în Dumnezeu și valorile creștine, un
biruitor al cuvântului pe care l-a șlefuit într-un
creuzet special, un homo cogitans ce vibrează pe
antenele timpului.

Deține în palmares o mulțime de premii și
diplome obținute pe plan național și internațional,
ceea ce atestă valoarea incontestabilă a maestrului.

Numele de Al. Florin Țene și opera sa sunt
sinonime cu excelența în materie de poezie,
poemele scrise vor înfrunta trecerea vremii,
păstrându-și prospețimea, compasul gândirii,
latura profund umană ce le animă.

Maestrul ne lasă o abundentă și valoroasă zestre
literară, în care perfecțiunea se unește cu timpul
întru nemurire.

Domnia sa reprezintă o verigă din cordonul de
aur al personalităților naționale și universale.

**DIN CREAȚIILE TINERILOR CREATORI
PREMIAȚI LA FESTIVALUL - CONCURS
DE CREAȚIE LITERARĂ BOGDANIA**

CUȚURESCU VIOLETA (Urdă)

Data nașterii: 17 iulie 1970

Ocupația: bibliograf

Activitate literară: Din anul 2013, cu apariții de proză scurtă și epigrame în revistele: Plumb, Dobrogea culturală, Cugetul, Bucureștiul literar și artistic, Meridian Cultural românesc, Surâsul Bucovinei, Revista de povestiri, Helion SF, Booklook. Diverse premii literare la concursuri de gen. Prezintă în antologii și volume colective cu povești pentru copii, epigrame și haiku.

Premiul I la Festivalul-concurs internațional de creație literară Bogdania, ediția a XII, secțiunea Proză scurtă, București, 16 august 2023.

Trăsnea cel voinic și prunele de aur

Răsăritul de culoarea prunelor ușor pârguite scâldea zorii. Linia orizontului era îngreunată de lumina soarelui abia deșteptat din somn. Al mai deștept dintre paznici, scâldat de transpirație, clipea des din ochii injectați. Nesomnul îi îngreuna capul, ca după o beție cruntă, iar boarea dimineții îi aducea – ironic – în nări aroma licorilor tari ale toamnei.

În vreme ce câteva butoaie din lemn de prun ședeau aliniat, cumiți pe dinafară, dar forfotindu-și borhotul în pânțece, el se afundase aproape freudian în lectura cărții *“Interpretarea viselor”*. Alături zăceau (desigur, dintr-un moft al

autorului, căci naratorul și personajele n-au nici o vină!) o broșură despre Kama sutra pe înțelesul tuturor și niște reviste de ezoterism. Mîntea făcută ghem intelectual și gândurile chinuite de concentrare fură tulburate de bip-ul senzual al stației de emisie-recepție. Era cât pe-acți ca vigilentul paznic să pice peste masă în banala poziție a misionarului.

- Alo, aici agent secret Trăsnea aka Robocop. Stațiunea de Cercetare Pomicolă, Centrul de pândă și detectarea intrușilor. Dormi? Over.

- Pe recepție, Mache Mereacre. Raportez de la Distilerie: pic de oboseală. Care e situația în teritoriu? Over.

- Totul e sub control. O să vin să-ți povestesc ce-am visat, că tu le ai cu astea, poate-mi dai niște indicii. Over.

- Bine. Da’de ce vorbești de parc-ai avea prune-n gură? Over.

- Că chiar am, de-aia. Over.

La puțin timp după acest matinal dialog prin stație, cei doi se găseau față-n față... cu câte-o țuică.

- Somnoroase cucuvele / prin livadă se adună,/ se ascund în rămurele,/ ziua bună!...

- Hai noroc!...

În timp ce lui Mache îi cădeau ochii de somn, lui Trăsnea îi căzură ochii pe o revistă, pe care o deschise la întâmplare și silabisi: „de-spre mă-ta...ăă... m...me-ta.. mm...psi-hoză”. Ce-i asta, bre? un fel de psihoză, adică.... nebuneală de-aia, ca atunci când te-apucă pandaliile, fiindcă nu mai ai nimic de băut sau de.... ăă?!

- Nuu, bre... E un fel de migrație a sufletului.

- Adică.... cam cum migrează păsările în țările calde?

- Tț. Știi că omul e alcătuit din trup și suflet. După moarte, unii cred că sufletul iese din corp și intră în alte trupuri. Probabil e ca un somn profund, nici nu bagi de seamă, spuse Mereacre căscând.

- Cam fantomatic... Adică să mai trăiești alte vieți? Hm... Bre, eu dac-ar fi să mă mai nasc o dată, tot iubitor de țuică și de muieri m-aș face! Hă, hă, te pomenești că mie, în scâldătoare, mi-or fi pus ceva țărie!

- Lasă visurile, Robocop, ia zi, ceva noutăți azi-noapte?

- Eheei, stai să-ți spun ce-am pățit. Când îmi făceam eu rondul prin livadă, nu știu cum, da' m-a luat somnul. Bre, ș-am visat că eram în povestea aia cu merele de aur, numai că în loc de mere erau prune... Și eu păzeam mărul cu prune de aur!! La un moment dat, mi s-a părut că aud un fâșâit dubios. Când mă opream, nu se mai auzea nici fâșâitul. Tu mă știi doar, că-s chior de-o ureche și surd de-o șchioapă: făceam câțiva pași, fâșâitul după mine! Parcă mă urmărea, al naibii!

- Și?!...

- Într-un târziu mi-am adus aminte că eram îmbrăcat cu geaca de fâș și atunci am făcut eu conexiunea... Da'-n somn, mă-nțelegi, se-nțâmpla asta, că n-oi fi așa prost în realitate... Și în mijlocul grădinii se afla o minunăție de alambic cu totul și cu totul din aramă. Și-mi răsuna în cap amenințarea stăpânului livezii: "celui ce se va înfrupta din licoare, dracu'-l ia! unde-i stau picioarele, acolo-i va sta și capul". Zis și făcut. Degeaba mă rugasem eu „pune, Doamne, pază gurii mele”. După niscaiva sorbituri și câteva gâturi bune, verificasem deja tăria băuturii: picioarele erau grămadă, lângă scăfărlie, iar limba mi se împleticea în gură.

Mai apuc să zic "drace!" și cad lat, într-un somn adânc.

- Aha, adică dormeai în somn...

- Da, bre! Da' n-am apucat să dorm prea mult, că sforăiam așa de tare, încât m-am trezit. Tot în somn. Apoi m-am trezit cu un ditamai zmeul, un fraier mai tuciuriu, îmbrăcat în haine de piele neagră, numai ținte, capse și franjuri, de ziceai că abia descălecuse de pe motocicletă. Și, nici bună ziua, nici du-te-n mă-ta, mă ia la întrebări: "Ce faci aici?" zice. „Surfing, zic. Ce ți se pare că fac? Nu vezi cazanul? Fac țuică din prune. Calitatea întâia”. „Da' aprobare ai?” șuieră mafioul.

Zic în gând: "Trăsneo, ai dat de dracu', tre' să joci dur!" „Da' tu vreo legitimație ai?" îl întreb la rândul meu, bășos. Văd că se codește și-l iau tare: „Auzi la el... aprobare. Pentru ce, bre? Că doar nu fabric vreo bombă atomică... Țin tradiția, ce naiba...Tu de pe ce lume vii? Cum ai ajuns aici?"

„Pe șapte cărări”, zice el, rânjind șmecher. "Carevasăzică matală te ții de tradiții"...

„Mă rog, după ce beau, mă țin de uluci”, zic.

„Afacere de familie, deci... Da' nevasta unde-ți este?"

„E dusă cu cercul.” Auzi tupeu, să se intereseze de nevastă-mea, parcă eram la interogatoriu! Și văd că face-o față de lovit în freză, așa că adaug: „E la nea Psihologu, bre. Cu cercul de la bute, că-i sărise o doagă și era cam stricată.”

„Femeia?!”, „Nu, bre, butea... Nu mai aveam în ce să pun prunele. Nea Psihologu e dogarul!” „Din lemn de prun se face butoiul?” , mă iscodește el. “Merge și ca lemn de toacă, da' noi preferăm să facem butoaie”, zic și-l simt că tresare, bre, ucigă-l toacă! “Ia zi, mai bine, te pricepi la instalații, poate te faci util cumva?”

“Păi, îmi fac ucenicia la cazane de tot felul, mai ales din cupru ciocănit. Auzi, ce discurs îmi ține pe urmă, cică: “în paradigma culturii noastre tradiționale, cea mai importantă ocupație a fost prelucrarea metalelor, mai ales meșteșugul arămitului sau căldărării.” “Aha, căldărar... Hopa, îmi zic, asta o fi venit la furat, în paradigma mamei lui...” Și parcă mi-a citit gândul, bre, că zice: “Am venit și eu să fur meserie. Mă primești? Ne împăcăm noi cumva, poate dai și matală ceva de pomană.”

“Mhm, zic, bine, da' să știi că dacă umbli cu mișmașuri, ți-o furi! Noi facem aici licoare curată ca lacrima! Hai să-mi dai o mână de ajutor, că tot nu e nevastă-mea aici... Uite, să-ți spun cum funcționează drăcia asta: fii atent, timpul de fierbere este invers proporțional cu diametrul fundului”. “Al femeii?” “Nu, bre, al cazanului! Numai la muieri ți-e gândul?!... “Aha, zice banditul, știu: la alambic, cu cât suprafața de evaporare e mai mare, cu atât mai iute o să treacă alcoolul din stare lichidă în stare gazoasă, implicit transferul de energie termică va fi mai mare, deci nu se vor forma zone cu temperatură prea ridicată pe fundul cazanului, ceea ce ar face ca borhotul să se lipească.”

Am rămas mască venețiană. Auzi, bre, ce se pricepea asta la lichide! Era lucru necurat, că prea-mi vorbea alambicat despre alambic și prea le turuia. Eu nu eram încă arămit, dar el își dăduse arama pe față... Îl întreb: “ce facultate ai?” El, șmecher, cică: ”am două facultăți, una cognitivă și una volitivă.” Mă luase cu termeni de-ăștia, mă-

nțelegi... Și atunci îl iau și eu la mișto: „zi-mi și mie, ce mănânci de ești așa deștept, Mozart pe pâine?” El, și mai șmecher, zice: „nu beau deloc tărie!”

Auzi, bre! Simțeam cum îmi crește tensiunea, direct proporțional cu IQ-ul lui, așa c-am dat repede pe gât o țuică, să-mi revin...

„Băăăi, deșteptăciunea deșteptăciunilor și deșertăciunea deșertăciunilor, zic, ia pune mâna și deșartă găleata aia de borhot!” Și uite-așa l-am pus la treabă, să-l potolesc. Când, hop, apare nevastă-mea. Dă cu ochii de intrusul ăsta intelectual și, drăcoasă cum e, ne ia la trei păzește: “Ce rahat cu perje faceți aici? Țsta nu-i magiun! Băgați foc mai mult, nu vedeți că se stinge? Ce stați ca la șezătoare? Hai, că vă ia somnul și nu mai apucăm să facem a doua tranșă. Ia să testez eu licoarea.” Adică, mă-nțelegi, nevastă-mea era un fel de alcoolmetru în vis, când, de fapt, în realitate e barometru, ar putea s-o angajeze ăia de la Institutul Meteorologic... Și gustă, bre, și dintr-odată o văd că se schimbă la față, se luminează ca răsăritul și zice cu dulceață în glas: “Bărbate, ăsta-i kerosen! 50 de grade... la umbra butoiului... și ți-ai luat zborul! Câte ies tura asta?” Zic: “Douăzeci curate ca cristalul.” Nevastă-mea îl vede cam uluit pe ucenic și simte nevoia să-și explice gestul în duhul ei feminin: „Cum îl chema pe ăla cu maimuța?”, întrebă ea. „Fotograful?!” „Nu, bre.... Țla...Ăăă... Pavlovici? Nu, că ăla avea cățea.” „Darwin?” „Așa, bre! Păi, ce, dacă ai păr pe piept și pe spate, înseamnă că te tragi din maimuță? Că cică maimuțele ar avea un comportament asemănător cu oamenii. Da’ cine-a mai pomenit, bre, maimuță să tragă la măsea? Păi, vezi, asta face diferența! Suntem ființe superioare, raționale, cu discernământ, capabile să distingem între o băutură slabă și una tare. Asta ne deosebește fundamental de animale!”

În sfârșit, după așa o demonstrație logică și savantă, ne mai învărtim noi pe-acolo și-l aud pe deșteptul ăla că-ntreabă, de zici că se molipsise de la nevastă-mea: “Nene, dar nu-i păcat de prunele astea de aur, să le bagi la fermentat?” Pârlitul mă-ncerca, mă-nțelegi? „Da’ ce păcatele mele să facem cu ele?”, zic. El, cică: „le pui la topit și ies lanțuri, ghiuluri d-alea... să moară dușmanii!” „Păi, zic, aur bagi și tot aur scoți, că palinca asta

e aur curat, bre! Face bine la sănătate. Rezolvă și colesterolul, și hipertensiunea... În plus, mai aduce și bani.” „Aha, atunci dă-mi și mie câteva de pomană”. “Păi n-ai zis că nu le trosnești? “Eeei, da’ dacă văd că-i faci așa reclamă!...” Bre, și-atunci i-am trosnit eu vreo câteva în numele Tatălui, de n-a mai putut să mă reclame! Apoi m-am trezit mahmur... Bre, Mache, poate-mi explici și mie ce-o fi cu visul ăsta, că parcă mă bântuie... Mă tot întreb unde-o fi migrat sufletul ăla cătrănit...

- Mda, păi, judecând după toate simbolurile, cred că trebuie să dai de pomană douăzeci de clondire... ca lacrima!

Într-un târziu, Trăsnea se plesni peste frunte, semn că a priceput semnificația visului... Asfințitul ca borhotul îmbăta cerul într-o paradigmă a culorii.

Și cum gura păcătosului adevăr grăiește și nu miroase a trăscau, ci a tămâie, povestitorul a încălecat pe-o șa de motocicletă și a primit de la autor douăzeci de kile de prune, să facă magiun... De pomană!...

GENES FLORIANA

Data nașterii: 21.03.1986

Profesie: antreprenor

Artist vizual, designer și antreprenor, Floriana Genes s-a născut pe 21 martie 1986, de ziua poeziei, pădurii și parfumurilor, având o pasiune vie pentru toate trei. A absolvit cursurile facultăților de Psihologie și Științele Educației (2009) și Antropologie Socio-Culturală (2020) din cadrul Universității din București.

Are specializări în design de la CalArts (2017) și SAIC (2020). A activat ca designer grafic, fotograf, redactor/corector de carte, traducător, consilier pe probleme de mediu și sustenabilitate.

Citește de la trei ani, scrie și ilustrează de la cinci. A început să scrie poezie la vârsta de 11 ani, sub oblăduirea poetului Ionel Simota, care i-a facilitat participarea la cenaclul literar Buna Vestire din Miercurea Ciuc (1997). A colaborat cu diverse publicații de profil literar (Planeta

Babel, Matca Literară, Ficțiunea OPTm, LiterOmania, LiterNautica).
Premiul II la Festivalul-concurs internațional de creație literară Bogdania, ediția a XII, secțiunea Eseu, București, 16 august 2023.

Dincolo de estetica tăcerii...Constantin Brâncuși și Andrei Tarkovski (o paralelă)

Prin anvergura viziunii sale creaționiste și a originalității exprimării ei, Constantin Brâncuși se plasează în rândul celor mai importanți artiști ai lumii. Le apare multora sofisticat, pentru că este copleșitor de simplu (Mozart, printre alții, spunea că simplitatea este cel mai greu lucru de atins).

Ca produs al unui mare artist, demersul lui Brâncuși face parte din specia înaltă și rară a artei făcută să învețe. Pentru a-și atinge scopul, felul acesta de artă caută să placă enigmatic, ceea ce face cât mai atractiv și mai accesibil misterul programului ideatic și didactic.

Arta, transfigurare a vieții, nu poate fi explicată din perspectivă pur intelectuală. Aflată în fața operei lui, adeseori lumea se mulțumește doar cu ce vede. Ca și cum i s-ar părea că n-are nevoie să simtă sensul și binefacerile pe care le oferă popasurile vizuale propuse de sculptor. Publicul se complace să întâmpine creația de parcă obiectele ar cuceri exclusiv prin puterea lor vizuală, în ciuda uriașului talent pedagogic al autorului, prin care explică coerența gnostică a viziunilor hermeneutice.

Se remarcă o dificultate de receptare simultană a discursului – vizual/doctrinar/artistic. El știe să ofere imagine și de aceea încearcă mai întâi să facă priză cu văzul privitorului, prin verva tehnică a unui lirism straniu confecționat din piatră, lemn, sau metal. Creațiile lui sunt de sorginte semiotică. Mereu au reprezentat o țintă de mare interes a artei, codificarea misterului semnului subscriindu-se unei tainice cosmogonii creaționiste.

Percepția optimă a esteticii presupune o stare alterată a conștiinței, un moment extraordinar de poezie și grație. La regizorul Andrei Tarkovski întâlnim în acest sens un fel de nihilism narativ, acceptarea inevitabilului, aprecierea estetică a

dispariției graduale a vieții, ceea ce ne forțează să contemplăm propria noastră mortalitate și ne conferă certitudinea faptului că orice existență se supune aceluiași destin. Trecutul, prezentul, viitorul, visul și starea de veghe se coagulează într-o singură entitate, o colecție de momente relevante în scurgerea implacabilă a timpului, din a cărui densitate transpare semnificația și importanța fiecărui moment.

Lucrurile fie se îndreaptă spre, fie evoluează din nimic. Regăsim în cea mai pură și ideală formă posibilă urmele delicate, dovezile plâpânde ale granițelor nimicului: o trecere, un moment, o senzație. Înclinarea spre nimic este dură și universală. Chiar și lucrurile aparent substanțiale – inerte, solide – prezintă doar o iluzie a permanenței. Tarkovski știa aceste lucruri, la fel cum Brâncuși era conștient de ele. Desigur, putem să eludăm, să ignorăm, să ne creăm iluzii, să pretindem o altă realitate, însă în final totul se rezumă la nimic. Totul se dezintegrează. Materia, dar și lucrurile imateriale, intangibile, precum reputații, moșteniri, memorie, teoreme științifice, dovezi matematice, artă – toate, în cele din urmă pălesc în uitare și inexistență.

Aceste adevăruri (dar și nostalgia aferentă lor) pot fi puse în lumină doar sub lupa tăcerii, caracteristică a sacralității ce facilitează contemplarea și introspecția. La fel ca Brâncuși, Tarkovski respinge cuvinte pentru drumul spre eternitate. Filmele lui, subscrise unui non-symbolism atmosferic, sunt unele dintre cele mai silențioase. Ca tehnică, izolează câte un sunet al naturii și îl accentuează, creând șabloane ritmice – un limbaj care nu se supune dogmelor realității, dar există, subordonându-și propriile reguli.

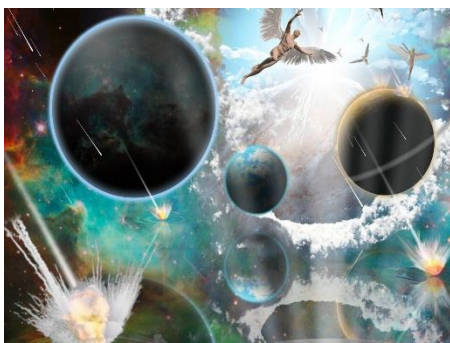
Însă nimic din ceea ce există nu este lipsit de imperfecțiuni. Când analizăm lucrurile în detaliu, observăm defectele. Orice artist cunoaște limitele perfecțiunii: imperfecțiunile au un efect de recul. Nimic nu este niciodată finalizat de către artist în sine, numai timpul poate definitiva o lucrare, prin ceea ce îi ia, sau îi adaugă, în sens de erodare sau acumulare. Prin urmare, nicio creație nu îi aparține în totalitate artistului, fiind de fapt o permanentă colaborare între el și lume. Un artist excepțional este, în primul rând, un maestru al timpului, ceea ce se vede atât în cinematica lui

Tarkovski, cât și în capodoperele lui Brâncuși, conduse de acesta la un punct terminus în momentul cel mai oportun al evoluției lor în interacțiunea cu artistul însuși.

Geniul artei lui Brâncuși este încă nedescoperit. Câmpul de cercetare vizuală pe care îl oferă nu se poate închide. Incită și generează noi arii de investigare, într-un fel de vârtej hermeneutic viu, pe când el a spus atât: „Bucurați-vă. Nu știți ce vă las eu vouă aici.” Arta lui își trage puterea din actul de a învăța, fiind un model ireductibil al forței totalizatoare a actului de creație. Brâncuși a purtat-o până la vizualizarea granițelor antropogenetice ale universului.

În același sens, Tarkovski ne învață că viața se scrie în ciornă, iar nouă ne e dat să-i corectăm greșelile. El proiectează lumea reală folosindu-se de texturi care intensifică emoțiile conținute de imagini. De o adâncime poetică și filosofică fără precedent, de la epistemologie la metafizică, filmele lui analizează senzuri, emoții, sentimente și, îndeosebi, credința.

Nu a creat doar înlănțuiri de imagini cărora le-a atribuit senzuri, ci a oferit umanității o înțelegere profundă a vieții, științei, rațiunii, naturii umane, prin incursiuni în planurile subtile și mecanismele existenței, mult peste ceea ce noi percepem în mod uzual. Aceste forțe primordiale sunt evocate în filmele sale la fel cum formele și volumetria lui Brâncuși se subscriu proporției de aur și ale cărui materiale traduc tocmai transcendența acestor legi. Toate reprezintă forțele fizice și structurile adânci care fundamentează scena lumii (și implicit viețile noastre), unde ai săi mari actori, Constantin Brâncuși și Andrei Tarkovski, joacă roluri de învățători transcendențiali.

TRADUCERI

Maria Relly NICULESCU
- **Doamna Acrostihului bilingv**
(română-italiană)

Darul iubirii

Lină îmi este viața, imens îmi este darul,
Iar Dumnezeu știe nevoii mele zisul,
Lină-a mea viață nu e decât doritu-mi, visul,
Lumina ce conduce spre bunul sens mi-e farul,

Yolă pe unda verde, seduce-n al său calmul,
Dezamăgire-n vreme, o lacrimă-argintată,
Entuziasm, ca focul, surpriză nesperată
Splendoarea tuturor, al sufletului psalmul.

Impresionant, aparte și, plin e, de misteruri,
Atâta de mirabil cadoul de iubire!
Te-am pus, întru iubire, în inima-mi, scump
Mire,
Iar eu mă simt anume, cum că-aș trăi în ceruri!

Il dono d'amore

Liscia, la mia vita, da Lui un dono immenso,
Iddio sa che cosa abbiamo bisogno
La vita? Un miraggio, desiderato sogno,
La luce ci conduce verso al vero senso.

Yola su onda verde è seducente, calma,
Delusione a volte, la lacrima argentata,
Entusiasmo in fiamme, sorpresa inaspettata
Stupenda per i tutti, un salmo scritto in alma.

Impresionante, Dio, misterioso, bello,
Ah, meraviglioso il regalo del amore!

Ti amo, caro Sposo, sei dentro, nel mio cuore,
Il mio sentimento? Che vivo, pure, in cielo!

Aprinde a Ta lumină

Ah, Doamne Sfinte, Tată-n această lume rondă,
Nu știi? Astă tristețe mă frânge, nu-mi dă pace!
Aprinde-a' noastre inimi, doar Tu putea-vei face,
Sperăm, perdele-n ceață să cearnă raza blondă.

Toți, spre Lumină-om merge, cu suflete senine,
Oferta? Frumusețe, ardoare, puritate,
Prin pace ne ruga-vom, crescând flori colorate,
Putea-vom da și altor' prieteni, spre-al lor bine.

Aprinde-a Ta Lumină salvând marea iubire.

Accendi la Tua luce

Ah, Dio Santo, Padre di questo mondo tondo,
Non sai quanta tristezza mi fa addolorare?
Apri i nostri cuori, che solo Tu puoi fare,
Su tende anebbiare richiama il sole biondo

Tornando alla Luce con l'anime serene,
Offrendo la bellezza, purezza e l'amore,
Pregando per la pace, crescendo un bello fiore,
Possiamo regalare al prossimo, per bene.

Accendi la Tua Luce, salvando il grande amore!

Houcine Louni, Algeria

Houcine Louni (pe limba sa **Husin Luni**): S-a născut în Aït Yahia Moussa, wilaya (județul) Tizi-Ouzou, Algeria și este un poet de expresie cabilă /

cabiră. Prima sa apariție în fața publicului, la festivalul de poezie „Youcef Oukaci, Si Mohand Ou M'Hand” în 2009, i-a adus și recunoașterea trimițându-l către perfecționarea spre o poezie modernă și i-a luminat parcursul literar. Hocine Louni a câștigat premiul II la festivalul național de poezie amazigh din Aït Smaïl (Bejaïa) în 2010, apoi premiul II la festivalul de poezie „Youcef Oukaci, Si Mohand Ou M'Hand” din același an. Este autorul unei culegeri de povestiri intitulate: „Sddaw n treccact”. Hocine Louni a primit și un premiu de la Fundația Tiregwa în anul 2013, în timpul participării sale la concursul pentru cele mai bune povestiri Belaid At Ali. Hocine Louni a scris și romane; primul său roman, intitulat „Tfuk ur tfuk ara” a fost lansat în 2013. Hocine Louni este, de asemenea și un bun editor. A tradus în cabilă (limba tamazigh) celebra carte a lui Gibran Khalil Gibran „Profetul” dar și alți autori arabi, a tradus și poezii semnate de Baudelaire precum și câteva poezii ale Marianeii Bendou, prin intermediul limbii franceze... Ca traducător în limba tamazight este considerat unul dintre numele care și-au câștigat un binemeritat loc de frunte în literatura tamazight (o nișă care a cunoscut îmbunătățiri cantitative și calitative în ultimii ani) fiind adeseori intervievat și chiar citat. Potrivit lui Hocine Louni, „Scrisul în limba tamazigh rămâne întotdeauna o chestiune de activism” ... ceea ce nu e chiar departe de adevăr mai ales în țara sa natală! Poezia tradusă și publicată aici este un astfel de exemplu.

Scriitoarea Mariana Bendou

Le dernier homme

Pour tout jour, des jours sont passés
Tous les jours sont, pour ce jour, passés
Hier, c'est devenu jadis
Maintenant et aujourd'hui y restent
Obscurité, jadis et nuits
L'obscurité de jadis est sombre.
Dans les ténèbres et la brume,
Le monde se courbe
La peur a poussé sur terre
Et se répand par tout

Aucun ne supporte ses angoisses
 Quand la mort vient du néant
 Apocalypse d'une vie éphémère,
 Tonnerre, orage, éclair
 Le ciel est couvert par le noir
 Il élève des chants et des lamentations
 La lune s'ajoute à la terre
 Qui s'agite, bouge et succombe
 Ce qui était secret en elle, crie à haute voix
 Tout ce qui est bâtis s'est écroulé
 Toute montagne debout est démolie dans le plat.
 Un vent frais a soufflé
 Il passe. À ses jupons s'accrochent des poussières
 Un silence brise le silence
 Le froid n'a plus de parole
 Le dernier homme s'éveille
 La mort qui l'oublie l'oublie
 Il donne à sa forme toute sa taille
 Et à sa largeur il jette toutes situations.
 « Dis moi, quand sommes nous fracassés
 Dis si tu existes dans l'avenir
 La feuille déchirée de mes cahiers
 Tu l'as mise au milieu
 Dis si tu es une chimère,
 Ô nuit, pourquoi es-tu si long ?
 Comme si on s'est vu dans un rêve
 Un rêve réel, non pas nouveau
 A ce jour, on est venu vivant,
 Alors que les ténèbres couvrent tous les coins du
 monde
 Avant le commencement de la fin
 Et j'ai ouvert la porte sur le passé.
 Je me souviens je m'étais oublié
 Sur un nuage je suis venu à toi
 Ma jeunesse me devance
 Lorsque la vieillesse se ressemble aux ténèbres
 Ma vie se courbe en cercle comme un chaînon
 En chaine, mes forces s'enchainent.
 Mon gosier s'éteint
 Vue toutes mes questions
 Tes réponses sont « silence »
 Je comprends, je te donne tes réponses :
 La lumière qui s'éteint et nous abandonne
 Est le mot accroché à ta voix
 Elle te devient lourdeur à supporter
 Et ton silence est lourd à délier
 Lisible est toute parole dans tes yeux »

(traducere în limba franceză: **Houcine Louni,**
Algeria)

Mariana Bendou

Ultimul om

Pentru orice zi, zilele au trecut
 Toate zilele sunt trecute, pentru această zi.
 Ieri, a devenit altădată
 Acum și astăzi, rămân acolo,
 În întuneric, dățile și nopțile
 Întunericul de mai demult este sumbru.

În întuneric și în ceață
 Lumea se încovoiaie
 Frica a apăsăsat asupra Pământului
 Și se răspândește peste tot.
 Nimeni nu-i suportă neliniștile
 Când moartea vine din neant
 Apocalipsa unei vieți trecătoare
 Tunet, furtună, fulger
 Cerul e acoperit de negru
 El înalță cântări și plângeri
 Luna se adaugă pământului
 Care se agită, se mișcă și dispare
 Ceea ce era ascuns în ea, țipă
 Tot ce este construit se scurge
 Orice munte în picioare devine platou.

Un vânt rece a suflat
 El trece. Pe jupoanele ei se adună praful
 O tăcere sparge tăcerea
 Vântul nu mai are vorbe
 Ultimul om se trezește
 Moartea care l-a uitat îl uită
 El dă oricărei forme chipul său
 Și lățimii sale îi aruncă orice situație.

“Spune-mi, când suntem spulberați

Spune dacă tu exiști în viitor
Foaia ruptă din caietele mele
Tu ai pus-o la mijloc
Spune-mi dacă ești o himeră.
O, noapte, pentru ce ești așa de lungă?

Ca și cum ne-am fi văzut într-un vis
Un vis real nu unul nou
În acea zi, am venit vii
Atunci când întunericul acoperă colțurile lumii
Înainte de începutul sfârșitului
Și am deschis ușa spre trecut.

Îmi amintesc cum m-am părăsit
Pe un nor venisem la tine
Tinerețea mea mi-o ia înainte
Atunci când bătrânețea seamănă cu întunericul.

Viața mea se încovoiaie în cerc precum un
lănțișor
În lanț, forțele mele se înlănțuie.

Vocea mi se stinge
Văzând toate întrebările mele
Răspunsurile tale sunt tăcere
Înțeleg, îți dau răspunsuri
Lumina care se stinge și ne abandonează
Este cuvântul agățat de vocea ta
Ea îți devine greutatea de suportat
Și orice tăcere este grea de delirat
Citibilă este orice vorbă în ochii tăi.”

(traducere în limba română: **Mariana Bendou**)

PIESĂ DE TEATRU

Al. Florin ȚENE

C O Z I A

Dramă istorică în versuri

PERSONAJE

Povestitorul

Mircea cel Bătrân- Domnul Țării Românești

Radu Alună- Căpitan de Călăreți

Cozia- Fată din popor

Mihai- Fiul lui Mircea cel Bătrân

Logofătul Neacșu- Șeful Cancelariei Domnești

Postelnicu- Cetaș

Constantin- Ohanic

Vorbură- Cetaș

Ursan- Vătaf de plăieși

Niculai-

Soripcă- Meșteri zidari

Zidaru-

Stolnici- Comis

Dragomira- Viitoarea soție a lui Radu Alună

Baatur Djahar- Trimisul lui Timur Lenk

Iset Beg- Sol turc

Sofronie-Starețul Mănăstirii Cozia

ACTUL II

POVESTITORUL

Anii au trecut. Mănăstirea a fost ridicată. După multe intrigi și repetate lupte dintre pretendenții tronului lui Baiazid Ildârâm, Mahomed reușește să refacă unitatea imperiului turcesc după ce învinge pe cei doi frați ai săi, Murat și Mustafa. În pridvorul mănăstirii, deja terminată, în așteptarea domnitorului se găsesc logofătul Neacșu, căpitanul Alună, Baatur Djahar și alți boieri și curteni care discută cu neliniște ultimile

evenimente sosite cu un curier special turc de la Salonic, unde Mustafa protejatul lui Mircea cel Bătrân a fost prins și reținut pe insula Lemnos. Domnitorul se refugiase pentru câteva zile de odihnă și reculegere. Acum Mircea cel Bătrân se află în chilia sa de rugăciune.

Scena 1.

LOGOFĂTUL NEACȘU

(Către Radu Alună).

Mahomed Salonicul I-a înconjurat
Și cu Împăratul Constantinopolului învoială a încheiat,
Pe Mustafa să-l rețină pe insula Lemnos sub pază
Ca pe un vraci, ca pe o piază.

RADU ALUNĂ

Am aflat că a fost prins prin trădare
În schimbul unui apanagiu anual ca dare
Împăratului de 300000 de aspri, bani grei!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Se încurcă ițele și oamenii mei
Vorovesc de un răzbel de răzbunare,
Să pedepsească Valahia de neascultare.
În canțelarie am deslușit hrisoavele sosite
Care pomenesc de Bedreddin și sunt dovedite
Vizitele lui Mustafa în Valahia și ajutorul dat.

RADU ALUNĂ

Veneția urăște de moarte pe Sigismund împărat!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Duce o politică dublă și mârșavă,
Fără a face în jurul acțiunilor zarvă.

RADU ALUNĂ

Să vedem, Măria-Sa ce zice acum?
Pe ce cale apucăm, pe ce drum!?

BAATUR DJAHAR

Marele Timur ne v-a sprijinii,
Noroadele lui Alepul cucerii
Palatele de aur și femei din Damasc,
Metresele din Sivas sub soare tătar nasc!
Mircea Marele Domn e bine
Să ia hotărâri cum se cuvine,
Dunărea s-o treacă, lovituri să dea
Cetăților turcești. Asta e părerea mea!
Mahomed se teme și inima nu-i dă ghes
La ce tatăl său Baiazid nu a avut succes.

RADU ALUNĂ

Chiar dacă am îmbătrânit mi-e dor
Să încălec pe murg și să zbor

În luptă! Să am avânt

Cu moartea în față. Și să cânt!

LOGOFĂTUL NEACȘU

În locul sabiei e mai bună preparative de pace și
ascultare

Unde a fost nori ieri, azi răsare soare.

Sub ropotul ploii pământul devine reavăn și se
înmoaie,

Capul plecat nicio dată nu se taie!

BAATUR DJAHAR

Totuși o înțelegere e bună atunci
Când rămâi liber și n-ascuți de porunci.

RADU ALUNĂ

Și așa e...bine,

Să zici ca el, să faci ca tine!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Dar, iată, Măria-Sa cu alaiul întreg,
E însoțit de solul turc Iset beg!

Scena 2.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Așezându-se pe un jilț înalt adus de un călugăr.
Toți se înclină).

Bine ați venit, copii mei!

De-acum ne așteaptă ani mai grei!

RADU ALUNĂ

Sănătos să fi Măria-Ta!

Noi, ori unde te-ai afla,

În luptă pentru țară ne vom arunca!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Sunt vorbe mari, Alună!

Țara se află în cumpănă.

Treizeci de ani am luptat

Ca pământul nostru să fie neatârnat,

Și mă doare când văd

În plean al meu norod.

BAATUR DJAHAR

Cu puțin șiretlic și iscusință

Se poate avea liniște, fără biruință.

ISET beg

I-am ajutat pe Musa dar a căzut,

Acum chiar dacă nu mi-e prea plăcut

Mă lingușesc pe lângă Mahomed cu mare zor

Să vă fiu la pace de ajutor.

LOGOFĂTUL NEACȘU

Pacea va fi scumpă pentru noi!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Eu știu...!? Să începem un nou război!?

ISET beg

Decât sânge valah în luptă cumplită,
Mai bine o pace plătită!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Valahul nu a cerșit niciodată pacea și nici acum!
Nu voi alege acest drum!

RADU ALUNĂ

Așa, Măria-Ta ! Vitejii mei
De-abia așteaptă să se bată ca niște zmei!

BAATUR DJAHAR

Sunt clipe grele, să nu ne pripim!
Înainte de a lua o hotărâre, să gândim!

LOGOFĂTUL NEACȘU

Să stăm strâmb și să judecăm drept
Cu dragostea de oameni în piept!
Eu sunt de părere să plătim!
Turcii au cucerit Giurgiu și akingii s-au răspândit
În Dobrogea și Muntenia și-au jefuit
Satele noastre, au luat robi până și femei pentru
pașalâc!

ISET beg

Dunărea va duce bogățiile la vale!

BAATUR DJAHAR

Plătind, țara va fi în liniște deplină!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Adresându-se unui călugăr prezent).

Înainte de a lua o hotărâre să vină
Starețul Sofronie și s-aducă
Uneltele de scris și cerneală din nucă.

CĂLUGĂRI

Mă duc să-i spun să aducă o pană și-o piele de
miel,

Iau și o călimară din rastel,
Sunt vremuri de restriște și mare însemnătate
Ceea ce se scrie să rămână-n eternitate!
(Pleacă).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Către logofătul Neacșu).

Neacșule! Am îmbătrânit!
Creștinătatea m-a părăsit,
Mahomed a înăbușit
Răscoala lui Bedir-Ed-Din!

Ienicerii lui mereu vin
Și calcă brazda străbună.

LOGOFĂTUL NEACȘU

Măria Ta! Cu inima bună!
Țara aceasta care a suferit
Și de-atâtea ori a plătit

V-a scăpa și de această dată.

ISET beg

Cu vorbă bună și cu plată
Îl voi îndupleca pe Mahomed Împărat
Ca acest popor să nu fie atacat.

STAREȚUL SOFRONIE

(Intrând cu pielea de oaie, înclinându-se în fața
Domnitorului. Așează pielea pe spatele unui
călugăr).

Măria-Ta! Așa cum m-ați chemat

Iată! M-am prezentat!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Da! Așazăte și scrie!

Ca peste veacuri să se știe

Că "Io Mircea mare Voievod și Domn

A toată țara ungaro-Vlahiei a binevoit

Domnia Mea să ridic din temelie

O Monăstire în numele Sfintei Troițe

La locul numit Călimănești pe Olt

Care a fost mai înainte satul boierului

Domniei Mele Nan Udobă, pe care cu dragoste

Și cu multă osândire,

După voia Domniei Mele, l-a închinat

Mai sus zisei monăstiri. "

(Semnează. Pauză).

Acum dute, poții să pleci!

Și pravila în documentele monăstirii s-o treci!

STAREȚUL SOFRONIE

O s-o păstrăm cu sfințenie,

Și o citim la fiecare denie

Să amintim întregului norod

De Mircea Mare Voievod!

Care din dragoste de țară cu iubire

A ctitorit aici o sfântă monăstire!

(Pleacă însoțit de călugărul care ține pielea de
oaie).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Către ceilalți).

Oh! M-am răcorit puțin!

Și totuși mi-e sufletul plin

De amar și de venin

Că nu văd această țărișoară

Liberă. Fără povară.

Dar, m-am hotărât, prietenii mei

Voi plăti haraci, bani grei.

Fac acest lucru acum

Să scap țara de sabie și scrum!

Iar tu, Iset beg, la împărat

Vei duce banul adunat
 Și cuvântul meu de pace să-l dai,
 Al meu și al lui Mihai!
 (Către Radu Alună).
 Să trimiți un călăreț bun
 Să-l aducă pe Mihai din Argeș, să-i spun
 Schiverniseala domniei mele de acum.
RADU ALUNĂ
 Chiar în seara aceasta voi trimite la drum
 Soli spre Cetatea de Scaun.
 (Perdea muzicală. Cade cortina).

TABLOUL II

Scena 1.

POVESTITORUL

Mircea cel Bătrân copleșit de grijile țării se roagă
 în micul altar. Îl așteaptă pe Mihai.
 (De afară se aud bătând clopotele Mănăstirii, pe
 fondul cărora se aud oameni rugându-se).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Îngenunchiat).

Doamne, Dumnezeu meu!
 Ce mi-ai fost martor la bine și la rău,
 Ajută-mă să scot din țară
 Dușmanii ce-mi sunt povară!
 De am greșit vreodată
 Fi bun și iartă!
 Iar dacă acum greșesc
 Pedepsa să mi-o ispășesc!
 Fă Doamne minunea prin brațul meu
 Să scap țara de jugul greu!
 Miluiește-ne pre noi, milostește-te de noi...
 (Rugăciunea este întreruptă de un cântec ce vine
 din depărtare. Mircea cel Bătrân este surprins.
 Tace și ascultă).

COZIA

Într-un sat îndepărtat
 O fată s-a aflat!
 N-a dat
 Araci la domnie
 Nici bani la visterie.
 Pârcălabul nu le știe
 Când Domnul a venit
 Sătenii s-au gătit
 Și frumos i-au primit,
 Iar fata săracă
 Domnișorului a început să-i placă
 Care se topea de dor...

În visul Măriei-Sale
 Care dormea în cort în vale,
 Fata i-a apărut
 Și i-a zis cum a putut
 Să zidească o monăstire
 Să fie pomenire.
 Cum a fost în vis
 Domnul așa a zis,
 Fata s-a bucurat
 Că monăstirea s-a înălțat,
 Dar Domnișorul a plecat
 Și pe fată a uitat,
 Iar Măria-sa m-a alungat!
 De atunci nu am somn...
 Și plâng pentru mărețul domn
 Ce se află în cumpănă, și țara
 Va cunoaște jugul și povara!
 Foaie verde a plopului,
 Ici pe valea Oltului...
 (Cântecul încetează. Mircea cel Bătrân își
 continuă rugăciunea. Apoi se ridică și chiamă un
 călugăr).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Să vină cineva!

CĂLUGĂR II

M-ați chemat, Măria-Ta?

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Cine este fata care a cântat?

Ce este cu ea? Ce s-a întâmplat?

CĂLUGĂR II

E o cătănoaie! O biată fată din sat.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Ași vrea s-o aduceți, să vorbesc cu ea!

(Apoi cu glas stins).

Dumnezeule puternic! Iartă!

De am făcut greșit o faptă!

COZIA

(Apărând în alb ca o nălucă în penumbra sitarului).

Ai făcut destule! Mărite!

Și-acum iertare ceri la cele sfinte?!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Războaie de-am purtat

Și sânge mult de s-a vărsat,

Am făcut să scap această țară,

Să nu simtă a jugului povară!

COZIA

Sânge s-a vărsat

Lupte multe ai câștigat,

Dar săracul tot a dat

Araci la domnie

Și bani la visterie.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Doamne! O viață am luptat,

Valahul să nu fie prădat!

Osebire să nu fie

Între opincă și domnie.

COZIA

Osebire ai făcut

Stunci când de cineva nu ți-a plăcut.

Îți aduci aminte

De o fată săracă, cuminte?

Nu ai lăsat-o să iubească

Pe fiul tău, față domnească!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Surprins și înspăimântat).

Dar, cine ești de-mi tulburi rugăciunea!?

COZIA

Cozia, așa îmi spune lumea,

Măria-Ta, mai cunoscut odat,

De lângă Mihai m-ai alungat.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Aaa...! Tu ești nebuna

Care cânti prin munți, într-una?!

Pleacă năluca, piază rea!

(Strigând).

Pleacă! Pleacă! Pleacă!...

(Cozia dispăre).

CĂLUGĂR II

Nu se poate vorbi, Măria-ta!

Nimeni de ani de zile

Nu a văzuto la față bine!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Atunci chiamă-l pe starețul Sofronie,

Aici să vie!

Am îmbătrânit și mereu îmbătrânesc

Și vreau să mă spovedesc!

Am avut și eu păcate,

Crezând că fac dreptate!

(Călugărul pleacă).

Scena 2.

(Intră Radu Alună).

RADU ALUNĂ

Măria-ta, solul s-a întors și vrea

Să vorovească cu Măria-Ta!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Spunei să vină imediat!

RADU ALUNĂ

(Deschizând ușa).

Ești așteptat!

(Solul intră făcând plecăciuni).

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Către solul care a intrat).

Hai! Spune ce s-a întâmplat?

SOLUL

Măria-ta, Doamna e la pat!

E bolnavă și domnișorul o veghează!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Pe Mihai treburile țării nu-l interesează!?

SOLUL

A spus că acolo vă așteaptă

Cât de curând și cu a Măriei-Tale faptă!

E de accord să dați plată

Pentru liniștea țării!

MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Către Radu Alună).

A sunat ceasul plecării!

STAREȚUL SOFRONIE

M-ați chemat Măria-Ta?

MIRCEA CEL BĂTRÂN

Da!Voiesc să mă spovedesc!

Dar, nu am timp, mă grăbesc!

(După o pauză).

Să adaugi pe hrisovul de ctitorie voința mea,

Monăstirea sp fie numită COZIA!

TABLOUL III

Scena 1.

POVESTITORUL

Mircea cel Bătrân moare la Curtea de Argeș. E adus cu un cortegiul de căruțe la Mănăstirea Cozia. Sute de oameni cu lumânări în mâini înconjoară carul mortual. (Se aud clopotele mănăstirii care predomină toată atmosfera).

În primele rânduri, după starețul Sofronie, corul de călugări și de copii cântă un cântec de jale.

(Din depărtare se aude glasul Coziei, iar peste toate predomină glasul lui Mircea cel Bătrân).

GLASUL COZIEI

Și fata s-a bucurat

Că Monăstirea s-a înălțat!

Dar Domnișorul a plecat...

GLASUL LUI MIRCEA CEL BĂTRÂN

(Predominând scena. Clopotele se aud).

Io, cel întri Hristos, Dumnezeu binecredinciosul și bine cinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul,

Io Mircea, mare Voievod și Domn...

Doresc ca această țară

Și acest popor

Să trăiască în pace

În vecii, vecilor!

(Cortina cade în timp ce clopotele se aud tot mai puternic pe un fundal de melodie adecvată).

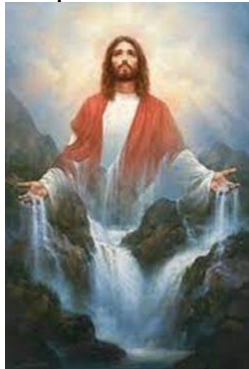
August 1976-octombrie 2009

Urări din partea revistei de creație și cultură „BOGDANIA”

Din el însuși timpul curge, slujitor umil al veșniciei. Noi putem aduna și dăruii din sublime mistere, tainice emoții și gânduri ce pot deveni ecouri...

Numai prin iubire și multă osteneală putem ajunge în fața colinelor albastre, unde ne așteaptă Părintele Ceresc cu vie răsplată. Speranțe sunt pentru fiecare om și numai o cale putem urma: Calea Luminii, Calea cea bună ori Calea întunericului care duce sufletul spre infernul suferințelor.

Ne apropiem de marea sărbătoare creștină, de momentul nașterii mai presus de fire a **Pruncului Iisus**, din preacurata și pururea Fecioara Maria. În curând vine vremea bucuriei și a colindelor. Să ne pregătim sufletește pentru a-L primi, cum se cuvine, pe Fiul omului, **Iisus Hristos**, în inima noastră, în casele noastre, în familie. Nașterea, minune și taină sfântă, să ne pătrundă adânc în suflet și să ne îndrepte către lumina veșniciei.

Primiți urările noastre de: sănătate, belșug, înțelegere, armonie, putere de muncă și creație, de liniște sufletească. Să fim tari, să gândim pozitiv, să muncim și să ne iubim ca frații. Ca buni creștini să oferim semenilor:

Respect, Empatie, Blândețe, Generozitate, Răbdare, Bunătate, Omenie și Iubire.

Să ne bucurăm de darurile vieții, ale sfințelor și magicelor sărbători creștine și să intrăm într-un Nou An cu speranță și dorința sinceră de a fi demni, eficienți în muncă, mai buni gospodari în propria ogradă. A mai trecut un an cu realizări dar și neîmpliniri produse de războiul din apropiere, de crize multiple: sanitară, financiară, energetică, morală, alimentară, etc. Și cu acest prilej, adresez calde mulțumiri redacției revistei Bogdania, membrilor juriului celor doisprezece ediții ale Festivalului internațional de creație literară Bogdania, colaboratorilor din țară și din întreaga lume. Excelenta colaborare a fost și este spre folosul literaturii și culturii române și creșterea prestigiului României. De asemenea mulțumesc fanilor și cititorilor revistei Bogdania, pentru prietenie și aprecieri.

Dragi colaboratori, vă rugăm să ne fiți aproape și în anul următor ca împreună să continuăm proiectele majore ale Asociației cultural-umanitare Bogdania. Lumină și iubire în suflet, în familie și în viață! Să prețuim adevărul, permanent să căutăm armonia cu semenii noștri din Europa și întreaga lume.

Vă dorim dragi români de pretutindeni, sărbători binecuvântate și Noul An, anul 2024 să fie un an al păcii, normalității și armoniei.

La mulți și binecuvântați ani!

Ionel MARIN redactor șef revista Bogdania

Plugușorul revistei Bogdania

Am venit acum din nou,
Dragi români, de Anul Nou,
Cu Bogdania, revistă românească
Și o caldă urare strămoșească.
În fiecare an urăm și umblăm
Binele să-l cultivăm și aflăm
Revista Bogdania prin cultură,
Vă îndeamnă la iubire, nu ură,
La un viitor mai bun, demn,
Ca țara să-nflorească etern.
Ia mai mânați, măi, mânați
Și sunați din zurgălăi...

Trăim vremuri întunecate,
Cu războaie, boli și multe crize
Și noi și voi ducem povara,
E tristețe multă în lume și-n toată țara.
E ceasul Adevărului, să ne trezim
Și viața planetei s-o ocrotim!
Dați cu biciul în răi, să știe
Vom scăpa de rele și pandemii
Înțelegerea și pacea pe pământ
Să devină un sfânt jurământ.
Urați frați din Carpați
Hăi, hăi, hăi!
Zdrăngăniți din clopoței,
Din bici și zurgălăi...

În anul care vine,
Vă dorim mult bine
Să trăim numai în armonie.
În Anul două mii douăzeci și patru,

Să fim mereu uniți la greu și bine!
Și mai întâi de toate
Nu mai vindeți brazda,
Învingeți: sărăcia, boala,
Fărădelegea, răutatea,
Întunericul, necinstea...
Să clădim în țară viitorul,
Asta își dorește poporul
Să trăim liberi, în libertate,
Bunăstare, frăție și dreptate.
Urați măi, surori și frați români,
Hăi, hăi, hăi!

Stați un pic și ascultați -
Pe Domnul Isus să nu-L uitați,
Este Calea, Adevărul și Viața!
Într-o lume resetată anacronic,
Hristos este vocea de ceasornic,
Drumul spre lumină, mântuire,
Pentru toți fără deosebire.
Belșug și liniște în toată țara,
De la Iași la Timișoara,
Din Oradea la Chișinău
Din Rădăuți la Cernăuți,
Din glia românească... locuită de frați.
Așa să ne ajute Dumnezeu!
Gândiți, prețuiți, iubiți România,
Este petecul de cer al nostru, veșnicia.
Cu toții în înțelegere să trăim,
Și-n veci pe Terra să trăim!
LA ANUL ȘI LA MULȚI ANI!

Redacția revistei Bogdania

ISSN 2343-8061
ISSN-L 2343-8061